

Küçük Kırmızı Nokta II

Singapur'un Çok Taraflılıktaki Rolü

Singapur Büyükelçiliği Ankara Yayınıdır

Küçük Kırmızı Nokta II

Singapur'un Çok Taraflılıktaki Rolü

İÇİNDEKİLER

Giriş

Jonathan Tow, Singapur Türkiye Büyükelçisi

Singapur: Küçük Bir Devlet için Çok Taraflı Kurallara Dayalı Bir Düzenin Önemi

<i>Uluslararası Hukuk Yılı Gözden Geçirme Konferansı Açılış Konuşması</i>	9
Indranee Rajah	
<i>Yol Ayrımındaki Çok Taraflılık: BMGK'nın 73. Oturumu Konuşması</i>	17
Vivian Balakrishnan	
<i>Geçiş Dönemindeki Dünyada Çok Taraflılık: Singapur'un Ulusal Bildirisi, BMGK'nın 74. Oturumu</i>	
Lee Hsien Loong	23

Singapur: Küresel Ticareti Geliştirmek için Çok Taraflı Ekonomik Kurumlarla Çalışma

<i>Küresel - Asya Birleşiminden Faydalanmak, Singapur Zirvesi</i>	31
Lee Hsien Loong	
<i>Serbest Ticaret Anlaşmaları Hakkında Konuşma: 20 Yıllık Küresel Girişim, STA Sempozyumu</i>	41
S Iswaran	

Singapur: Uluslararası Hukuka Katkıda Bulunma Amacıyla BM İle Çalışma

<i>Singapur ve Küresel Yönetişim Grubu (Global Governance Group-3G) Üzerine Bir Yazı</i>	49
Vanu Gopala Menon	
<i>Küçük Devletler Forumu'nun Tarihi Üzerine Bir Yazı</i>	55
Chew Tai Soo	
<i>Küçük Devletler Forumu Resepsiyonu Açılış Konuşması</i>	59
Lee Hsien Loong	
<i>BM Deniz Hukuku Sözleşmesi Üzerine Bir Yazı: Devrimci Bir Anlaşma</i>	61
Tommy Koh	
<i>Singapur Sözleşmesi İmza Töreni ve Konferansı Sırasında Yapılan Konuşma</i>	67
Lee Hsien Loong	

Singapur'un Diğer Çok Taraflı İşbirliği Platformlarını Desteklemedeki Rolü

<i>Birinci Asya- Avrupa Toplantısı (ASEM) Dışişleri Bakanları Toplantısı</i> <i>Açılış Yemeği Konuşması</i>	73
S Jayakumar	
<i>Asya ile Orta Doğu: 21. Yüzyıl Ortaklığına Doğru, Arap ve Asya Diyalogu için</i> <i>Küresel Eylem Forumu 'nda Yapılan Konuşma</i>	75
Goh Chok Tong	
<i>Singapur İşbirliği Programı 'nın (SCP) 20. Yıldönümü Vesilesiyle Gerçekleştirilen</i> <i>Etkinlikte Yapılan Açılış Konuşması</i>	83
K Shanmugam	
<i>Otuz üçüncü ASEAN Zirvesi ve İlgili Zirvelerin Açılış Töreninde Yapılan</i> <i>Açılış Konuşması</i>	89
Lee Hsien Loong	
<i>On sekizinci Shangri-la Diyalogu Açılış Konuşması</i>	93
Lee Hsien Loong	

INTRODUCTION

Jonathan Tow, Ambassador of Singapore to Turkey

As a small country, Singapore recognizes the importance of multilateral institutions and international law in establishing norms and facilitating international cooperation. Complex issues such as climate change, counter terrorism and dealing with pandemics require all of us to work together to find solutions. A world where ‘might is right’ or where countries prefer to look inward and act unilaterally rather than cooperate with the international community can risk raising global tensions or hinder problem solving. While multilateral institutions have not always worked efficiently, they remain an important platform for countries to voice their concerns, collaborate and strive towards a common goal for a more prosperous and peaceful world. As the COVID-19 pandemic shows us, more and not less collaboration among the international community is needed today.

The selected essays and speeches in “Little Red Dot II: Singapore’s Role in Multilateralism” offer some insight into the thinking behind the importance that Singapore places in multilateral institutions such as the United Nations and the rule of law. It also provides a perspective of Singapore’s approach and contributions to multilateral diplomacy, including creating multilateral platforms like the Forum of Small States (FOSS) to present the views of small countries. I hope that this compilation will also provide a useful overview of how a small state like Singapore tries to create relevance internationally and help serve as a reminder of the importance of multilateral institutions and international law in creating a just and fair world that takes into account the interests and perspectives of every member of the international community.

GİRİŞ

Jonathan Tow, Singapur Türkiye Büyükelçisi

Küçük bir ülke olarak Singapur, çok taraflı kurumların ve uluslararası hukukun bir kaideler bütünü oluşturmada ve uluslararası işbirliğini kolaylaştırmadaki önemini farkındadır. İklim değişikliği, terörle mücadele ve salgınla başa çıkma gibi karmaşık meseleler, bu meselelere çözüm bulmak adına birlikte çalışmamızı gerektirmektedir. Gücü olanın her istediğini elde ettiği ve ülkelerin uluslararası toplumla işbirliğinde bulunmak yerine içe dönük davranarak tek taraflı hareket etmeyi tercih ettiği bir dünya, küresel gerginliklerin ortaya çıkma riskini artırır ve sorunların çözülmesine ket vurur. Çok taraflı kuruluşlar her zaman verimli çalışmamış olsa da tüm ülkelerin endişelerini paylaşabilmesi, işbirliğinde bulunması ve daha müreffeh ve barışçıl bir dünya düzeni kurmak ortak amacına ulaşmak üzere çabalaması için önemli platformlardır. COVID-19 salgınının da bize gösterdiği üzere, bugün uluslararası toplumda daha az değil, aksine daha fazla işbirliğine ihtiyaç vardır.

“Küçük Kırmızı Nokta II: Singapur’un Çok Taraflılıktaki Rolü” kitabında yer alan seçilmiş makaleler ve konuşmalar, Singapur’un Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlara ve hukukun üstünlüğüne verdiği öneme dair bir içgörü sunar. Bununla beraber, Küçük Devletler Forumu (Forum of Small States – FOSS) gibi, küçük ülkelerin görüşlerini ortaya koymak amacıyla çok taraflı platformlar yaratmak da dâhil olmak üzere, Singapur’un çok taraflı diplomasiye olan yaklaşımına ve verdiği desteğe dair bir bakış açısı kazandırır. Bu seçkinin ayrıca, Singapur gibi küçük bir devletin uluslararası düzeyde yerini nasıl korumaya çalıştığına dair faydalı bir değerlendirme olacağını ve çok taraflı kuruluşların ve uluslararası hukukun, uluslararası topluluğun her bir üyesinin çıkarını ve bakış açısını göz önünde bulunduran adil ve hakkaniyetli bir dünya yaratmadaki öneminin bir hatırlatıcısı olma görevi üstleneceğini umuyorum.

**SİNGAPUR: KÜÇÜK BİR DEVLET İÇİN
ÇOK TARAFLI KURALLARA DAYALI
BİR DÜZENİN ÖNEMİ**

Uluslararası Hukuk Yılı Gözden Geçirme Konferansı Açılış Konuşması, 8 Şubat 2018

Indranee Rajah¹

'Uluslararası Hukuk, Son Bir Yılın Gözden Geçirilmesi' Konferansı, her yıl Uluslararası Hukuk Merkezi tarafından Ulusal Singapur Üniversitesi'nde düzenlenen bir etkinliktir. Singapur'un uluslararası arabuluculuk kamu uluslararası hukuku merkezi olarak sahip olduğu konum göz önünde bulundurularak Konferans, Singapurlu ve küresel bir bakış açısından uluslararası hukuka ve yasal uygulamalardaki son gelişmelere dair bilgi ve içgörüyü sağlamayı hedeflemektedir. 2018 yılında düzenlenmeye başladığından bu yana, Konferansa Uluslararası Adalet Divanı, Daimi Hakemlik Mahkemesi (PCA) ve Singapur'daki Uluslararası Hukuk Kardeşliği'nin üyeleri gibi önde gelen kişiler katılmıştır.

I. Giriş

- 1 Giriş için teşekkür ederim Lucy.
- 2 Singapur Ulusal Üniversitesi (NUS) Uluslararası Hukuk Merkezi'nin "Uluslararası Hukuk Yılı Gözden Geçirme" konferansında bugün sizlere katılmaktan mutluluk duymaktayım.
- 3 Dün "Uluslararası Hukuk Anlaşmazlıklarında Temsilcinin Rolü" konulu konferansa katılanlar için verimli bir tartışma yapmış olduğunuzdan ve bugünkü konferansın da eşit derecede aydınlatıcı olacağından eminim.
- 4 Singapurlu bir topluluğun ve uluslararası hukukçular, eğitimciler ve düşünürlerin karşısında durduğumun bilincindeyim. Bu bana uluslararası hukuk uzmanlığının geliştirilmesinin Singapur için neden önemli olduğunu açıklamak için harika bir fırsat sunuyor. Şimdi, uluslararası hukukun şekillenmesine yardımcı olmak için Singapurlu avukatlara her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Dört alanı ele alacağım:
 - a. İlk olarak, kurallara dayalı bir uluslararası düzene olan temel ihtiyacımızı,
 - b. İkincisi, uluslararası hukukun yurtiçindeki ekonomik ve sosyal yaşama yayılmasını,

¹ Sn Indranee Rajah, Başbakanlık Ofisinde Bakan ve Finans ve Eğitim İkinci Bakanı'dır. Sn. Rajah mevcut görevinden önce Hukuk İkinci Bakanı ve Meclis Başkan Yardımcısı olarak görev yapmış olup 2012 yılında devlet çalışanı olmadan önce, ağırlıklı olarak uluslararası ticari uyuşmazlık çözümü ve arabuluculuk alanlarında çalışan bir avukattı. Sn. Rajah 2003 yılında iş hayatındaki olağanüstü başarıları dolayısıyla Kıdemli Hukuk Danışmanı mertebesine yükselmiştir. Singapur'da Kıdemli Hukuk Danışmanı pozisyonu, Britanya'nın "Queen's Counsel" pozisyonuna eşdeğerdir.

- c. Üçüncüsü, Singapur'un neden uluslararası hukuku şekillendirmede aktif olarak yer alması gerektiğini ve
- d. Son olarak, bu konudaki çabalarımızı kısaca gözden geçireceğim.

Sn Indranee Rajah 'Uluslararası Hukuk, Son Bir Yılın Gözden Geçirilmesi' Konferansı'nda konuşurken

II. Temel İlkelerimiz: Ulusal Güvenlik ve Hayatta Kalma

5 İlk olarak, temel ilkelerimizi açıklayayım. Temel ilke, Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesi üzerine inşa edilen kurallara dayalı bir uluslararası düzenin küresel barış ve güvenlik için çok önemli olduğudur. Tüm Devletleri aynı kurallardan sorumlu tutmak, keyfilik üzerinde adaleti ve öngörülebilirliği teşvik eder. Bu barışı destekler. Barışçıl şekilde bir arada yaşama arzusu ve ihtiyacı ile küresel olarak karşılıklı bağımlılığımızın gerçekliği nedeniyle, hem küçük hem de büyük Devletler, BM temelli uluslararası yasal çerçevede kendilerini idame ettirmektedirler.

6 Singapur güvenliğimiz ve hayatta kalmamız için uluslararası hukukun önemini doğrudan tecrübe etmiştir.

- a. Singapur bağımsızlığını kazandığında, bize sürekli su temini konusunda yasal güvence veren, Malezya ile yapılan Su Anlaşmaları oldu. Malezya'nın, Ayrılma Anlaşmasında garanti edildiği gibi, Su Anlaşmalarına uyması, o zaman bizim varlığımızın temelini oluşturuyordu.
- b. 1994 yılında Singapur BM Deniz Hukuku Sözleşmesini onayladı. Singapur deniz ticaretine ve uluslararası su yolları erişimine bağımlı bir ada devletidir. Denizler için kapsamlı ve adil bir yasal çerçeve bizim için çok önemlidir.

c. 2004 yılında Malezya ve Singapur Pedra Branca, Middle Rocks ve South Ledge üzerindeki egemenlikle ilgili anlaşmazlıkları Uluslararası Adalet Divanı (UAD)'na götürdüler. Uluslararası hukuku ve UAD'nin yargı yetkisini kullanarak Singapur'un egemenlik haklarını barışçıl bir şekilde güvence altına alabildik. UAD, kararını 2008 yılında verdi. Malezya, Pedra Branca'nın sonucunun başka türlü olması gerektiğine inanıyordu ve bu kararın yeniden gözden geçirilmesi amacıyla başvurularda bulundu; bu, yine de uluslararası hukuka uygun bir şekilde hareket etmeye devam ettiklerini göstermektedir.

7 Bunların hiçbirinin doğal bir durum olmadığını anlamak için bir an için düşünelim. Biz küçüğüz, ancak kendimizi çok daha büyük ülkelere eşit bir egemenlikte tutabiliyoruz. Egemenlik konusundaki anlaşmazlıkları sorunsuz ve barışçıl bir şekilde çözmeyi başardık ki bu, farklı durumlarda oldukça istikrarsızlaşan bir konu haline gelebilir. Diğer Devletlerin uluslararası anlaşmalarına uymalarını talep edebiliyoruz. Bu ancak tüm Devletlerin egemenlik eşitliği ve yasal gücünün olması sayesinde mümkündür.

Uluslararası Adalet Divanı Hâkimleri Pedra Branca'nın özerkliği konusunda Singapur ile Malezya arasındaki uyuşmazlık konulu duruşmaya katılırken

III. Uluslararası Hukukun Ekonomik ve Sosyal Yaşamı Kapsar Hâle Gelmesi

8 Şimdiye kadar tarif ettiğim şey, uluslararası hukukun Devletlerin diğer Devletlerle olan ilişkilerini nasıl düzenlediğidir. Ancak, oldukça uzun bir süredir, uluslararası hukuk, ekonomik ve sosyal yaşamımızın dokusuna derinden nüfuz ederek bu rolün çok ötesine genişledi.

9 Bu genişlemenin bir boyutu, devletin kendi sınırları içindeki davranışını düzenleyen uluslararası hukuktur. Devletlerin dâhili davranışlarını şekillendiren uluslararası hukuk, doğal olarak toplumu da etkilemektedir. Örneğin :

- a. Uluslararası ticaret hukuku, Devletlerin kendi yetki alanlarına giren ve çıkan mal ve hizmetler ile ilgili olarak ne yaptıklarını düzenler. Bu, Devletlerin uygulayabileceği tarifeleri ve Devletlerin ticarete düzenleyici engeller getirme kabiliyetini içerir. Bu kurallar, ulusal kalkınmayı, geçim kaynaklarını, yerel yenilikleri ve insanların toplumun diğer yönlerinin yanı sıra uygun fiyatlı ilaçlara erişim imkânını da etkilemiştir.
- b. Uluslararası yatırım yasası, Devletlerin yabancı yatırımcıları etkileyen yetkileri kullanma imkânını kısıtlamaktadır. Bu kısıtlamalar, kamu hizmetlerine erişimin sağlanması için önlemler ve çevresel zararların telafisi gibi sosyal etkileri olan yerel düzenlemeleri de etkilemiştir.
- c. Uluslararası yatırım kanununun bir Devlet ile özel bir aktör arasındaki ilişkiyi düzenlediği gibi, uluslararası insan hakları hukuku da aynıyı yapar. Devletler, uluslararası insan hakları anlaşmalarına imza atarken, uluslararası topluma, halklarının yaşamlarını ve refahını nasıl korudukları ve iyileştirdikleri konusunda açıklama yapma isteklerini gösterirler.
- d. Ulus aşırı suçlarla ilgili uluslararası anlaşmalar, bir Devletin yerel cezai yargı yetkisini uygulamasını düzenler. Bu anlaşmalar uyarınca Devletler, ilgili suçları oluşturacak davranış tanımları üzerinde hemfikirlerdir. Terörizm bağlamında, Devletler bazı eylemlerin, faillerini kovuşturmaya veya iade etmeye mecbur kalacakları kadar ağır ve nefret yüklü olduğunu kabul ederler.

10 Uluslararası hukukun genişlemesinin ikinci ve daha yeni bir boyutu, özel ilişkileri yönetmektir. Ulus aşırı ticari ve kişisel ilişkiler katlanarak artmaktadır. Bu ise Devletleri iki şey yapmaya zorlamıştır.

11 İlk olarak, Devletler daha yakın uluslararası sivil işbirliğine girmektedirler. Devletler, sınır ötesi ilişkileri kolaylaştırmak için uygulayacakları yerel yasal prosedürler hakkında uluslararası anlaşmalar formüle etmektedir.

- a. Örneğin, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukukî Yönleri hakkındaki Lahey Sözleşmesi (1980), velayet hakları ihlâl edilerek çocukları kendilerinden alınıp başka bir ülkeye götürülen ebeveynlere yardımcı olmaktadır. Eğer o ülke,

Singapur gibi bu Sözleşmeye tarafsa, ebeveyne çocuğun geri dönüşünü sağlama konusunda yardım için başvuru hakkı vermekle yükümlüdür.

- b. Mahkeme kararlarının ve tahkim kararlarının sınır ötesi uygulanması başka bir örnektir. Sınır ötesi yasal anlaşmazlıklar artıyor. Bu nedenle Devletler, mahkeme kararlarının veya tahkim kararlarının diğer ülkelerde uygulanmasına yardımcı olmak için uluslararası anlaşmalar yapmaktadırlar.
 - i. İyi bilinen bir örnek, New York Tahkim Kararlarının Tanınması ve Tenfizi ile ilgili Sözleşme'dir ve Singapur 1986'dan beri bu Sözleşmeye taraftır,
 - ii. Daha yakın zamanda, 2015 yılında, Devletlerin, Tarafların seçtiği mahkemelerin yargılamalarını yürürlüğe koymasını sağlayan Lahey Mahkeme Anlaşmalarının Seçilmesi Konvansiyonu yürürlüğe girdi. Singapur, sınır ötesi uyuşmazlıklarda hukuki kesinlik sağlamaya yönelik önemli bir adım olan bu Konvansiyonu onaylayan ilk ülkelerden biriydi.
 - iii. Ve yakında Uluslararası Ticari Aracılıklı Anlaşmaların Uygulanmasına İlişkin bir Sözleşmemiz olabilir.

12 İkincisi; Devletler maddi ve ticari haklarının daha uyumlu hale getirilmesini istemektedir.

- a. Sınır ötesi ilişkilerdeki insanlar ve işletmeler genellikle farklı yasal sistemlerde yolculuk yapmaktadırlar. Bu görevin yasal karmaşıklığı genellikle göz korkutucudur. Geçerli yasal standartların sınırlar ötesine bölünmesi, iş hayatında ve kişisel yaşamda engeller ve karışıklıklar yaratabilir.
- b. Devletler bu nedenle uluslararası anlaşmaları kullanarak kanunlarını uyumlu hale getirmektedir. Bu tür uluslararası uyum anlaşmaları, uluslararası mal satışı ve fikri mülkiyet gibi alanlarda önemli roller oynamıştır ve sınır ötesi veri koruması gibi yeni alanlarda da ortaya çıkmaktadır.
- c. Bu anlaşmalar, Taraf Devletlerce ülke içinde uygulanır ve yönettikleri özel ilişkiler üzerinde günlük bir etkiye sahiptir.

13 Bu nedenle, Hükümet de uyum sağlamak zorunda kalmıştır. Bugün, neredeyse tüm Bakanlıklar uluslararası sözleşmelerle ilgilenmekte ve iç politika yapımında uluslararası norm ve standartları dikkate almak zorundadır.

14 Özel hukuki uygulamada, avukatlarımızın bir müvekkilinin menfaatlerini gözetmek için uluslararası hukuka başvurması da daha yaygın hale gelecektir. Özel hukuktaki avukatlar ve hukuk akademisyenleri kendilerini uluslararası hukuk ve uygulama meseleleriyle giderek daha fazla karşılaşır hâlde bulacaklardır.

IV. Uluslararası Hukukun Şekillenmesi

15 Yasal uygulama gereklilikleri, uluslararası hukuk uzmanlığının geliştirilmesinin nedenlerindedir. Ancak daha temel bir neden vardır: Singapur, uluslararası hukukun alıcısı olmakla kalmayıp şekillendirilmesinde de aktif rol oynamalıdır. .

16 Tıpkı iç hukuk gibi, uluslararası hukuk da sürekli olarak tartışılan ve müzakere edilen değerleri ve politika seçimlerini içerir. Kısa bir örnek vermek gerekirse, uluslararası yatırım mahkemeleri tarafından uluslararası yatırım anlaşmalarının yorumlanmasına bakabiliriz. Bazı yatırım hakemlerinin yanlarında özel bir hukuk merceği getirdikleri ve sözleşmenin kutsallığına öncelik veren yorumları kabul ettikleri söylenmektedir. Diğerleri, kamu hukuku meseleleriyle ilgili uyuşmazlıkların gündeme geldiğini öne sürerek bunun yerine kamu hukuku yaklaşımının benimsenmesi gerektiğini savunmuştur. Burada, kamu ve özel hukuk değerleri arasındaki hizipleşmeyi görüyoruz.

17 Uluslararası yasaların oluşturulması sırasındaki canlılık ve dinamizm, gelişen küresel bakış açımız sayesinde sürmektedir. Örneğin:

- a. Siber uzayın gelişmesi, bölgesel egemenliğin geleneksel ilke ve kurallarına meydan okudu ve siber uzayda devlet davranışı için yasal normların geliştirilmesini gerektirdi.
- b. Yalnızca bir düğmeye basarak sınırlar arasında oluşabilecek ulusötesi siber suç sorunu, devletleri eşgüdümlü bir yanıt geliştirmeye zorlamıştır.
- c. Büyük ulus ötesi şirketlerin yükselişi, dünyadaki ülkeleri ve toplumları etkiledi. Bu, uluslararası hukukun ulus ötesi şirketler ve faaliyetleri ile nasıl başa çıkması gerektiği konusunda önemli araştırma ve müdafaalara yol açmıştır. Bazı ülkeler bu konuda uluslararası insan hakları hukuku çerçevesinde bir anlaşma müzakere etmektedir.

18 Uluslararası hukukun Singapur'un iç ekonomik ve sosyal hayatı üzerindeki etkisi artmaya devam edecektir. Singapur sadece ulusal menfaatlerimizin değil, değerlerimizin, geleneklerimizin ve bakış açılarımızın da gündeme taşınmasını sağlamalıdır.

19 Uluslararası hukukun inşasına katılımımız, uluslararası hukukun meşruiyetinin sürekliliğini sağlamak için daha geniş bir amaca hizmet etmelidir. Uluslararası hukukun üstünlüğü buna bağlıdır. Uluslararası yatırım rejiminin karşı karşıya kaldığı meşruiyet krizi, uluslararası hukuk geliştirme yetkisi, büyük ölçüde aynı gelenekten gelen ve aynı yasal duyarlılıklara sahip olan bir avuç uzmana verildiğinde ne olabileceğini göstermektedir.

V. Singapur’da Uluslararası Hukuk

20 Şimdi Singapur’daki Uluslararası Hukuk’a geçeyim.

21 Genç uluslararası hukuk uygulamalarına rağmen Singapur, ilk yıllarından itibaren küresel yasal çerçeveleri formüle etmek için müzakereleri başlattı.

- a. Profesör Jayakumar, Temyiz eski Hâkimi Chao Hick Tin ve Büyükelçi Tommy Koh, 1982 BM Deniz Hukuku Sözleşmesi ile ilgili müzakerelerde Singapur’u temsil etti.
- b. Eski Hâkim Warren Khoo, kabul edildiği oturumda, 1980 tarihli UNCITRAL Uluslararası Mal Satış Sözleşmesi’nin hazırlık komitesine başkanlık etti.

22 Singapur’un uluslararası yasaların oluşturulması hususundaki liderliği bugün de devam etmektedir.

- a. İklim Değişikliği hakkındaki Paris Anlaşması’nın geliştirilmesine katkıda bulduk.
- b. BM Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL) ve Lahey Özel Uluslararası Hukuk Konferansı (HCCH)’nda çok taraflı müzakerelere aktif olarak katılıyoruz. Örneğin, Adalet Bakanlığı şu anda sivil ve ticari konularda yabancı kararların tanınması ve tenfizi konusunda çok taraflı bir sözleşme görüşmektedir. Başarılı olursa, bu sözleşme işletmeler ve bireyler için sınır ötesi adalete erişimi kolaylaştıracaktır.
- c. Ulusal yetki alanlarının ötesindeki alanlarda veya kısaca BBNJ’de (Ulusal Yetki Alanların Ötesindeki Alanların Deniz Biyoçeşitliliği) deniz biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir şekilde kullanımı konusunda devam eden görüşmelerde bulunuyoruz.

- d. Çeşitli BM Komitelerinin bürolarında bulunduk. Mevcut BMGK oturumunda Büyükelçimiz Burhan Gafoor, yasal konularla ilgilenen BM Altıncı Komite'nin başkanı olup bugün bu deneyimi bizimle paylaşacağını duyduğuma sevindim.
- e. Ayrıca bazı BM uzman kuruluşlarında standartların geliştirilmesinde de detaylı şekilde yer almaktayız. Bunlara Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü, Uluslararası Denizcilik Örgütü ve Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü dâhildir.

23 Ancak uluslararası hukuku biçimlendirme çabası sadece Hükümet ile sınırlı değildir. Özel uygulamacıların ve hukuk akademisyenlerinin de ilgisini çekmesi gereken bir projedir.

- a. Uluslararası yasaların oluşturulması, sadece müzakere masasında gerçekleşmez. Normlar yasal argümanlar ve müdafaa yoluyla tartışıldığı ve tanımlandığından, Mahkeme salonunda gerçekleşir. Malezya'nın Uluslararası Adalet Divanı (ICJ) Singapur'a karşı getirdiği son uygulamalarda, Singapur'un hukuk ekibi sadece yerleşik hukuki çalışmalar değil, aynı zamanda yeni nesil, genç, yetenekli hukukçularımızı da içermektedir.
- b. Hukuki araştırmaların da etkisi vardır. Uluslararası Adalet Divanı Tüzüğü'nün "çeşitli ulusların en nitelikli yayıncılarının öğretilerini" uluslararası hukuk kurallarının belirlenmesinde yardımcı bir araç olarak kabul eden 38 (1) (d) Maddesi vasıtasıyla etki eder. Aynı zamanda, uluslararası hukukta karar vericilerin faaliyet gösterdiği epistemik topluluklar üzerinde de etkisi vardır. Belki bir gün Singapur kendi Grotius, Brownlie veya Oppenheim'ını üretecek.

24 Uluslararası hukuk uzmanlığını geliştirme çabalarımızın bir parçası olarak, Hükümet NUS (Singapur Ulusal Üniversitesi) Uluslararası Hukuk Merkezi'ni kurmuş olup desteklemeye devam etmektedir. Merkez, uluslararası hukuk düşüncesi liderliğini ve kapasite geliştirmeyi teşvik etmede önemli bir rol oynamaktadır.

VI. Sonuç

25 Sonuç olarak, uluslararası hukukta yeni nesil güçlü öncüler görmeyi sabırsızlıkla beklediğimi söyleyeyim. Birçoğunun bugün burada olduğundan eminim ve umarım hepiniz uluslararası hukuku ileriye götürmek için bu çabaya katılacaksınız.

26 Çok teşekkür eder, hepinize iyi bir konferans dilerim.

Yol Ayrımındaki Çok Taraflılık: Birleşmiş Milletler Genel Kurul Toplantısı'nın 73. Oturumu Konuşması, 29 Eylül 2018

Dr Vivian Balakrishnan²

1 Parlak ve güneşli bir Cumartesi sabahı bu tartışmaya katıldığımız ve zaman ayırdığımız için teşekkür ederim. Ekselansları Maria Fernanda Espinosa'yı Genel Kurul'un 73. oturumunun Başkanlığına seçildiği için tebrik etmek isterim. 72. oturumdaki göz dolduran liderliği için iyi arkadaşım Slovakya Dışişleri Bakanı Miroslav Lajčák'a da teşekkür ediyorum.

2 Geçen hafta muhtemelen en çok duyduğumuz kelime “çok taraflılık” oldu. Çok taraflılık bir dönüm noktasındadır ve aslında önemli bir tehditle karşı karşıyadır. Son yıllarda çok taraflılık kavramına ve kurumlarına güven krizine tanık olduk. Ticaret, güvenlik veya anlaşmazlık çözümünde olsun, çok taraflı sistemin dünyada karşılaştığımız birçok soruna etkili çözümler sunmaya devam edip edemeyeceği konusunda sorular ortaya çıkmıştır. Burada küçük, açık, ticarete bağımlı bir şehir devletinin temsilcisi olarak karşınızda duruyorum; Singapur, çok taraflılıktaki bu son gerilemeye büyük bir endişe ile tanık olmuştur. Bu yüzden bugün, çok taraflılığı savunmak için sesimi yükseltmek istiyorum. Bunu yapmak için belki de çok taraflılığın nihai kalesi olan BM'den daha iyi bir forum yok.

3 Dünyanın dört bir yanındaki siyasi arenada tecritçi, korumacı ve hatta yabancı düşmanı eğilimlerin neden yeniden canlandığını anlamak kolaydır. Belirsiz, uçucu ve yıkıcı zamanlarda yaşıyoruz. Dijital devrim, toplumlarımızı yaşama, çalışma, faaliyet gösterme, iletişim kurma, organize etme ve harekete geçirme biçimimizi gittikçe bozuyor. Devlet dışı aktörler ve sınır ötesi tehditler - terörizm, salgın hastalıklar ve iklim değişikliği belirgin tehlikeler olmaya devam etmektedir. Yapay zekâ ve siber suçlar gibi büyük önem arz eden konular bilim kurgu sayfalarından çıkıp günlük yaşamımızda yerlerini aldı. Sosyal uyumumuz yıkılıyor ve sık sık, izole, sosyal ve politik baloncukların içinde çalışıyoruz.

4 Aynı zamanda, bildiğimiz uluslararası düzen bozuldu. 1945'ten bu yana, birçok ülke ve bölge açık ve küresel sistemden faydalanmıştır; büyük ölçüde tek bir güç -

² Dr. Vivian Balakrishnan, Singapur Dışişleri Bakanı'dır. Mesleği göz doktorluğu olan Dr. Balakrishnan, 2001 yılında siyasete atılana dek hekimlik yapmıştır. Mevcut görevinden önce ise Toplum Geliştirme, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Çevre ve Su Kaynakları Bakanlığı görevlerinde bulunmuştur.

Amerika Birleşik Devletleri-tarafından güvence altına alınmış olan bir sistem; bir dünya düzeni. Ancak bugün, diğer güçlerin haklı olarak çoklu alanlarda daha büyük bir rol üstlenmeye başladığı çok kutuplu bir dünya düzenine geçiyoruz. Bu, dikkatli ve hassas bir şekilde yönetilmesi gereken bir geçiştir.

I. Kurallara Dayalı Çok Taraflı Sistemin Önemi

5 Çok taraflılığın mükemmel olduğunu söylemiyorum. Tüm vaatlerini her zaman yerine getirmediğinin farkındayız. Ve açıkçası, her derde deva olarak gösterildiği zamanlar da oldu. O halde soru; çok taraflılığın bu hızla değişen jeostratejik bağlamda çalışmasını nasıl sağlayacağız.

Dr Vivian Balakrishnan 2018 yılı BM Genel Kurulu'nda konuşma yaparken

6 Benim görüşüm, her devletin bu yeni gerçeklere uyum sağlamak ve yeni bir modus vivendi (yaşam tarzı) bulmak için yer açması gerektiğidir. Dış politika ve ticaret politikası aslında her zaman ülke içinde başlar. Politika her zaman yereldir. Bu yeniden dengelemeyi yerel toplumlarımızda ve politik alanda başarmanın yanı sıra küresel ve uluslararası alanda yeniden dengelemeye de ihtiyacımız var. Küresel düzen gelişecek; sorumluluklarımızın yeniden dengelenmesi gerekecek. Bu tehlikeli geçiş döneminde, 70 yıldır eşi görülmemiş bir barış ve refah getiren kurallara dayalı dünya düzenini terk edemeyiz; etmemeliyiz de..

7 Aslında, bugün karşılaştığımız zorlukların boyutu ve sınır ötesi doğası, daha fazla uyum ve daha fazla işbirliği gerektirmektedir. Çok taraflılıktan geri çekilmek yerine onu ikiye katlama gerekliliğini savunmamız gerekiyor. Devletlerarası ilişkilerde ve ticarete öngörülebilirliği ve istikrarı sağlamak için açık bir kural ve norm çerçevesine ihtiyacımız var. Bu kuralları tüm Devletlerin birbirleriyle eşit olarak birleştiği çok taraflı bir süreçle tanımlamak, fikir birliği oluşturmak ve hukukun üstünlüğüne duyulan saygıyı güçlendirmek açısından gereklidir.

8 Bütün devletlerin kabul ettiği kurallara uyum sadece küresel istikrar ve küresel müştereklerin yönetimi için değil, aynı zamanda Singapur gibi küçük bir şehir devleti için de çok önemlidir. Anlaşmalara saygı gösterileceği ve uygulanacağı ilkesi hayatta kalmamız için esastır. Uluslararası hukukun üstünlüğü olmadan, “güçlüler istediklerini yapar ve zayıf olanlar çekmesi gereken acıyı çeker.” Singapur gibi küçük devletler böyle bir dünyada hayatta kalamaz. Bu yüzden Singapur her zaman BM, uluslararası hukuk ve çok taraflı sistemin kararlı bir savunucusu olmuştur.

9 Örneğin, ticareti ele alalım. Aslında herkes küreselleşmeden eşit fayda sağlamamıştır. Dünyada hâlâ yoksulluk ve açlık çeken gruplar vardır. Çalışanlarımız iş konusunda endişeliler. Ne yazık ki, serbest ticaret, ekonomik uyum ve ülkeler arasındaki işbirliği lehine geleneksel savların modası geçmiştir. Bugün, ABD ve Çin arasındaki ticaret sürtüşmeleri, bir ticaret savaşı endişesini artırdı.

10 Sadece küreselleşmeyi suçlayamayız. Günümüzün tüm hükümetleri, ticaret engellerini refleks olarak yükseltmek yerine uzun vadeli ve sürdürülebilir çözümleri göz önünde bulundurmakla yükümlüdür. Örneğin, kaygıları, büyüyen eşitsizliği ve ücret durgunluğunu tam olarak ele almak için temel nedenlere değinmeliyiz. Dijital devrimin ortasında, halkımızın yeni ortaya çıkan işler için doğru becerilere sahip olmasını sağlamalıyız. Eski teknolojileri korumaya çalışmak ve dünün işleri uğruna didişmek boşuna. Aksine, küresel pazarın yeni fırsatlarından ve geleceğin işlerinden yararlanmaya çalışmalıyız. Bu nedenle, hükümetler olarak vatandaşlarımızı eğitmek, yeniden eğitmek, donatmak ve onlara gerekli yetenekleri kazandırmak için aktif bir şekilde politikalar üretmek bizim sorumluluğumuzdur. Altyapı, eğitim ve öğrenime sürekli olarak yatırım yapmalıyız. Bu nedenle Singapur, eğitim sistemini yeniden yapılandırmak için çok çalışıyor. SkillsFuture adını verdiğimiz bir programla çalışanlarımızın sürekli olarak yeni beceriler geliştirmelerini ve öğrenmelerini sağlamak için ciddi harcamalar yapıyoruz. Vurgu, “gelecek” kelimesi üzerindedir. Odak noktamız ekonomimizi yeniden yapılandırmaktır - işleri dönüştürmek, rekabet gücümüzü artırmak ve yönetim

genelinde verimliliği artırmak için özel sektörü tanımlamak ve onunla çalışmak. Bu, temelde, hepimizin geleceğe hazır olmasını sağlamak için çalışanlarımıza yapılan bir yatırımdır.

11 Sonuçta, ticaret çatışmaları ve korumacılık, hiçbir ülkeye fayda sağlamaz. Olumsuz etkiler küresel tedarik zinciri boyunca dalgalanacak ve tüm ülkelerde büyümeyi ve refahı zayıflatacaktır. Bu, herkes için daha kötü olacaktır. Birbirine bağlılığın ve bağımlılığın arttığı bu dönemde, çok taraflı bir yaklaşıma ve güçlü kurallara her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Singapur, kurallara dayalı çok taraflı ticaret sisteminin güçlü ve sadık bir destekçisi olmaya devam edecektir. Uluslararası ticaret uyumsuzluklarının nihai tarafsız arabulucusu olan Dünya Ticaret Örgütü'nün kritik önemini ne kadar vurgulasak az.

II. Siber Uzayı Yönetmek İçin Kurallar ve Normlar Geliştirme

12 Kural ve normların benimsenmesini ve uygulanmasını acilen teşvik etmemiz gereken bir başka alan da siber uzaydır. Dijital teknolojilerin tüm avantajlarından yararlanmak için, uluslararası hukuk ve iyi tanımlanmış sorumlu Devlet davranışı normları ile desteklenen güvenilir, açık ve kapsayıcı bir siber uzay geliştirmeliyiz.

13 Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, 2017 yılında Singapur'u siber güvenlik konusunda en kararlı ülke olarak sıraladı. Buna rağmen, bu yıl Temmuz ayında, Singapur'un başlıca sağlık veri tabanlarından birinin gelişmiş bir sürekli tehdide maruz kaldığını keşfettik. Bu kasıtlı, hedefli ve karmaşık bir siber saldırıdır. Hiçbir ülke bu saldırılara karşı bağışık değildir.

14 Hep birlikte çalışmalıyız. Özellikle de yaşamın söz konusu olduğu durumlarda kritik altyapılara yapılan bu tür saldırıları yasaklayacak norm ve kuralları uygulamamız gerekiyor. Tek evrensel, kapsayıcı, çok taraflı forum olan Devletler, küresel müşterekleri yöneten kuralları geliştirmek için her zaman BM'ye başvurmuştur. Küresel müştereklere dair bir örnek için BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni (UNCLOS) ele alalım. Ticaret, yiyecek ve kaynaklar açısından bağımlı olduğumuz okyanus ve denizlerdeki tüm faaliyetler için küresel bir yasal çerçeve sağlamaktadır.

15 Singapur, UNCLOS (Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi)'un ardındaki süreci güçlü bir şekilde desteklediği gibi, BM'nin siber güvenlikle ilgili norm ve kuralları geliştirme ve benimseme çalışmalarına katkıda bulunmaya da hazırdır. Bu, küresel müştereklerin başka bir örneğidir. Ve müştereklerin siber uzay, deniz ve iklim değişikliği alanlarında başarısızlığa uğramasına izin veremeyiz. Bu amaçla, BM Hükümet

Uzmanları Grubunun (GGE) yeniden toplanmasını ve siber alanda devlet davranışı normlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalarının sürdürülmesini destekliyoruz.

16 Siber güvenlik, Singapur'un Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) Başkanlığı için bir öncelik olmuştur. Geçen hafta Singapur'da düzenlenen 3. ASEAN Siber Güvenlik konulu Bakanlar Konferansı'nda, 10 ASEAN Üye Devletin tümü, prensip olarak BM GGE'nin 2015 Raporunda yer alan 11 norma imza atmayı kabul etti.

17 Singapur ayrıca Devletlerin devlet davranış kurallarını ve normlarını etkili bir şekilde uygulaması için gerekli olan kapasite geliştirmeyi taahhüt eder. Singapur, 2019 yılında bir ASEAN-Singapur Siber Güvenlik Mükemmeliyet Merkezi kuracak. Ayrıca, bölgemizde farkındalığı artıracak ve kapasite geliştirecek bir BM-Singapur Siber Programı konusunda BM Silahsızlanma Ofisi (UNODA) ile ortaklık kurduk.

III. Çok Taraflılığı Destekleyen Bölgesel İşbirliği: ASEAN

18 ASEAN'daki çalışmalarımız, bölgesel örgütlerin çok taraflılığın dünyadaki insanlar için nasıl güncel ve faydalı olmaya devam ettiğini gösterebileceğine olan inancımızdan kaynaklanmaktadır.

19 Bu yılki ASEAN Başkanı olarak Singapur, bölgesel mimarinin açık, kapsayıcı ve kurallara dayalı bir şekilde sürdürülmesini sağlamak için tüm ASEAN Üye Devletleri ve dış ortaklarla çalışmaya devam edecektir.

20 Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP)'i sonuçlandırmak için ortaklarımızla birlikte çalışıyoruz. Sonuçlandığında, RCEP, küresel GSYİH'nin üçte birine karşılık gelen, dünyanın en büyük ticaret bloğu olacak. Ancak burada konu sadece büyük ticari rakamları göstermekle ilgili değildir. Bu aynı zamanda ASEAN Üye Devletleri ve altı ortağımızın (Avustralya, Çin, Hindistan, Japonya, Yeni Zelanda ve Kore) duruşuna dair güçlü bir mesaj gönderme çabasıdır. Serbest ticaret, bölgesel bütünleşme ve uluslararası işbirliği konusunda ısrarcıyız.

21 ASEAN Üye Devletleri, halklarımızın yararına dijital devrimden faydalanmak için birlikte çalışıyor. Bu yılın Nisan ayında 32. ASEAN Zirvesi'nde ASEAN Akıllı Şehirler Ağı (ASCN)'ni kurduk. ASCN, birlikte çalışabilme ortamı yaratmak ve hizmetlerin bütünleşmesini sağlamak adına bölgemizdeki şehirlerin deneyimlerini paylaşmalarına, çözüm alışverişinde bulunmalarına ve alınan dersleri paylaşmalarına olanak tanır. Güneydoğu Asya'da e-ticaretin düzenlenmesi konusunda bir ASEAN Anlaşması imzaladık, böylece işletmelerimiz ürünlerini Güneydoğu Asya'da kolayca, rahat ve sorunsuz bir şekilde pazarlayabilir ve satabilirler.

22 ASEAN Üye Devletleri aynı zamanda anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözülmesi taraftarıdır ve bunu çok taraflı bir süreç aracılığıyla yapmaya kararlıdır. Şimdi, özellikle Arakan Eyaletindeki durumu ele almak istiyor ve Myanmar'daki arkadaşlarıma sesleniyorum. Bu konu oldukça endişe vericidir. Mevzubahis kriz, kökenleri yüzyıllar öncesine dayanan karmaşık, köklü, toplumlararası bir çatışmadır. Daha yakın zamanlarda, acımasız ve şok edici vahşet olaylarına dair üzücü açıklamalar okuduk. Tüm insan hakları ihlallerini kınamak zorundayız - tehditler, can kaybı ve savunmasız insanlara uygulanan şiddet. Myanmar Hükümeti tarafından kurulan Bağımsız Soruşturma Komisyonu'nun tarafsız soruşturma yürütmesini ve müsebbipleri yüzde yüz sorumlu tutmasını bekliyoruz. Ayrıca, mültecilerin güvenli, tehlikesiz ve onurlu bir şekilde Myanmar'a gönüllü olarak geri dönmelerinin gereksiz bir gecikme olmadan başlayacağını umuyoruz. Sonuçta, politik bir çözüm bulunması gerekiyor; tüm topluluklar için uzlaşma, adalet, hakkaniyet ve daha iyi seçenekler içeren bir çözüm ve süreç. Ancak o zaman bu karmaşık, uzun süredir devam eden soruna kalıcı bir çözüm bulabiliriz. Ve tüm ASEAN Üye Devletleri, bu son derece zorlu durumda Myanmar'a destek ve yardımcı olmaya hazırdır.

IV. Singapur'un Birleşmiş Milletler'i ve Çok Taraflılığı Desteklemeye Olan Katkıları

23 Bölgemizden uzak olmayan Kore Yarımadası'ndaki gelişmeleri de izliyoruz. Singapur, bu yıl Haziran ayında ABD ve Kuzey Kore liderleri arasındaki Zirveye ev sahipliği yaparak gerginliği azaltmaya küçük de olsa bir katkıda bulunabildi. Bu Zirve ve bu yıl düzenlenen Kore devletleri arası diyalog, Kore Yarımadası'nda kalıcı barış ve istikrar için önemli adımlar. Singapur, diyalog ve çabaların yanı sıra inşa edilmekte olan güven haznesinin nihayetinde Asya'nın bu sıkıntılı bölgesine barış getireceğini umuyor.

24 Sonuç olarak şunu söyleyeyim, Ekselansları, çok taraflılığın savunulması ve BM'nin güçlendirilmesi gerektiğine şüphe yok. Geleceğin karmaşık küresel zorluklarıyla başa çıkmanın tek yolu budur. BM Üye Devletleri olarak, her birimiz, yirmi yılı aşkın süredir titizlikle inşa ettiğimiz çok taraflı sistemleri geliştirmek ve uyarlamakla yükümlüyük. İnsanlarımızın daha iyi, daha güvenli ve daha huzurlu bir yaşam sürmeleri için çözümler bulmalı ve fikir birliği kurmalıyız. Nihayetinde, kurallara dayalı çok taraflı bir sistem yurtda ve Dünya olarak adlandırdığımız bu gezegende halkımız için barışı ve refahı sağlamak adına kesinlikle vazgeçilmezdir.

Geçiş Dönemindeki Dünyada Çok Taraflılık: Singapur'un Ulusal Bildirisi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 74. Oturumu, 27 Eylül 2019

*Lee Hsien Loong*³

1 Birleşmiş Milletler'in önümüzdeki sene kutlanacak olan 75. yıl dönümüne yaklaşırken, bu kuruluşun rolü ve çok taraflılığın önemi üzerine düşünmek zamanıdır.

2 Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan açık ve bütünleşik uluslararası düzen tüm ülkelere fayda sağlamıştır. Singapur gibi küçük ülkeler için, çok taraflı kurumlar, sistemler ve yasalar hayatta kalabilmemiz açısından kritik öneme sahiptir. Bunlar bize küresel ortak alanlarda bir hisse ve çıkarlarımızı korumak ve ilerletmek için bir araç sağlamaktadır. Kural tabanlı bir sistem tüm ülkelere sorumluluklar yükler ve herkes için istikrarlı bir ortam yaratır. Bu yüzden Singapur, BM'nin, uluslararası hukukun ve çok taraflı sistemin kararlı bir savunucusudur.

3 Dünya şu an karmaşık bir geçiş süreci yaşıyor. Stratejik dengeler değişiyor. Giderek daha fazla ülke uluslararası rollerini geliştirmek istiyor ve nüfuz için şiddetle yarışıyor. Aynı zamanda, küreselleşmenin faydaları konusundaki küresel fikir birliği ve çok taraflılığa destek azaldı. Birçok ülkede, milliyetçi, tecritçi ve korumacı düşünceler yoğunlaştı. Bu düşünceler ülkelerin iç politikalarını yeniden şekillendirdi ve içe dönük ve yerli halkların çıkarlarını koruyan politikaların yükselişine sebep oldu. Sonuçta, eskisine göre daha kutuplaşmış bir dünya ortaya çıktı.

4 Bu yolda ısrarcı olmak daha da parçalanmış ve dengesiz bir dünyaya yol açacaktır. Yine de, artan uyuşmazlık ve ihtilaf potansiyeline rağmen, ülkeler aslında birbirleriyle çok daha bağlantılı hale geldi. Bir ülkenin eylemleri, diğerleri üzerinde daha büyük ve daha hızlı fakat aynı zamanda kendisine de yansımaları olabilecek etkilere yol açar oldu. Böyle bir dünyada, çok taraflı bir yaklaşım, yoksulluğun ortadan kaldırılması, salgın hastalıklar ve iklim değişikliği gibi karmaşık küresel sorunlarla başa çıkmak için bir seçenek değil, bir zorunluluktur. Bunlar bu yılki BMGK tartışmasının bazı temalarıdır.

5 Sürdürülebilir kalkınma tüm ülkeler için bir öncelik haline gelmiştir. Hepimiz istihdam yaratmak, yaşam standartlarını yükseltmek ve yoksulluğu ortadan kaldırmak

3 Sn. Lee Hsien Loong, Singapur Başbakanı'dır. Sn. Lee ayrıca Singapur'un bağımsız varlık fonu olan GIC ile Singapur'un Araştırma ve Geliştirme çabalarına stratejik yön veren Araştırma, İnovasyon ve Girişim Konseyi'nin de başkanıdır. Sn. Lee, 2004 yılında Başbakan olmadan önce Başbakan Yardımcılığı, Maliye Bakanlığı, Ticaret ve Endüstri Bakanlığı ve Savunma İkinci Bakanlığı gibi çeşitli Bakanlık görevlerinde bulunmuştur.

gibi ortak zorluklarla karşı karşıyayız. Ancak herhangi bir ülkenin kendi başına gelişmesi ve ilerlemesi çok zordur. Büyüme; ticaret, yatırım ve teknoloji gerektirir. Tüm bu faaliyetler, açık ve düzenli bir uluslararası kurallar çerçevesinde başkalarıyla çalışmaya bağlıdır.

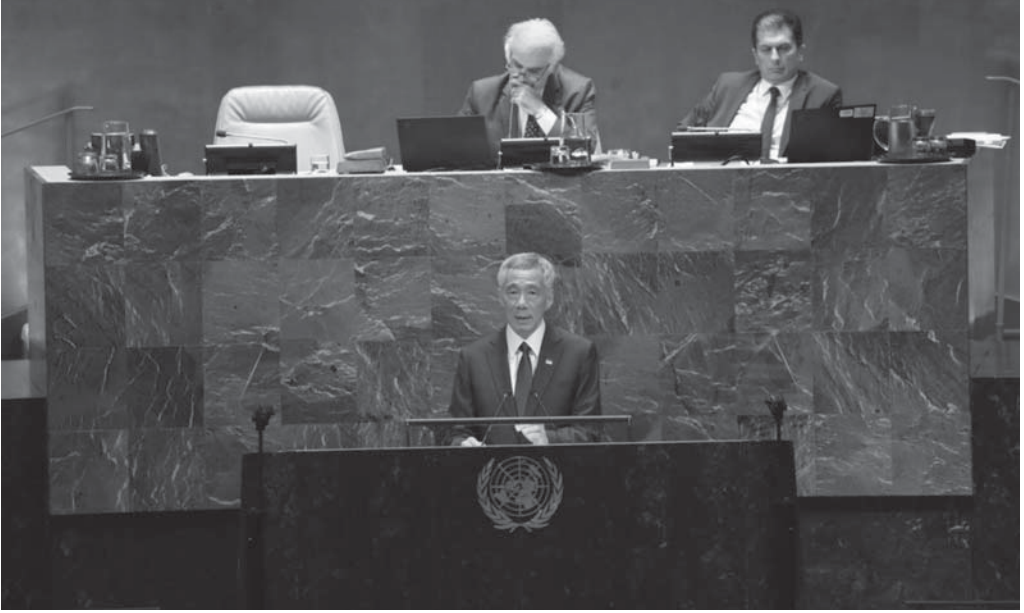
6 II. Dünya Savaşı'ndan bu yana, son 70 yılda pek çok ülke ilerleme kaydetti. Gelişmiş ülkeler kendi pazarlarını açtı. Buna karşılık, uçak, elektronik cihazlar ve imalat makineleri gibi endüstriyel ürünleri için gelişmekte olan dünyadaki yeni pazarlara erişim imkânlarından faydalandılar. Çin'in 2001 yılında Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)'ne katılımı, yirmi yıllık ciddi bir ekonomik büyümeye yol açtı ve bu da 850 milyondan fazla insanı yoksulluktan kurtardı. Ekonomisi yavaş yavaş liberalleşip ortaklarıyla bütünleştiğinden, Hindistan da 1990'lardan bu yana istikrarlı bir şekilde büyüdü. Öncesinde, Singapur da dâhil olmak üzere Doğu ve Güneydoğu Asya'daki diğer daha küçük ekonomiler de aynı yolu izlemişti.

7 Şimdi Afrika ve Latin Amerika'daki birçok gelişmekte olan ülke aynı yolculuğa çıkıyor. Ancak, küresel pazarlar daha az açık ve ticaret ve yatırım koşulları daha belirsiz ve düzensiz hâle gelirse ilerlemeleri daha da zorlaşacaktır. Geleneksel olarak, gelişmiş ülkeler dış yardım ve teknik yardım yoluyla gelişmekte olan ülkelere yardımcı olmaktadır. Ancak onlara yardım etmenin çok daha etkili bir yolu, gelişmiş ülkelerin ticareti ve pazarları açık tutmasıdır, böylece gelişmekte olan ülkeler daha üretken hâle gelir ve başka yerlerde daha iyi yaşamlar aramak için göç etme baskısı olmadan kendi ülkelerinde iyi iş imkânları yaratarak kendi yaşam standartlarını yükseltebilir.

8 Bugün, açık ve bütünleşmiş bir küresel ekonomiye karşı güçlü bir tepki var. Küreselleşme ve serbest ticaretin eşitsizliği artırdığı görüşü yaygınlaştı. Ancak gerçekte küreselleşme ve serbest ticaret, sadece yoksul ülkelerde yaşayanların değil, dünyanın dört bir yanındaki milyarlarca insanın hayatını iyileştirdi. Gerçekten de, her ülke içinde kazananlar ve kaybedenler oldu. İç piyasalarında küreselleşmenin faydalarını ve maliyetlerini dengeleyemeyen ülkeler de oldu. Durum böyle olduğunda genellikle uluslararası sistem günah keçisi olur. Ancak daha az büyüme ve refah düzeyine sahip parçalanmış bir dünya daha az iş yaratacak, herkesin şansı azalacaktır. Daha kötüsü, kapalı küresel pazarlar uluslararası sistemde gerginlik ve istikrarsızlık yaratacaktır.

9 Bu, çok taraflı sistemin mükemmel çalıştığı anlamına gelmez. Savaş sonrası oluşturulan çok taraflı kurumların ciddi zayıflıkları vardır. Örneğin, DTÖ çok çeşitli çıkarlara ve görüşlere sahip olan 164 üye ülke arasında tam bir uzlaşma gerektiren ticaret anlaşmaları söz konusu olduğunda bu uzlaşmayı sağlamakta giderek zorlanmıştır. Dahası,

DTÖ'nün kuralları tarım ve üretime dayalı bir dünya ekonomisi için tasarlanmış olup artık hizmetler için, özellikle dijital hizmetler ve fikri mülkiyet için yeni ve daha iyi kurallara ihtiyacımız var. Ancak çözüm, daha iyi bir yol aramaya başlamadan önce mevzu bahis kurumları aradan çıkarmak veya onları hepten lağvetmek yerine, onları yeniden düzenlemek olmalıdır.

Sn. Lee Hsien Loong 2019 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda konuşurken

10 Buna karşın, ülkeler bu reformların gerçekleşmesi için sonsuza kadar bekleyemezler. Bu sırada, işbirliği için yeni bölgesel mekanizmalar ve çerçeveler ortaya çıkıyor, hatta tamamlananlar bile oldu. Örneğin, Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve Aşamalı Anlaşma (CPTPP) ve Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP). Bunlar engelleri azaltacak ve mal ve hizmet ticareti için standartları yükseltecektir. Mali açıdan, Chiang Mai Girişimi, çok taraflı para takası düzenlemesi yoluyla Asya ülkelerinin kısa vadeli likidite sorunlarını yönetmelerine yardımcı olmakta ve IMF'nin desteğini tamamlamakta. Bunlar, ülkelerin küresel ekonominin kaprislerinin üstesinden gelmek için beraber çalışarak birbirlerine yardım etmelerinin pratik yollarıdır.

11 Altyapı gelişimi, bölgesel işbirliği için olgunlaşan bir başka alandır. Asya'nın tamamında, altyapı talebi arzından çok daha fazla. Hükümetler çoğu zaman ihtiyaç duydukları tüm altyapıyı finanse edemezler. Dünya Bankası ve Asya Kalkınma Bankası gibi uluslararası finans kurumlarının da bunu karşılamak için yeterli kaynağı yoktur. Asya Altyapı Yatırım Bankası (AIIB) veya ABD'nin YAPI Yasası gibi yeni

girişimlerin bu nedenle önemli bir rolü vardır ve birçok ülke tarafından memnuniyetle karşılanmaktadır.

12 Bu bölgesel veya çoklu düzenlemeler, çok taraflı düzenlemelere kıyasla ilk tercih olmayabilir, ancak kusurlu bir dünyada gerçek ihtiyaçları ele alırlar ve adım adım ilerlememize yardımcı olurlar. İşin anahtarı, bu düzenlemeleri açık ve kapsayıcı tutmaktır, böylece düzenlemeler birbirleriyle örtüşebilir, birbirlerine eklenebilir ve hazır olduklarında diğer ülkelerin de katılmalarına izin verebilir. Rakip ekonomik bloklar ya da çift kutuplu bir küresel ekonomi yaratmaktan, ülkeleri taraf seçmeye zorlamaktan ve uluslararası düzeni baltalamaktan kaçınmalıyız.

13 Çok taraflı işbirliği, “kötücül” küresel sorunlarla başa çıkmak için de gereklidir. Bunlar, hiçbir ülkenin tek başına çözemeyeceği ancak mücadele edilmezse tüm ülkeler için feci sonuçlar doğuracak problemlerdir.

14 Göze çarpan bir örnek iklim değişikliğidir. Bu, esas olarak gençlerimizi endişelendiren bir konudur ki geleceklerini ne kadar etkileyeceği göz önünde bulundurulunca, endişelenmekte haklı oldukları da aşıkârdır. Bu hafta, yüz binlerce genç, Singapur da dâhil olmak üzere dünyanın dört bir yanında liderlerinden iklim konusunda harekete geçmelerini talep etmek için barışçıl bir şekilde gösteri yaptı. Eyleme geçmek bizim sorumluluğumuzda var ve gençler tam desteğimizi hak ediyorlar.

15 Kendi adımıza konuşacak olursam, Singapur iklim değişikliğini çok ciddiye alıyor. İklim değişikliği bizim için varoluşsal bir konudur. Diğer deniz seviyesindeki ada devletleri gibi biz de yükselen deniz seviyelerine karşı daha savunmasızız. Ancak, yeni hastalıklar, şiddetli hava olayları, gıda kıtlığı, zorunlu göç, hatta savaşlar gibi iklim değişikliğinin diğer etkilerinden de mustarip olacağız.

16 Bu kadar küçük olan Singapur, küresel CO2 emisyonlarının sadece yüzde 0.11’inden mesul. Ayrıca, güneş enerjisi dışında sınırlı yenilenebilir enerji kaynaklarımız ile alternatif enerjide dezavantajlı durumdayız. Bununla birlikte, emisyonları ve küresel ısınmayı azaltmak için Paris Anlaşması uyarınca üzerimize düşeni tam olarak gerçekleştirmek konusunda kararlıyız. Güneydoğu Asya’da bir ilk olan ve ekonomi genelinde istisnasız uyguladığımız karbon vergisini yürürlüğe koymak da dâhil olmak üzere ciddi önlemler aldık.

ASEAN Çevre Bakanları, ASEAN İklim Değişikliği üzerine Bakanlar Özel Toplantısı'nda Çin, Japonya, Kore Cumhuriyeti mevkidaşları ile BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi temsilcileri ile görüşüyor, Temmuz 2018

17 Diğer ülkelere teknik yardım sunmak için BM ile birlikte çalışıyoruz. Singapur'da bulunan ASEAN İhtisas Meteoroloji Merkezi gibi araştırma ve kurumlar aracılığıyla iklim değişikliği ve etkilerine dair kavrayışımızı artırmak için ortaklarımızla işbirliği yapacağız. Ayrıca, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü ve Uluslararası Denizcilik Örgütü gibi uluslararası kuruluşların emisyonları azaltma çabalarına katkıda bulunacağız. Bu bağlamda, BM Genel Sekreterine bu hafta İklim Eylem Zirvesi'ni topladığı için teşekkür etmek istiyorum; hem vakitli hem de gerekliydi.

18 En önemlisi, halklarımıza her birimizin sürdürülebilir bir biçimde ve çevre ile uyum içinde yaşama sorumluluğuna sahip olduğu zihniyetini aşılamanız gerekir. Paris Anlaşması'nın üst sınırı 1.5 santigrat derece olan küresel ısınma hedefine ulaşmanın kolay olacağı gibi bir yanılgımız yoktur. Ve bunu yapsak bile, sorun tamamen çözülmeyecek, çünkü bu sadece deniz seviyelerindeki artışı yavaşlatacak ancak durdurmayacak. Ancak elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız. Zamanla tüm ülkeler iklim değişikliğini azaltmak için daha fazlasını yapmak zorunda kalacaklar.

19 Aynı zamanda, iklim değişikliğine uyum sağlamak için erken hazırlık yapma konusunu ciddiye almalıyız. Uyum çabaları maliyetli olacaktır, ancak bunlar sadece kıyı şeridimizi değil, aynı zamanda topluluklarımızı, geleceklerimizi ve varlığımızı korumak için de önemli yatırımlardır. Hem küresel ısınmanın etkilerini azaltarak hem de yeni gerçekliğe uyum sağlayarak gelecek nesillere yaşanabilir bir gezegen bırakmak bizim kuşağımızın sorumluluğundadır.

Sonuç

20 Çok taraflılığı günümüz dünyasına uyarlamak açık, kapsayıcı ve şeffaf yeni yaklaşımlar gerektirmektedir. BM üye devletleri olarak hepimiz, küresel sorunlara çözüm bulmak ve vatandaşlarımız nezdinde çok taraflı kurumlara destek oluşturmak için birlikte çalışmak zorundayız. Barışı ve refahı güvence altına almak ve küresel sorunları çözmek için kural tabanlı çok taraflı bir sistem hâlâ başka bir yola göre daha tercih edilebilir durumdadır. Diğer BM üye devletlerini çok taraflı yaklaşımı desteklemeye, akıntıya direnmeye ve bu girişim boyunca liderlik göstermeye davet ediyorum.

**SİNGAPUR: KÜRESEL TİCARETİ GELİŞTİRMEK
İÇİN ÇOK TARAFLI EKONOMİK KURUMLARLA
ÇALIŞMA**

Küresel - Asya Birleşiminden Faydalanmak, Singapur Zirvesi, 21 Eylül 2012

Lee Hsien Loong

2012 yılında ilki düzenlenen Singapur Zirvesi, jeopolitik, sosyal ve teknolojik gelişmeleri ve bu gelişmelerin ekonomik büyüme, finans piyasaları ve sektörleri üzerindeki etkilerini tartışmak üzere küresel ve bölgesel üst düzey yöneticileri ve fikir liderlerini bir araya getiren en önemli etkinliklerden biridir. Asya'nın küresel konulara bakış açısını paylaşmak ve kamu sektörü, özel sektör ve insani sektör arasında daha derin ortaklıklar kurmaya dair fikirlerin üretildiği ve paylaşıldığı faydalı bir platformdur. Singapur Zirvesi, Singapur Ekonomik Kalkınma Kurulu, GIC, Singapur Para Otoritesi (MAS) ve Temasek Holding tarafından desteklenmektedir.

1 Singapur Zirvesi açılış törenine hoş geldiniz. Bu akşam burada dünyanın dört bir yanından çok sayıda seçkin katılımcıyı aramızda görmekten dolayı mutluyum. Asya ve dünyadaki gelişmeleri değerlendirmek için iyi bir yer ve zaman.

2 Son yirmi yıl Asya'da ve dünyada muazzam bir değişim, heyecan ve fırsatların yaşandığı bir dönem oldu. Dünya, birbirine eskisinden daha bağlı ve bağımlı hâle geldi. Sadece birkaç istatistiğe bakarsanız - küresel ticaret altı kat arttı, yabancı yatırım akışları yedi kattan fazla arttı, insanlığın üçte biri artık e-posta, Facebook veya Twitter olsun, İnternet'e bağlı. Bu bütünleşme birçok ülkenin ve işletmenin gelişmesine yardımcı oldu ve tüm dünyada yetenek açısından heyecan verici yeni fırsatlar yarattı. Ancak bu durum aynı zamanda, bir ülkedeki olayların, Küresel Mali Kriz olsun, Arap Baharı olsun, "Müslümanların Masumiyeti" hakkındaki aptalca video olsun, diğer ülkeleri de büyük ölçüde etkileyebileceği anlamına da gelmekte.

3 Asya – özellikle Çin ve Hindistan – bu küreselleşmeden yatırımların, bilginin ve teknolojinin transferi yoluyla faydalandı. Dünya Bankası'na göre 500 milyondan fazla Çinli ve Hintli artık yoksul olarak sınıflandırılmıyor ve Çin, dünyadaki yoksulluğun azaltılmasına en büyük katkı sağlayan ülke. Güneydoğu Asya ülkeleri de, özellikle Asya Mali Krizi'ni atlattıktan sonra istikrarlı bir şekilde ilerlemiştir. Asya'nın dünyadaki etkisi arttı -G20'de beş Asya ülkesi var; Fortune Global 500 listesindeki şirketlerin üçte biri Asyalı -ki bu yetersiz bir temsil- ve Bollywood filmleri, milyarlarca izleyici ile dünyadaki en kuvvetli "yumuşak güç" araçlarından biri.

4 Asya'nın yükselişi de dünyanın başka yerlerinde küreselleşmeyi hızlandırdı, çünkü Asya şu anda küresel ekonomiye tüketici, işçi, girişimci, bilim insanı olarak katılan

dünya nüfusunun yarısından fazlasına ev sahipliği yapıyor. Bu durumun, iş gücünün küresel alanda paylaşımı üzerinde büyük etkisi oldu. Dünyanın dört bir yanında, işçiler ve profesyoneller piyasanın yeni aktörleriyle rekabet ediyorlar, yeni aktörler de kendi ülkelerinde, kendi aralarında sert bir rekabet içindeler. Bu amansız bir mücadeledir. Sonuç olarak, birçok sanayi büyük ölçüde yeniden yapılandırıldı - imalat Çin'e taşındı, hizmetler ve iş Hindistan'dan temin edilir oldu. Bu bir şeyin için oymak değil, küresel işbölümünün yeniden yapılandırılmasıdır. Ancak oldukça zorlu bir dönüşüm olabilir. Sadece düşük kaliteli, mavi yakalı işleri değil, aynı zamanda giderek daha sofistike ve yüksek değerli işleri de etkileyen bir dönüşümdür. Ve bu stratejik değişiklikler nedeniyle, Çok Uluslu Şirketlerin başarılı olabilmek için Asya stratejileri olmalıdır.

5 Küreselleşme, uluslararası finansal piyasaları birbirine daha sıkı bağladı. Çin, ABD Hazine Bonoları ve tahvillerinin en büyük yabancı sahibidir; Asya fon yöneticileri için önemli bir yatırım yeridir. Ve farklı ülkelerde birbirlerini dengeleyen ve birbirlerinin risklerini telafi eden finansal piyasalar şimdi, özellikle krizler esnasında, çok daha yakından ilişkili hale geldi. Yetenek akışı dünya çapında çok daha özgür hale geldi. Birçok Asyalı, Amerika'da, İngiltere'de, Batı'da en iyi üniversitelerde okuyor. Küresel yetenek hem çalışmak hem de öğrenim için Asya'ya geliyor. INSEAD'ın Singapur'da Fontainebleau'daki kampüsüne eşdeğer olan bir kampüsü vardır. Chicago Booth İşletme Okulu, Singapur'da bir Asya kampüsü kurarak bölgenin tamamından öğrenci kazandı. Asya ve dünyanın geri kalanı arasındaki bu yetenek, sermaye ve fikir akışı modern tarihte eşi görülmemiş bir şeydir. "Küresel-Asya Birleşimi" pek çok fayda sağladı ve hepimizin barış ve güvenliğe olan ortak ilgisini artırdı.

6 Gelecekte bizi ne bekliyor? Tüm bunların devam edeceğini ve geleceğin, geçmişin doğrusal bir uzantısı olacağını varsaymak cazip gelebilir. Fakat tarih asla bu kadar öngörülebilir değildir. Dünya ve Asya şimdi bir dönüm noktasındadır ve önümüzdeki 20 yıl için senaryoları hayal etmeye çalışırken düşünmemiz gereken birkaç önemli risk vardır.

7 Her şeyden önce, Avrupa ve ABD'deki ekonomik sıkıntılar gibi görebildiğimiz şeylere bakmalıyız. Sorunlar yapısal ve kökleşmiştir. Onları ayrıntılı olarak tartışmak zorunda değilim ama çözümün ve toparlanmanın uzun ve acı verici olacağını biliyoruz. Bu sorunlar küresel ekonomiyi nasıl etkileyecek? En azından küresel ekonomiyi yavaşlatacak, küresel refahın üzerinde yük olacak. IMF son zamanlarda Euro bölgesindeki sorunlar nedeniyle önümüzdeki yılın küresel büyüme tahminlerini düşürdü. Ancak, işleri yavaşlatmanın ötesinde, daha düşük ihtimal olsa da esas endişe

edilen, özellikle Euro bölgesinde, öngörülemez sonuçları olan bazı aksiliklerin ortaya çıkmasıdır. Küçük ekonomilerden birini cerrahi yolla kesip atarsanız daha temiz bir duruma geçersiniz; Yunanistan'ın birlikten ayrılmasının diğer ülkelerde öngörülemez yankıları olursa neler olacağını bilmiyoruz. Ve Asya'yı da etkileyecek, çünkü Avrupa bankaları burada, çünkü küresel mali sistem çok entegre, çünkü Avrupa'ya ihracat yapıyoruz ve Amerika da hikâyenin bir parçası.

8 Endişelenecek başka bir konu daha var; bütünleşme isteği ve açıklık konusunda Batı'daki sıkıntıların uzun vadeli etkisidir. İnsanlar iş ve gelecek konusunda endişeli oldukları için, serbest ticareti veya küreselleşmeyi ya da daha fazla rekabeti teşvik etmiyorlar, serbest ticarete olumsuz bakıyorlar. Hükümetler korumacı olmak, işleri ve şirketleri "korumak" için artan siyasi baskı altındalar. Bu gerçekten de yanlış ve ters yönde kat edilen bir yol, çünkü bu bir hata, ama politik baskılar karşı konulmaz hâle gelmiş durumda; bunu otomobiller, lastikler veya güneş panelleri üzerinde yakın zamanda meydana gelen ticari anlaşmazlıklarda gördünüz. Gelişmiş ekonomiler kendilerini kapatırsa, bunun dünyanın geri kalanında ve özellikle Asya'da büyük bir etkisi olacaktır çünkü büyümek için ticarete; yatırımların, fikirlerin ve hayatlarımızı iyileştirmemize imkân sağlayacak yöntemlerin alışverişi için de bütünleşmeye bel bağlamış durumdayız.

9 İkinci risk, milliyetçiliğin farklı yerlerde farklı nedenlerle yükselişidir. Avrupa'da, Euro'daki sıkıntılar ve kuzey ve güneydekiler arasındaki siyasi uzlaşma eksikliği nedeniyle, ya sistemdeki bedavacılar ya da kibirli davranıp fazla talepkâr davranan, kredi sağlayan ülkelere kızgınlıklar baş gösteriyor. Asya'da da milliyetçilik farklı nedenlerle yükselişe geçecektir; ülkelerin yeniden ayağa kalkmalarını sağlayan ekonomik başarılarından gurur duymaları sebebiyle. Ve bu eski bölgesel anlaşmazlıkların yeniden alevlenmesinde gerçek bir etkidir. Gerek Pasifik'in batı kenarındaki adalarda, Japonya ile Kore arasında Takeshima veya Dokdo Adaları konusunda olsun; gerek Çin ile Japonya arasında Diaoyudao veya Senkaku Adaları arasında olsun, gerek Çin ile bazı ASEAN ülkeleri arasında olsun - aynı yer Güney Çin Denizi olarak da adlandırılır, Batı Filipin Denizi veya Vietnam'ın Doğu Denizi olarak da. Ama bu bir anlaşmazlık ve yakın zamanda bu denizin adı hakkında bir mutabakata varamayacaksınız. Tüm bunlar iyi ele alınmazsa gerginlik ve çatışmaya yol açacak ve Asya'nın büyümesini sağlayan genel barış ve istikrar ortamını tehlikeye atacaktır.

10 Üçüncü risk, Çin güçlendikçe stratejik dengede meydana gelen değişimdir. ABD-Çin arasındaki ilişki, hem bu iki taraf açısından hem de dünyanın geri kalanı

açısından dünyadaki en önemli ikili ilişkidir. Her iki tarafın da endişeleri var. Çin'in ilerlemesi bazı Amerikalıları endişelendirdi – entelektüel kesim yeni yükselen güç konusunda endişeleniyor, işçiler Çin mallarıyla dolu Walmart raflarından yararlılar bile işlerinden endişe ediyorlardı. Çin'de ise entelektüel kesim analitik olarak, halk ve internet kullanıcıları içgüdüsel olarak, pek çok kişi Amerikalıların Çin'in yükselişini kontrol altına almak ve Asya'daki etkinliğini azaltmak istediklerini düşünüyor. Amerika ve Çin işbirliği yapıyorlar ve rekabet ediyorlar -bazen uzlaşıp bazen zıt düşüyorlar- ancak Çin'in devam eden ilerlemesi engellenemiyor ve Singapur'un görüşüne göre dünya için bu olumlu. Bu ilişki iyi yönetilirse ve bu değişim iyi idare edilirse, dünya yavaş yavaş ve barış içinde yeni, istikrarlı bir güç dengesine geçecektir. Ama aksi takdirde, savaş olmasa bile, yalnızca bir ihtilaf veya bir gerginlik gibi tek bir terslik olduğu anda, diğer ülkelerin taraf seçmesi gerekecek ve bu durum tüm dünya için büyük problemler yaratacaktır.

11 Bu risklerden herhangi biri gerçekleşirse, dünya bir darboğaza düşer. Ancak risklerden kaçınırsak daha olumlu ihtimallerden bahsedebiliriz ve üzerine düşünebileceğimiz birkaç eğilim mevcut. Birincisi, Asya'nın gelişmeye devam edeceğidir. Asya Kalkınma Bankası, yüzyılın ortalarında Asya'nın küresel GSYİH'nın yarısından fazlasını karşılayacağını ve dünyanın finansal varlıklarının ve finansal kurumlarının yarısına ev sahipliği yapacağını öngörüyor. Bunun gibi uzun vadeli tahminler konusunda temkinli olmak her zaman akıllıca olacaktır, ancak bu sadece Çin'de değil, Hindistan'da, Vietnam'da ve diğer birçok Güneydoğu Asya ülkesinde mevcut olan iyimserlik, kararlılık ve gayret duygusunun bir yansıması. Asya şehirleri önümüzdeki on yıl içinde dünyanın en dinamik şehirlerinin yarısını oluşturacak ve bu şehirler yetenek ve yatırımları çekecek, bu da daha fazla dinamizm yaratacak. Ancak nasıl Çin evrenin merkezi olmayacaksa, Asya da dünyadaki tek öne çıkan bölge. Başka bölgelerde de büyüme yaşanacak. Bazı Latin Amerika ülkeleri kendilerini dönüştürüyor, Afrika'da da sessizce gelişerek insanların bu kıtaya bakışını değiştiren ülkeler var. İlk eğilim bu; Asya'nın başarılı olacağını öngörüyorum.

12 İkinci olarak, küresel ekonominin daha da bütünleşmiş hale geleceğine inanıyorum. Thomas Friedman'ın daha önceki eserlerinden birinde yazdığı gibi, CEO'lar artık nadiren “dış kaynak kullanımı” hakkında konuşuyorlar çünkü artık konuşulacak “iç” ya da “dış” yok; “Dünyada Üretilmiştir” ibaresi şu anki duruma daha uygun. Bir yerde tasarlanmış, farklı yerlerde yapılmış, üçüncü bir ülkede bir araya getirilmiş ürünler var. iPhone, California'da tasarlanıyor ve beş ülkede dokuz büyük tedarikçinin parçalarını kullanarak Çin'de monte ediliyor. Bu sadece bir örnek. Gelecekte, bu sadece üretim

alanında değil, internette dış kaynak kullanımı ile “Crowd via the Cloud”a ulaşarak hizmet ve fikri mülkiyet alanlarında da uygulanacaktır. Bu, tüm dünya için birçok fırsat anlamına gelir.

13 Üçüncü eğilim, teknolojinin dünyayı dönüştürmeye devam edeceğidir. Bunun olacağını biliyoruz ama nasıl olacağı hakkında bir fikrimiz yok. Bilişim Teknolojileri, robotik veya biyomedikal bilimler, hangisi olursa olsun, hayatımızın her yönünü etkileyecektir. BT ve robot teknolojisi tüm endüstrilerde devrim yaratacak. Bu sadece fiziksel çalışmayı değil, aynı zamanda zihinsel çalışmayı da otomatikleştiren bir sistem. Ve birçok rutin görev ve iş ya yok olacak ya da baştan yaratılması gerekecek. Uzun vadeli etkiler çok büyük, ama hangi yöne gidecek? Bu konuda iki olası senaryo var. Birincisi, iyimser senaryo, her yeni teknoloji ortaya çıktığında, insanlar bundan fayda sağladı. Hızla gelişen teknoloji yüzünden işsiz kalacaklarından korkan işçiler yanıldı, makineler iyi çıktı. Robotlar kirli işleri yapacaklar; sıkıcı, pis ve tehlikeli işleri. İnsanlar da, Keynes’in hayal ettiği gibi, daha karmaşık görevleri yerine getirecek veya keyif dolu hayatlar sürecekle. Bir MIT profesörü Erik Brynjolfsson buna “Dijital Atina” diyor - çünkü eski çağlarda Atina’da vatandaşlar rahatça yaşar ve felsefeyle uğraşırken işi yapan kölelerdi. Dijital Atina’da köleler makineler olacak. Ancak, robotların daha karmaşık görevleri üstlendiği, sadece mavi yakalı işçileri değil, profesyonel çalışanlar da dâhil tüm insanları kapsayan alternatif bir senaryo var. Çünkü çok vasıflı bir işçi olsanız da bu, her vasıflı işçinin yetenekli bir robot programcısı veya sistemin kontrolörü olmayı öğrenebileceği anlamına gelmez. O zaman kendimizi farklı bir Dijital Atina’da, yani ekonomi rekabetçi olmadığı için insanların acı çektiği bugünün Atina’sında bulabiliriz. Bu yüzden hangi Atina’yı göreceğimizi söylemek zor, ama zaten teknolojinin gelir dağılımları üzerindeki etkisini görebiliyoruz - yetenek üzerinde büyük bir prim var, vasıfsız ve rutin işler üzerinde büyük bir baskı var. Ücretleri düşüren sadece gelişmekte olan ekonomilerdeki işçiler değil, işçilerin değerini ve pazarlık gücünü değiştiren teknoloji. Yakında sadece işçiler değil, aynı zamanda orta gelirliilerin - avukatların, muhasebecilerin, hatta mühendislerin de başına aynı şey gelecektir. Şu an Princeton’da ders veren ve önceden Fed’de olan Alan Blinder bana, her yıl sınıfta öğrencileri arasında bir oylama yaparak 20 yıl içinde ortalama bir mühendisin mi yoksa becerikli bir tesisatçının mı daha fazla kazanacağını sorduğunu anlatmıştı. Söylediğine göre, son yıllarda, iktisat öğrencilerinin hepsi tesisatçı lehine oy kullanıyormuş. Princeton mezunlarını henüz listeye koymadılar. Bu eğilimi durduramayız, ancak toplumlar üzerindeki etkisini çok, çok dikkatli bir şekilde yönetmemiz gerekecek.

14 Dördüncüsü, esasında BT'nin bu etkisinin bir uzantısı olmasına rağmen kendi içinde önemli ve ayrı bir yeri olan, toplumların büyük değişimler geçireceği öngörüsüdür. Sosyal medya şimdiden insanların birbirleriyle, devletlerle ve hükümetlerle etkileşim biçimini değiştiriyor. Bireylerin ve küçük grupların, daha önce sesi duyulmayanların duyulmalarını sağlıyor. İnsanların kendilerini örgütlemelerini, ilgi alanlarını paylaşmalarını, bir kampanyayı desteklemelerini kolaylaştırıyor - Obama'nın kampanya merkezi çok ileri teknoloji ürünü bir komuta merkezi - veya bir devrim başlatmalarını. Ve hem iyi hem de kötü için bir güçtür çünkü bilgiyi daha geniş bir şekilde paylaşmamızı sağlayan ve öğrenme şeklimizi dönüştüren bir kanaldır. Amerika'da, birçok üniversitenin ders materyallerini çevrimiçi koyduğu coursera.org'a sahipsiniz. Ve küçük bir konsorsiyum olan Harvard, Berkeley ve MIT, sadece çevrimiçi ders malzemeleri sunmakla kalmayıp aynı zamanda elektronik ortamda notlanan dersler de dâhil olmak üzere çevrimiçi kurslar sunan edX'i kurdu. MIT'de dersi yüz yüze alan birkaç yüz öğrenci yerine, çevrimiçi ortamda verdikleri ilk ders olan Elektronik Devrelerin Tasarımı'na 150.000 kişi kaydoldu ve 7.000'i sınava girip başarıyla geçti. Bu yüzden gireceğimiz farklı bir dünya.

15 İnternet, toplumların, örneğin e-devlet yoluyla, daha etkin örgütlenmelerine yardımcı olur. Ama aynı zamanda toplumların daha uzun vadede görüş sahibi olmasını da zorlaştırır, çünkü yönetim 7/24 şekilde bir referandum halini alır. Ve bir ülkenin vatandaşlarının birbirleriyle paylaştıkları ortak zemini azaltır, çünkü insanların sadece etkileşim kurmak istedikleri insanlarla etkileşimini kolaylaştırır. Komşularınızla anlaşmak zorunda değilsiniz – komşuların yerini, dünyanın diğer tarafında, ister antika saatler, ister pullar, ister aşırı sağcı politikalarla uğraşan, sizin tutkunuzu paylaşıp sizinle benzer düşünen kişi aldı. Ve bu bir fikir birliği oluşturmayı, bir topluluk oluşturmayı, bir ulus içinde ortak bir neden oluşturmayı çok daha zorlaştırıyor. Özgür ve açık kuralları ile Amerika mı, yoksa sosyal düzeni korumak veya hoşnutsuzluktan kurtulmak için elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışan Çin mi, ya da son derece belirsiz bir dünyada ileriye yönelik yolunu bulmak isteyen küçük oyuncu Singapur mu? Bu tüm toplumlar için zorluk teşkil eden bir durumdur.

16 Dolayısıyla Singapur, tıpkı tüm işletmeler ve diğer ülkeler gibi, bu değişikliklere uyum sağlamak zorunda kalacak. Dünyayı olduğu gibi kabul etmeliyiz, dünyayı değiştireceğimizi hayal ederek yaşayamayız. Ancak doğuştan gelen bazı avantajlarımız var. Çin, Hindistan, ASEAN ve Singapur'da bulunan birçok Çok Uluslu Şirket gibi kritik öneme sahip Asya ülkeleri ve pazarlarıyla yakın bağlarımız var. Bölgemiz başarılı bir şekilde yol alıyor ve bunun için minnettarız. Bu bölgede küresel ve Asyalı kuvvetler sürekli

aktif durumda. Hayatta kalmamız, Asya'yı dünyaya ve dünyayı Asya'ya bağladığımız Küresel Asya hikâyesinde varlık göstermemize bağlı. Bu yüzden, gerçekleştirmeleri ihtimaline karşı risk senaryolarına hazırlanmalıyız. Uzun süren küresel bir yavaşlama ile başa çıkabilen, dayanıklı bir ekonomiye ihtiyacımız var. Güvenlik tehditlerine ve tehlikelere karşı kendimizi korumak için güçlü bir Singapur Silahlı Kuvvetlerine (SAF) ve Ülke Ekibine ihtiyacımız var. Birlik ve beraber olma duygumuzu güçlendirmek için sosyal uyum oluşturmamız gerekiyor. Ayrıca insanlarımızın psikolojisini güçlendirip dayanıklılığını artırarak zorluklarla başa çıkabilir hale gelmemiz ve her şeyin yolunda gitmesini beklemememiz gerekiyor. Bir zamanlar 1980'lerde, küçük ülkemizin bu olası problemlerini düşündük ve az çok bu doğrultuda bir formül geliştirdik. Askeri savunmamız vardı, sosyal savunmamız vardı, psikolojik savunmamız vardı, ekonomik savunmamız vardı ve hepsini bir araya getirdik ve buna Toplam Savunma Stratejimiz adını verdik. O zaman karşımızda farklı bir dünya vardı; bugünkü kadar küresel değildi, ama bu dünyada, dili güncellerseniz, kavramların değiştiğini düşünmüyorum, çünkü Singapur'daki jeopolitik durumumuz temelde aynı. Ancak buna hazırlanırken risklerin başarılı bir şekilde ele alınacağını umuyoruz. Ve uzun vadede bunun muhtemel olduğuna inanıyorum; bu nedenle kendimizi iyi bir sonuca, yani zorlu ama parlak bir geleceğe hazırlamayı ihmal etmemeliyiz.

17 Her şeyden önce, Asya'ya giriş yapan veya Asya'dan çıkış yapan şirketler için bir sıçrama tahtası olmak için küreselleşmeyi, Küresel Asya Birleşimini kullanmamız gerekiyor. Batı mahreçli olup Asya'da büyüyen şirketlerimiz var - IBM Services, Singapur'da bir Entegrasyon Merkezi (Doğu) kurdu, GSK burada Gelişen Pazarlar ve Asya Pasifik Genel Merkezini kurdu. Ayrıca, küresel olarak genişleyen ve merkezleri için kendi ülkeleri yerine Singapur'u tercih eden Asyalı şirketler de var. Tata Communications HQ Singapur'da, birçok Çinli şirketin Singapur'da genel merkezi var ve umarız bu gibi birçok işletmeye daha ev sahipliği yapabiliriz. Aynı zamanda, kendi şirketlerimizin Singapur'un ötesine, bölgeye ve dünyaya açılması gerekiyor, ister Keppel Corp olsun, ister petrol sondaj platformları yapımı olsun, ister Olam olsun, ister ticari mallar olsun, ister SingTel olsun, ister IT/Telekom olsun. Singapur çok küçük bir platform. Dışarıya açılıp dünyanın en iyileriyle rekabet etmeliyiz. Küresel olarak gelişebilecek yetenekleri çekmeli ve geliştirmeliyiz. Örneğin, burada yetenekleri bir araya getirmek, birbirleriyle etkileşim kurmalarını ve geleceğe hazırlanmalarını sağlamak için bir İnsan Sermayesi Liderlik Enstitüsü var. Ve çeşitli tüketici tercihlerine hitap etmek için ürünler, hizmetler ve çözümleri iyi anlamamız ve geliştirmemiz gerekiyor, bu yüzden Asya Tüketici Kavrayışı Enstitüsü'ne sahibiz, P&G'nin bir Singapur İnovasyon Merkezi var. Her

zaman kendi işimizi kendimiz yapmakla değil, işleri başkalarıyla birlikte yaparak, böylelikle sunabileceklerimizin en iyisini elde etmek için başkalarının güçlü yanlarından faydalanarak daha da geliştireceğimize inanıyoruz.

Uluslararası şirketlerin toplanma noktası olan Singapur'un Merkezi İş Alanının bir fotoğrafı

18 İkincisi, küreselleşmeyi benimserken, küreselleşmenin riskleriyle başa çıkmak için kendimizi de güçlendirmeliyiz. İster Trans-Pasifik Ortaklığı, ister Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık aracılığıyla olsun, ekonomik bütünleşmeyi ve serbest ticareti teşvik etmeliyiz. Bunu birçok yöntemle yapmak zorundayız, çünkü ileriye yönelik tek bir yol yok, ayrıca, Doha Görüşmelerinde DTÖ aracılığıyla çok taraflı olarak yapmak çok zor hale geldi ve bir politikacının siyasi hayatından daha uzun sürebilir. Halkımızı rekabeti karşılayacak beceri ve zihniyetlerle donatmalıyız çünkü kendimizi tamamen rekabetten korumamızın imkânsız olduğunu bilmeliyiz. Gizlenecek bir yer yok, ancak deniz duvarınız ne kadar yüksek olursa olsun, bariyeriniz ne kadar güçlü olursa olsun, basınç orada ve sızacak ve onunla tanışmaya hazır olmalıyız. Dış rezervlerimizi oluşturmalı ve oynaklık ve belirsizlikle başa çıkmak için sosyal güvenlik ağlarımızı güçlendirmeliyiz. İnsanlar bazen bize soruyor; neden bağımsız bir servet fonuna ihtiyacınız var? Dünya güvenlidir ve para biriminizi ihraç edebilirsiniz. Ancak onlara hesaplayamayacağınız şeyler olduğunu söylüyoruz ve modelleriniz yanlış gidebilecek tüm olayları tahmin edemeyebilir ve Altı Sigma gerçekten bir Altı Sigma olayı olmayabilir.

Singapur 'da toplu ulaşım biçimi olarak şoförsüz araçların kullanılması test edilirken

19 Üçüncüsü, ister fiber üzerinde geniş bant olsun, ister şehir trafiğimizi akıllıca yönetmek olsun, ister enerji kullanımımızda akıllı bir şebeke aracılığıyla daha verimli hale gelmek olsun, Singapur'u akıllı bir şehre dönüştürebilecek yenilikleri benimsemek üzere teknoloji konusunda uzmanlaşmalıyız. Teknolojiyi, uygulanabilir olduğu noktada, maksimum şekilde kullanmalıyız. Ancak halkımızı bunu yeni ekonomide gelişim sağlamak üzere kullanmaları için eğitmeliyiz - öğrencilerin nasıl öğreneceklerini öğrenmelerine yardımcı olmalıyız, çalışanlarımız arasında yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmeliyiz. Ve sonra teknolojiyi üretkenliği artırmak ve Singapurluların yaşamlarını iyileştirmek için kullanabiliriz ve onu bir kenara atamayız.

20 Dördüncüsü, sosyal medyanın getirdiği hızlı sosyal değişimlere uyum sağlamalıyız. Özellikle bundan etkileniyoruz, muhtemelen diğer ülkelerden daha fazla, çünkü küçük ve açığız, tamamen İngilizce eğitimliyiz, Web sitelerimizi anlamak için Google'dan çevirmeye bile ihtiyacınız yok. Biz tamamen kablolu ve kablosuz erişilebilirliğe sahibiz. Bunu yapmak için sihirli bir formül ya da el kitabı yok, kimsenin bir cevabı yok, herkes ileriye doğru yol arıyor, el yordamıyla, biz de öyle ve ilerledikçe adapte olmalıyız. İnternette ve sosyal medyadan tam olarak faydalanmak zorundayız, ancak kötüye kullanımına karşı güvenceler oluşturmalıyız. Uyumumuzu ve kimlik bilincimizi güçlendirmek için elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız çünkü siber alanda bir "avatar"dan ibaret olmak iyi olabilir, ancak, çok gözenekli ve çok hızlı değişen bir dünyada kendine ait bir kimliğe sahip bir toplum ve ülke oluşturmak için, gerçek hayatta bir insan olmanız ve diğer insanlarla ve diğer Singapurlularla bağlantı kurmanız gerekir. Daha sonra yönetimimizi ve siyasetimizi yeni çağda işlev görecektir şekilde

geliştirebiliriz, ancak bunu diğer ülkelerin örneklerinin o kadar kolay olmadığını gösterdiği şekilde, işlevsel olarak yapmamız gerekir ve Asya ile dünyanın kavşak noktasında olan Singapur'u yaşanacak, çalışılacak ve eğlencilecek özel bir yer olarak muhafaza edebiliriz.

21 Sorunumuzu böyle görüyoruz; Diğer ülkelerin kendilerine gelecekle ilgili benzer temel sorular sorduğundan eminim. Bu Singapur Zirvesi, Singapur'un Küresel Asya Birleşiminin faydalarından nasıl yararlanabileceğinin bir örneğidir. Gelecekteki manzara, fikir akışıyla şekillenecek ve bu Zirve, Doğu ve Batı'dan düşünce liderlerini ve başarılı uygulayıcıları bir araya getirmek için açık ve tarafsız bir platform olup sadece Asya'daki küresel meseleleri tartışmakla kalmamakta, aynı zamanda yıldızların mutlu birlikteliğinden, bu birleşmeden doğan fikirlere, ortaklıklara ve fırsatlara odaklanmaktadır. Yarınki oturumlarınız, Asya'nın gelişen küresel düzendeki rolü, Küresel-Asya bağlantısı ve kapsayıcı gelişim de dâhil olmak üzere önemli Küresel-Asya sorunlarına odaklanacaktır. Ve küçük bir sürpriz olarak, F1 yarışını Pazar günü izleyebilirsiniz. Umarım Zirvenin tadını çıkarır ve sunumları faydalı bulursunuz aynı zamanda Singapur'u keşfetmeye ve Küresel Asya yaşam ortamını ilk elden deneyimlemeye zaman ayırırsınız.

Serbest Ticaret Anlaşmaları Hakkında Konuşma: 20 Yıllık Küresel Girişim, STA Sempozyumu, 23 Ekim 2019

S Iswaran⁴

- 1 Sözlere, Singapur İş Federasyonuna bu çok önemli etkinliği düzenlemede verdikleri güçlü destek için teşekkür ederek başlayayım.
- 2 Bugün Singapur'un dünya ve küresel pazarlara Serbest Ticaret Anlaşmaları aracılığıyla bağlanmasının yirmi yılını kutluyoruz. Bu, ikinci yüzyılımıza da denk geldiği için özellikle önemli bir kilometre taşıdır. 200 yıl önce, İngilizler Singapur'u serbest bir liman haline getirdiler ve ticarete ağır yükler ve diğer limanlarda yaygın olan gümrük vergilerini ortadan kaldırdılar. Bu alışılmadık bir fikirdi, mutlak kâr getirili de değildi ama çok başarılı oldu. Singapur hızla gelişti ve bölgedeki pazar ve ticaret merkezi oldu. Gerçekten de, Singapur'un DNA'sı ve serbest ticaret ülkesi olarak içgüdülerimiz tarihimizde derin köklere sahiptir.

Sn. S Iswaran 2019 yılında STA Sempozyum 'unda konuşurken

I. Singapur İçin Serbest Ticaretin Önemi

- 3 Bugün serbest ticaret, ekonomik büyümemizi ve refahımızı desteklemeye devam ediyor. Ticaret bizim can damarımızdır ve tüm dünyayı limanımızın bağlı olduğu bölge olarak görüyoruz. Boyutumuzla rağmen, dünyanın toplam mal ticaretinin yaklaşık

⁴ Sn. S Iswaran Singapur İletişim ve Enformasyon Bakanı ve aynı zamanda Ticari İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanı'dır. Sn. Iswaran, Ticari İlişkilerden Sorumlu Devlet Bakanı olarak Singapur'un ikili ve çok taraflı ticaret müzakerelerini yönetmekten sorumludur.

%4'ünü oluşturan, dünyanın en büyük 9. ihracatçısı ve en büyük 10. ithalatçısı konumundayız. Bu durum, küresel hizmetler ticaretinin %6'sından fazlasını oluşturan 10. en büyük ihracatçı ve 9. en büyük ithalatçı olduğumuz ticari hizmetler için de benzerdir. Yani, herhangi bir şekilde, Singapur kesinlikle küresel ticarete kendi sıklığının üzerindekiyle gürüş tutabilmektedir.

4 Mal ve hizmetlerin serbestçe dolaşımı için açık ve kurallara dayalı bir uluslararası ticaret ortamı sağlamak açıkça menfaatimizdir. Biz çok taraflı ticaret sisteminin sağlam destekçisiyiz. Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kurucu üyesiyiz, burada serbest ticareti teşvik eden kuralları formüle etme çabalarına aktif olarak katılıyoruz. Bu kurallar, büyük ve küçük tüm ülkeler için eşit bir oyun alanı sağlar ve ticaret ortakları arasında daha derin entegrasyonu teşvik eder. Ayrıca, gelişen modern ekonominin ihtiyaçlarını karşılamaya devam ederek DTÖ'nün faal kalmasını sağlamak için DTÖ reform tartışmalarına aktif olarak katılıyoruz.

II. STA'ların Singapur için Yararları

5 STA'larımız açık, bağlantılı ve küreselleşmiş bir dünyaya olan bağlılığımızın somut bir ifadesidir. İlk STA'mızı Yeni Zelanda'yla yaptık (2001 yılında yürürlüğe girdi); bugün, 36 ticaret ortağı ile 24'ün üzerinde STA'dan oluşan bir ağımız var. STA'larımız, küresel GSYİH'nın % 85'inden fazlasını ve Singapur ticaretinin %90'ından fazlasını toplu olarak sağlayan ülkelerle imzalanmıştır.

6 Bu STA'lar işletmelerimizin dünya genelindeki pazarlardaki milyonlarca tüketiciye erişmesini, hizmet sektörlerine tercihli erişimi, genişletilmiş devlet alım fırsatlarını ve fikri mülkiyet haklarının iyileştirilmesi sağlamıştır. Bu STA'lar ayrıca yasal kesinlik sağlar ve Singapur işletmelerinin yurt dışındaki pazarlardaki çıkarlarını korumaya yardımcı olur.

7 Çeşitlendirilmiş STA portföyümüz, işletmelerimizin nerede olurlarsa olsunlar çeşitli pazarlardaki fırsatlardan yararlanabilmelerini sağlar. Artan ticari gerilimler, zayıf küresel talep ve yavaşlayan büyüme farklı pazarları farklı şekilde etkileyebileceğinden, bu özellikle önemlidir. Bu nedenle, işletmelerimizin başarı şansını en üst düzeye çıkarmak için STA'lar aracılığıyla ticaret bağlantılarımızı derinleştirmeye ve çeşitlendirmeye devam ediyoruz.

8 Sonuçta, STA'larımızın başarısı, işletmelerimizin bunlardan elde edebileceği faydalarla ölçülmelidir. Bir MTI araştırması, işletmelerin, STA aracılığıyla iş birliği içinde olduğu şirkete ihraç ettiği yerli malların, STA yürürlüğe girdikten sonraki ilk

iki yıl içinde %18, üçüncü yıl içinde ise artı %16 artış gösterdiğini tahmin etmiştir. Yani üçüncü yıla gelindiğinde, bu pazarlara yaptığımız ihracatta üçte bir artış göreceğiz. 2016 yılında, STA'lar şirketlerimizi toplu olarak yaklaşık 720 milyon USD miktarında bir gümrük tarifesi kurtardılar, on yıl öncesinde 450 milyon USD olan rakamdan önemli bir artış meydana geldi. STA'larımız sayesinde şirketlerimiz artık profesyonel hizmetler, sağlık, lojistik, denizcilik, çevre ve eğitim de dâhil olmak üzere yurtdışında daha önce kısıtlanmış hizmet pazarlarında faaliyet gösterebilmektedir. Şirketlerimiz bu denizaşırı pazarlara girdiğinde, yerli firmalarla aynı muamele görüyorlar.

9 Ayrıca, Singapur İş Federasyonu (SBF) ve diğer Ticaret Birlikleri ve Odalarıyla (TAC) ve paydaşlarla ortaklaşa, faaliyetlerimizi, özellikle KOBİ'lerimizi, STA'larımızın detayları ve bunlardan nasıl faydalanabilecekleri konusunda bilgilendirmek ve eğitmek için sistematik bir çaba gösterdik. SBF ve ESG (Enterprise Singapore) düzenli olarak STA eğitimi ve sosyal yardım faaliyetleri, eğitim kursları ve iş misyonları düzenlemektedir. ESG, şirketlerin Menşei Kuralları kriterleri ve dokümantasyonu ile birlikte, her bir pazardaki belirli ürünler için tercihli marjları bulmak için kullanabileceği bir tarife arama motoruna sahiptir. ESG ayrıca STA'larla ilgili belirli soruları olan işletmeler için özel bir çevrimiçi yardım masası işletir. 2016'dan bu yana her yıl yaklaşık 1.800 şirket ESG'nin ticaret anlaşmaları ağı ve faydaları hakkında farkındalık yaratma çabalarından faydalanmaktadır.

III. STA'lar ve Çok Taraflılık

10 STA yolculuğumuza ilk başladığımızda, bu ne geleneksel bir yaklaşımdı ne de sorunsuz ilerleyen bir süreçti. İkili STA'ların çekişmeli olduğu bir dönemde ikili STA'ları kovalayan ilk ülkelerden biriydik. Dünyanın dört bir yanından önde gelen ticaret müzakerecileri de dâhil, bu politikayı eleştirenler, STA'ların üye olmayan ekonomilere karşı ayrımcılık yaparak serbest ticarete “zarar verebileceğini” savunmaktaydı.

11 Ama biz, daha pragmatik bir yaklaşımla farklı bir yol izledik. O zaman, şu anda olduğu gibi, STA'ların peşinde koşmanın çok taraflılığın yerini almaya değil onu tamamlamaya yol açacağı konusunda nettik. İkili ve çok taraflı STA'lar, benzer tarafların daha iddialı bir ticaret serbestleştirilmesi yönünde çalışmasının pratik bir yoludur. Çok taraflı müzakereler her zaman küresel serbest ticareti teşvik etmek için temel yöntem olmaya devam edecektir, ancak çok sayıda üye ve onların çıkar çeşitliliği ile sınırlandırılmıştır, bu nedenle çoğu zaman en düşük ortak paydaya yaklaşmaktadır. Öte yandan, iki veya daha fazla ortak arasındaki bir STA, yeni alanlar araştırmamıza ve daha yüksek standartlara yönelmemize imkân tanır.

12 Bu yüzden, tüm STA'larımızda üç temel ilkeyi vurguluyoruz. İlk olarak, STA'larımız DTÖ uyumlu olmalıdır. İkincisi, DTÖ'nün ötesinde olmalı, yani DTÖ'de verdiğimiz taahhütlerin ötesine geçmelidir. Üçüncüsü, aynı yüksek standartları benimsemek isteyen ve kabul edebilen diğer ülkelerin katılımına açık olmalıdır.

13 Dolayısıyla, STA'larımız bırakın çok taraflılığın önüne geçmeyi, neyin mümkün olduğunu göstererek ve daha büyük bölgesel veya uluslararası ticaret serbestleşmesi amacının yapı taşlarını oluşturarak serbest ticaretin ivme kazanmasına yardımcı olmuştur. Bu gayet açık bir husustur. Başlangıçta Brunei, Şili, Yeni Zelanda ve Singapur gibi bir grup küçük ülkeden oluşan 11 taraflı CPTPP, buna bir örnektir. Ve bugün Japonya gibi daha büyük ekonomileri ortak olarak sayıyor. AB-Singapur STA'nın yol göstericiliğini takiben, AB nihai hedefiyle AB-ASEAN STA'sına ulaşmak gayesiyle Vietnam ile bir STA gerçekleştirilmiştir. Diğer bir deyişle, ikili veya küçük çok taraflı anlaşmalar oluşturma çabalarımız, diğer ülkelerin bir araya gelip çok taraflı kurallar ve ağlar inşa etmeleri için güven oluşmasına ve faydaların daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.

14 Sonuçta, STA'ların ve DTÖ'nün birbirini tamamlayıcı ve karşılıklı olarak güçlendirici olduğuna ve olumlu bir rekabetçi liberalizasyon dinamiği yaratılmasına yardımcı olabileceğine inanıyoruz.

15 STA'larımız aynı zamanda stratejik bir amaca hizmet etmekte, ortaklarımızın Singapur ve bölge ile iş yapmaya dair ilgilerini somut bir şekilde göstermektedir. ABD, Çin, Japonya, Hindistan, ASEAN ve AB dâhil olmak üzere tüm büyük ticaret ortaklarımızla STA'ları güvence altına aldık. Bu önemli küresel oyuncularla imzaladığımız STA'lar, bölgemizin istikrarı ve refahında onların da çıkarı olmasını sağlamaktadır.

IV. Yeni Dijital STA'lar

16 İleriye baktığımızda, uluslararası ticaret stratejimizde çevik kalmamız gerektiğini görüyoruz. Ticaretin içeriği ve yöntemi sürekli gelişmektedir. Yeni iş modelleri yükseliyor, sektördeki endüstriler teknoloji ve dijitalleşmeden zarar görüyor. Aynı şekilde, e-ticaretin yükselmesiyle tüketici davranışı da hızla değişmektedir.

17 Dijital, gelecektir. Bitlerin ve baytların sınır ötesi hareketi katlanarak büyüyor. McKinsey'e göre, 2017'deki veri geçiş sınırlarının miktarı 2005 yılına göre 148 kat daha fazladır. Alibaba'nın B2C e-ticaret satışlarını sınır ötesi AliResearch projeleri 2020 yılına kadar yaklaşık 1 trilyon dolara ulaşırken, B2B e-ticaret beş veya altı kat

daha büyüyebilir. Yalnızca ASEAN’da, dijital ekonominin 2025 yılına kadar yıllık büyüklüğünün üç katı olan 300 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

18 Mevcut ticaret kuralları ve politikaları dijital ekonominin ihtiyaçlarını yeterince karşılamamaktadır. Mevcut ticaret anlaşmalarımızın birçoğu 20. yüzyıl fiziksel mal ve hizmet ticareti için tasarlanmıştır, ancak 21. yüzyıl dijital işlemleri için pek uygun değildir.

19 Bu nedenle, yirmi yıl önce ilk STA’mızı imzaladığımız zaman sahip olduğumuz aynı öncü ruhla, şimdi yeni bir dijital ticaret mimarisi oluşturmaya çalışıyoruz. Singapur, Dijital Ekonomi Anlaşmaları (veya DEA’lar) adı verilen yeni ortaklık biçimleri üzerinde çalışmaya başladı. Bu DEA’lar, dijital çerçeveler arasında birlikte çalışabilirliğin artırılmasını teşvik eden ve dijital engeller ve veri engellerine karşı koruma sağlayan işbirliği mekanizmalarının yanı sıra açık ve uyumlu uluslararası kurallar koymayı amaçlamaktadır. Bu, Singapur’un Ticaret ve Sanayi Bakanlığı ile İletişim ve Bilgi Bakanlığının birlikte çalıştığı bir alandır.

20 DEA’lar Yapay Zekâ (YZ) ve dijital kimlikler gibi gelişmekte olan alanlara hitap edecektir. Örneğin, YZ’de, etik YZ yönetim çerçevelerinin geliştirilmesi ve tanıtımı ile YZ gelişimini desteklemek için verilerin kullanılması konusunda bilgi paylaşımını ve sınır ötesi işbirliğini teşvik edeceğiz.

21 Başlangıç olarak, Avustralya, Yeni Zelanda ve Şili gibi bizimle benzer düşüncelere sahip ve ilerici ülkelerle çalışıyoruz. Bu ülkelerle DEA müzakerelerimiz iyi ilerliyor ve yakında sizinle paylaşacağımız olumlu haberlerimiz olacağını umuyoruz.

22 DTÖ’de de dijital ticaret çalışmalarına liderlik ediyoruz. Singapur, Avustralya ve Japonya ile birlikte, DTÖ’de e-ticaret konusunda devam eden müzakerelerin eş-toplantı organizatörüdür. “E-Ticaret Üzerine Ortak Bildiri Girişimi” (JSI) adı verilen bu girişim, dijital ticaretle ilgili temel kuralların geliştirilmesini destekleyecek ve dijital parçalanmaya karşı siper olacaktır. ABD, Çin ve AB gibi büyük oyuncular da dâhil olmak üzere 80’den fazla DTÖ üyesi JSI müzakerelerine katılıyor. Toplu olarak, JSI katılımcıları küresel ticaretin % 90’ından fazlasını oluşturmaktadır. JSI’ye olan yoğun ilgi bizi teşvik ediyor ve yüksek standartta ve ticari açıdan anlamlı bir sonuç elde etmeyi umuyoruz.

23 Sözlerimi noktalamadan önce, Singapur’un ticaret stratejisinin gerekli olmakla birlikte, bir ulus olarak ilerlememiz için yeterli olmadığını vurgulamak isterim. Serbest ve açık ticaret ekonomik büyümeyi teşvik eder, ancak her zaman adil sonuçlar doğurmaz.

Başka bir deyişle, her zaman kazananlar ve kaybedenler olacaktır. Aslında, tamamlayıcı iç politikalar ve programlar olmadan, eşitsizlikleri daha da kötüleştirebilir. Bu nedenle, Singapur'da çalışanlarımızı sürekli değişen bir iş ortamı için eğitmek ve yeniden eğitmek maksatlı büyük yatırımlar yapıyoruz; işletmelerimizin ve sektörlerimizin dönüşmesine ve dijital çağa uyum sağlamasına yardımcı oluyoruz ve gerektiğinde, menfaatlerin toplum genelinde paylaşılması ve en savunmasız durumda olanların desteklenmesi amacıyla hükümet yardımlarını devreye sokuyoruz. Bu önlemler serbest ticaretin faydalarının daha adil bir şekilde dağılmasını ve uyumlu bir toplum olarak ilerlememizi sağlamaya yardımcı oluyor.

V. Sonuç

24 Bugün sizlere ana hatlarıyla anlattıklarım, Singapur'un STA stratejisini oluşturan temel ilkeler ve çabalarımızı, yeni çağda ticaret yaklaşımımızı ve tamamlayıcı iç politikalarımızı yönlendiren prensipler bütünüdür. Bugün ilerleyen saatlerde, işiniz için STA'larımızın tüm avantajlarından nasıl yararlanabileceğiniz hakkında daha fazla şey duyacaksınız. Ayrıca, dijital pazarda ve DEA'larda nasıl bir yol izlemeniz gerektiği hakkında da daha fazla bilgi edineceksiniz. Umarım bu oturumları faydalı bulursunuz.

25 Son olarak, Singapur'un ekonomik alanını genişletme ve bayrağımızı dal galandırma konusundaki gayretleri ve kararlılıkları nedeniyle, geçmiş ve şimdiki ticaret müzakerecilerle teşekkür etmek ve minnetlerimi iletmek istiyorum. Singapur'un, uluslararası ticaret camiasının güvenilir ve yapıcı bir üyesi olarak kazanmış olduğu ün, büyü ölçüde yetkililerimizin profesyonelliği ve yeteneklerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca SBF ve ESG'ye bu STA'ları tanıtmaya ve işletmelerin bunları daha etkili bir şekilde anlamaları ve kullanmaları hususunda yardımcı oldukları için teşekkür etmek istiyorum. Tüm işletmeleri, SBF ve ESG tarafından sağlanan, STA'lara dair pek çok girişim ve kaynaktan tam olarak yararlanmaya teşvik ediyorum.

26 Bugün bize katıldığınız için bir kez daha teşekkür ederiz. Verimli bir gün diliyorum.

**SİNGAPUR: ULUSLARASI HUKUKA KATKIDA
BULUNMA AMACIYLA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
İLE ÇALIŞMA**

Singapur ve Küresel Yönetişim Grubu (Global Governance Group-3G) Üzerine Bir Yazı

Vanu Gopala Menon⁵

Küresel Yönetişim Grubu (3G), 30 küçük ve orta büyüklükte ülkeden oluşan, kuruculuğunu ve başkanlığını Singapur'un üstlendiği gayriresmî bir gruptur. 3G'nin rolü, G20 sürecinin daha şeffaf ve kapsayıcı bir biçimde yürütülmesine katkı sağlamaktır

1 2008 mali krizinin zirvesinde, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı George W. Bush, büyük ekonomilerin bir araya gelerek dünya ekonomisini etkileyen acil sorunların bazılarında aktif rol oynamalarına ivedi bir ihtiyaç olduğuna karar verdi. Bu bağlamda Bush Yönetimi, Kanada eski Maliye Bakanı Paul Martin tarafından 1997/98 mali kriziyle mücadele etmek için oluşturulmuş olup o sıralarda can çekişen G20'yi yeniden canlandırdı. Ancak, süreci Maliye Bakanları düzeyinde tutmak yerine, Kasım 2008'de gerçekleştirilen G20 toplantısı, Devlet ve Hükümet Başkanları kademesine yükseltildi. Genel olarak, zamanında bir girişimdi. Küresel ekonomiyi canlandırmak için bazı kararlı adımlar atarak, Amerika liderliğindeki G20, 2009 yılında küresel bir ekonomik depresyonun önlenmesine yardımcı oldu.

I. G20'nin Yükselişi

2 2008 mali krizi ayrıca politika koordinasyonu ve uluslararası işbirliği için daha etkili küresel yönetim mekanizmalarına duyulan ihtiyaca da dikkat çekti. Küresel ekonomik meseleler hakkındaki kilit kararların artık yalnızca küçük, seçkin bir gelişmiş ekonomi grubuna ait olmayacağı gerçeğini vurguladı. Böyle bir mekanizma bundan böyle Çin, Hindistan ve Brezilya gibi gelişmekte olan kilit ekonomileri ve diğer önemli paydaşları içermelidir. G20 sürecinin Eylül 2009'da Pittsburgh'daki G20 Zirvesi'nde "uluslararası ekonomik işbirliği için öncü forum" olarak tanımlanması, ekonomik konular için böyle bir çerçeve geliştirmeye yönelik önemli bir adımı temsil etti.

5 Sn. Vanu Gopala MENON şu anda Singapur'un Malezya Yüksek Komiseridir. Haziran 1985'ten bu yana Dışişleri Bakanlığı (MFA)'nda görevine devam eden tecrübeli Dış İşler Yetkilisidir. En son MFA Genel Merkezinde Ağustos 2011'den Ekim 2014'e kadar Müsteşar Yardımcısı olarak görev yaptı. Bundan önce Singapur'un Daimi Temsilcisi idi. Ağustos 2004'ten Ağustos 2011'e kadar Birleşmiş Milletler Küresel Yönetişim Grubu (3G) kuruluşunda aktif olarak yer aldı. Ayrıca, Aralık 2001'den Ağustos 2004'e kadar, Cenevre'de BM ve Dünya Ticaret Örgütü de dâhil olmak üzere çeşitli uluslararası kuruluşların Daimi Temsilcisi olarak görev yaptı.

II. Küresel Yönetişim Grubunun Doğuşu (3G)

3 G20 ile ilgili bu gelişmeler, küresel ekonomi için genel olarak olumlu olmakla birlikte, küresel yönetişim alanında birtakım soruları gündeme getirmiştir. Bunlar, gelecekte küresel konularda kararların nasıl alınacağını, G20 sürecinin Birleşmiş Milletler (BM) için ne anlama gelebileceğini ve G20 tarafından alınan kararların dünyanın geri kalanını nasıl etkileyebileceğini içeriyordu. G20'nin oldukça tek taraflı davranışları, Singapur gibi nispeten küçük ama oldukça sağlam ekonomileri de ilgilendiriyordu. G20, dünyanın geri kalanı adına, sözde onlar için faydalı olan kararlar alırken, bazı kararları açıkça kendisine hizmet ediyor ve bunlardan etkilenen ülkelere herhangi bir şekilde danışılmadan alınıyordu. Küresel Yönetişim Grubu'nun (daha popüler olarak 3G olarak adlandırılır) ortaya çıktığı zemin buydu.

Küresel Yönetişim Grubu Dışişleri Bakanları, Bonn, Almanya'da bir toplantı yaparken, 2017

4 3G'nin kuruluşu, G20 Liderlerinin "OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) Küresel Forumu tarafından izlenen Uluslararası Platformda Üzerinde Anlaşılmalı Olan Vergi Standardına dair Yetki Alanları hakkında İlerleme Raporu"nu kabul ettiği Nisan 2009 G20 Zirvesi toplantısıydı. Singapur, diğer orta ve küçük ölçekli ekonomilerle birlikte, OECD'nin vergi standardını önemli ölçüde uygulamayan ülkelerin yer aldığı, gri liste adı verilen listeye eklenerek yaptırımlarla tehdit edildi.

5 Daha da incitici olansa, birkaçının her açıdan vergi cenneti olarak nitelendirilen bölgeleri olduğu herkes tarafından bilinen bir gerçek olmasına rağmen, tüm kilit G20

ülkelerinin “uluslararası kabul görmüş vergi standardını önemli ölçüde uygulayan yetki alanları” olarak listelenmiş olmasıydı. The Economist’te yayımlanan 26 Mart 2009 tarihli “Cennet İkiyüzlülüğü” başlıklı bir makalede, “gizli bankacılık, kara para aklama ve vergi sahtekârlığının en korkunç örneklerinin Alp dağlarının ıssız vadilerinde veya güneşli tropik adalarda değil, dünyanın en büyük ekonomilerinin ‘arka bahçelerinde’ bulunduğu” yazdı. Nevada, Delaware ve Wyoming’in en kötü suçlular arasında yer aldığını belirtti. Hatta, Londra Zirvesi’nde dönemin Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao, Çin’in, Hong Kong ve Makau’nun OECD’nin vergi standardını önemli ölçüde uygulamayan yetki bölgeleri arasında sayılmasını kabul etmeyeceğini açıkça belirtti. Sonuç olarak, bu Özel İdari Bölgelerin isimleri belgede geçmeksizin, OECD standardını uygulamayı taahhüt ettiklerini belirten bir dipnot eklendi!

6 Londra Zirvesi kararı göz önüne alındığında, Singapur’un ilk tepkisi, bu kadar haksız muameleyi ses çıkarmadan kabul etmemizin yanlış olduğu yönündeydi. 41 yaşındaydım ve Singapur’un New York’taki BM Daimî Temsilcisi olarak görev yapıyordum ve G20’nin Londra’daki kararından benzer şekilde etkilenen bir grup küçük ve orta ölçekli ülkeyi bir araya getirmekle görevlendirildim. Bu bağlamda, 21-23 ülkeden oluşan gayri resmi bir grup, G20’ye en iyi nasıl tepki verileceğini tartışmak için bir araya geldi. Ancak o zaman, Liechtenstein Dışişleri Bakanı Aurelia Frick’in önerdiği gibi, kendimizi Küresel Yönetim Grubu veya 3G olarak adlandırmaya karar verdik.

7 Singapur Misyonu’ndaki ilk toplantılarımızdan, gruptaki birçok ülkenin, küresel zorlukların üstesinden gelmek konusunda büyük ekonomilerin gruba liderlik etmesinin önemi üzerinde anlaştığı anlaşıldı. Bu bağlamda, G20 sürecinin zamanın bazı büyük sorunlarıyla başa çıkmada yararlı bir rol oynadığı söylenebilir. Bununla birlikte, G20 sürecinin ilerlerken bir yandan meşruiyet geliştirmesi de aynı derecede önemliydi. Özel bir kulüp olarak kalsaydı, G20 etkili olmazdı. Sonuç olarak 3G, G20’nin kararları ve eylemlerinin üyeliğinin ötesinde sonuçları olduğundan, G20 ve G20 üyesi olmayanlar arasında koordinasyon ve işbirliği konusunda yapıcı bir diyalog geliştirerek G20’yi etkilemeyi hedeflememiz gerektiğine karar verdi. Bunun da G20’nin karar alma sürecini, büyük çoğunluğu G20 sürecinde söz sahibi olmayan daha geniş BM üyesi ülkelerin çıkarlarını dikkate almaya teşvik edeceğini umdu. Daha kapsayıcı ve şeffaf bir G20 süreci, G20’nin kararlarının daha temsili olmasını ve tüm ülkelere tam olarak faydalı olmasını sağlayacaktı.

III. G20 ve BM Arasında Sinerji Yaratmak

8 Buradan hareketle, 3G, G20'ye ve daha geniş BM üyeliğine ulaşma yollarımızı belirlemek amacıyla toplantılar yapmaya devam etti. Başlangıç olarak, 2010 yılında G20 Zirvelerine ev sahipliği yapan Kanada ve Kore Cumhuriyeti'nin yanı sıra BM Genel Sekreterliği (UNSG) ofisi temsilcilerini bizimle buluşmaya davet ettik. G20'de 3G ile meşgul olmak konusunda oldukça isteksiz olan başkalarının da olduğunu söylemeliyim. Muhtemelen grubumuza fazla önem vermediler. Bununla birlikte, G20, BM üyelerinin geri kalanını G20 Zirvelerinde yapılan tartışma ve kararlarının bazılarını dikkate almaya bile ikna etmekte zorluk çektiğinde, G20 ülkeleri, G20 ile daha geniş BM üyeleri arasında bir "köprü" görevi gören 3G'ye kulak vermenin önemini hızla fark etti. Bununla birlikte, daha geniş BM üyeleri ile etkileşimlerimizin bile bu ilk günlerde zaman zaman zorlayıcı olduğunu gördük, zira G20 sürecine şiddetle karşı çıkan bazı ülkeler, çabalarımızın G20'ye meşruiyet kazandıracağına dair endişeleri göz önüne alındığında 3G ile çalışma konusunda ihtiyatlı davrandılar.

9 UNSG ofisi temsilcileriyle (ve bazen de UNSG'nin kendisi ile) ve G20 Başkanları ile yaptığımız toplantılarda, 3G, G20 sürecini genel olarak desteklerken, sürecin evrensel üyeliğe sahip bir örgüt olan BM'yi zayıflatmaktan ziyade geliştirmesi gerektiğine inandığımızı da açıkça belirtti. Eğer müzakereleri ve kararları katılım sağlamak ve gerçekten küresel ölçekte etkili eylemlere dönüştürmekse, G20 sürecinin şeffaf, kapsayıcı ve istişari olması gerekirdi. Bu bağlamda 3G, G20 ve BM arasındaki ilişkinin nasıl geliştirileceğine dair çeşitli fikirler ortaya koydu.

10 Birincisi, G20, Zirveleri'nden önce, G20 üyesi olmayan ülkelerle mümkün olduğunca geniş çapta düzenli istişarelerde bulunmalıydı. Tüm ülkeler için, özellikle BM üyeliğinin çoğunluğunu oluşturan daha küçük ülkeler için, G20 ile ilgili sorunları gündeme getirme fırsatına sahip olmak önemliydi. G20 ayrıca BM üyeliğinin geri kalanına güncellemeler sunmalı ve toplantılarından sonra geri bildirim almalıydı.

11 İkincisi, UNSG ve onun diplomasi görevlileri, G20 sürecinin tamamına anlamlı ve sağlam bir şekilde katılabilmeliydi. UNSG'nin her BM Üye Devletinin ulusal duruşlarını temsil etmesi beklenemez ise de, genel bir fikir sunması mümkündür. Ayrıca, UNSG'ye G20 sürecinde sadece sembolik bir rol verilmesinin BM'nin daha geniş üyeliğini tatmin etmeyeceğine dikkat çektik. Üçüncüsü, G20'nin, toplantılarına Afrika Birliği (AU) ve ASEAN gibi yerleşik bölgesel grupları davet etmeye devam etmesi gerektiğini belirttik. Ayrıca, bu bölgesel gruplaşmaların katılımının resmileştirilmesi gerektiğini hissettik. G20 artık düzenli olarak ASEAN, AU ve Afrika'nın Kalkınması için Yeni Ortaklık (NEPAD) başkanlarını Zirvelerine davet etmektedir.

12 Dördüncüsü, G20 karar verme süreci, küçük ve orta büyüklükteki devletlerin çıkarlarını yeterli bir şekilde temsil etmek için, G20 üyesi olmayan ülkelerin bu konulardaki olası katkılarından faydalanabilmek için G20 toplantılarına belli konularda katılmalarına izin vermeliydi. Böyle bir “değişken geometri” konfigürasyonu sadece G20’nin inisiyatiflerini daha şeffaf hale getirmekle kalmayacak, aynı zamanda küresel kaygının kilit meselelerine ilişkin müzakerelerinin tüm ilgili tarafları içermesini sağlayacaktı. Bu tür bir katılımın G20’nin etkinliğini artıracığını savunduk.

13 Bu fikirlerin çoğu daha sonra “Üye Olmayanların G20 ile olan Bağlarının Güçlendirilmesine dair Çerçeve” başlıklı 3G makalesinde özetlenmiş ve BM belgesi olarak dağıtılmıştır. Bu, haklı olarak, 3G için bazı yol gösterici ilkeler olması gerektiğini düşünen İsviçre Dışişleri Bakanı Micheline Calmy-Rey’in önerisi idi.

IV. Günümüzde 3G

14 Bugün 3G, çeşitli coğrafi bölgelerde yer alan 30 ülkeden oluşmaktadır: Güneydoğu Asya, Güney Pasifik, Orta Doğu, Afrika, Avrupa, Latin Amerika ve Karayipler⁶. 3G, New York ve Cenevre’de, Bakanlık ve Büyükelçilik seviyelerinde toplanmaktadır. UNSG, BM Genel Kurulu Başkanı ve G20 Zirvelerinin ev sahipleri gibi kilit paydaşlarla aktif olarak iletişim halindedir. 3G ayrıca bazı G20 gündem maddeleri için ortak pozisyonlar hazırlar. Örneğin, G20 bünyesindeki Kalkınma Üzerine Çalışma Grubu’na öneriler sunduk. Bu önerilerin bazıları G20 tarafından Seul Kalkınma Planı’na dâhil edildi. 3G ayrıca küresel yönetim, yaşanabilir şehirler, işgücü sorunları, gıda güvenliği ve G20’nin uluslararası kuruluşlarla etkileşimlerinde şeffaflığın teşvik edilmesi gibi çeşitli konularda G20’ye çalışmalar sundu. 2014 yılında, Avustralya G20 Başkanlığı sırasında 3G, G20 sürecine istihdam, kalkınma ve yönetim konularında iki makale ile katkıda bulunmuştur.

15 Seul’de 2010 yılında gerçekleştirilmiş olan G20 Zirvesi’nden bu yana, 3G’nin bir veya daha fazla üyesi G20 Zirvelerinde her daim temsil edilmiştir. 3G toplantı organizatörü Singapur, Seul (2010), Cannes (2011), St. Petersburg (2013) ve Brisbane’de (2014) G20 Zirvelerine katıldı. 3G üyeleri Şili ve Yeni Zelanda’da sırasıyla Los Cabos (2012) ve Brisbane’deki (2014) G20 Zirvelerine katıldı.

6 3G üyeleri Bahamalar, Bahreyn, Barbados, Botsvana, Brunei Sultanlığı, Şili, Kosta Rika, Finlandiya, Guatemala, Jamaika, Kuveyt, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malezya, Monako, Karadağ, Yeni Zelanda, Panama, Peru, Filipinler, Katar, Ruanda, San Marino, Senegal, Singapur, Slovenya, İsviçre, Birleşik Arap Emirlikleri, Uruguay ve Vietnam’dır.

16 Bu süreçte, 3G, küresel yönetim konularına daimi ilgi duyan, önemli bir grup olduğunu ispat etmiştir. Bu, sadece “dürüst kal” düsturuyla G20 üzerinde bir “kontrol” mekanizması olarak hizmet etmemizi değil, aynı zamanda küçük ve orta ölçekli ekonomilerin görüş ve kaygılarını G20’ye iletmemizi sağladı. 3G’nin üye sayısının 23’ten 30’a çıkmış olması, yararlılığının ve G20 tartışmalarındaki artan etkinliğinin kanıtı niteliğindedir. 3G, çok taraflı arenada Singapur’un yapıcı ve ılımlı bir oyuncu olduğunun görülmesi açısından faydalı oldu. Singapur 3G’ye hala katma değer sağlayabileceğinden, grupta liderlik rolünü üstlenmeye devam etmemizin faydalı olduğunu söyleyebilirim.

“Küçük Devletler Forumu’nun Tarihi” Üzerine Bir Yazı

Chew Tai Soo⁷

Küçük Devletler Forumu (FOSS), küçük devletlerin ortak kaygılarını konuşabilecekleri bir platform sağlamak ve grubun sesini Birleşmiş Milletler’de toplu olarak daha iyi duyurabilmek amacıyla 1992 yılında New York’ta Singapur tarafından kurulmuştur. FOSS üyeliği, ideolojiden ve ülkelerin coğrafi konumundan bağımsız olup 10 milyon ve altında nüfusa sahip olan ülkeleri üyeliğe kabul eder. An itibariyle FOSS’un 108 üyesi mevcuttur ve küçük ülkeleri ilgilendiren sorunları görüşmek üzere düzenli olarak New York’ta toplanır. FOSS’un başkanlığını Singapur yürütmektedir.

1 FOSS, 20. kuruluş yıldönümünü 67nci BM Genel Kurulu sırasında, 1 Ekim 2012 tarihinde, bir Konferans ile kutladı. BM’de düzenlenen toplantıya Singapur Dışişleri Bakanı Sn. K. Shanmugam başkanlık etti. Bu, FOSS’un yirmi yıl önce Singapur diplomatlarının BM’deki Küçük Devletlerin potansiyelini destekleme fikrinden doğduğunun ve o zamandan beri Singapur Daimi Temsilcileri tarafından başkanlık edildiğinin bir kabulü oldu. BM Üye Devletleri tarafından FOSS üyeleri ve FOSS üyesi olmayanların katıldığı Konferansın açılış konuşmasını BM Genel Sekreteri Sn. Ban Ki-moon gerçekleştirdi. Bunu BMGK Başkanı Sn. Vuk Jeremic ve ABD Dışişleri Bakanı Sn. Hillary Clinton’ın açılış konuşmaları izledi. Konferansın etkinlikleri arasında iki panel tartışması ve Finlandiya eski Cumhurbaşkanı Sn. Martti Ahtisaari’nin öğle yemeği konuşması yer aldı. Konferans, küçük devletlerin BM’deki önemli rolü ve etkilerinin kanıtı niteliğindedir.

2 FOSS, BM üyelerinin çoğunu oluşturan küçük devletlerin “stratejik ağırlıktan” yoksun olmaları nedeniyle dezavantajlı olma eğiliminde olduklarına dair basit bir gözlemden doğdu. 1991 yılının baharında, Singapur’un Birleşmiş Milletler Daimî Temsilcisi olarak görev yapmak üzere New York’a geldim. Yıl boyunca ve 46. BMGK Oturumu boyunca, BM’nin küçük üye devletlerinin karşılaştığı üç eksiklik beni etkiledi.

3 Birincisi, küçük devletler, özellikle de tanınmış bir gruba dâhil olmayanlar, çoğunlukla müzakere alanlarının kutsal iç kısımlarından dışlanmaktaydı. Bu, UNCED (Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı) PrepComm IV toplantılarındaki

⁷ Sn. Chew Tai Soo, emekli bir Singapurlu diplomattır. Sn. Chew kariyeri boyunca Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi Daimi Temsilciliği ve Birleşmiş Milletler New York Ofisi Daimi Temsilciliği görevlerinde bulunmuştur. Ayrıca, Singapur’un Fransa ve Japonya Büyükelçisi olarak görev yapmıştır. Sn. Chew, Birleşmiş Milletler New York Ofisi Daimi Temsilcisi olarak, FOSS’un kuruluşu sırasında önemli bir rol oynamıştır.

müzakerelerde çok açık bir şekilde anlaşılmıştır. Avusturya ve İsviçre gibi pek çok ülke, Dünya Sözleşmesinin müzakere edilmesi için Başkan tarafından çağrılan toplantıların dışında bırakıldı. ABD ya da Japonya'nın aksine ya kendi başlarına yeterince büyük değillerdi ya da AB gibi bir gruba üye değillerdi. İkincisi; değindiğim birinci nokta ile de bağlantılı olarak, küçük ülkeler çok aktif bir diplomat ekibi olmadıkça BM'de olup bitenler hakkında derinlemesine bilgi sahibi değildi. Üçüncüsü ve en önemlisi, küçük devletler, geleneksel olarak, BM'nin ana organlarında ve BM uzman kuruluşlarının kurullarında oransal olarak yetersiz temsil edilmekteydi. Bu, küçük devletlerin bu organlara ve kurumlara seçilmesinin zor olması nedeniyle ortaya çıktı. 1991 Ekonomik ve Sosyal Konsey (ECOSOC) seçimlerinde, büyük bölge ülkelerinin ilk oylamada kolayca seçildiklerini gözlemledim. Daha sonra küçük ülkeler kalan koltuklar için savaşılmaya bırakılıyordu.

4 Bu dezavantajlar, küçük devletlerin onları aşmak için neler yapabileceğini sorgulamama neden oldu. Yıl boyunca, küçük devletlerin iki önemli Daimî Temsilcisi (PR) ile yoğun görüşmeler yaptım; UNSC (Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi) üyesi Cape Verde Büyükelçisi Jose Luis Jesus ve uzun süredir İdari ve Bütçe Sorunları Danışma Komitesi (ACABQ) üyesi olan Barbados Büyükelçisi Besley Maycock. Her ikisi de küçük devletlerden oluşan bir forum başlatma fikrimi destekliyordu. Onlar da Küçük Devletler Forumu üzerine (FOSS) hazırlamış olduğum kamuya açıklanmamış bir makaleye kusursuz yorumları ve geri bildirimleriyle katkıda bulundular. Makalede FOSS için çeşitli hedefler önerildi:

- a. küçük devletlerin BM'nin ana organlarında ve BM uzman kuruluşlarında yetersiz temsil sorununu gidermeye çalışması.
- b. Forumun BM'de bir platform görevi görmesi:
 - i. çeşitli BM seçimlerinde birbirlerinin adaylığını desteklemek;
 - ii. küçük devletlerin görüşlerinin duyulmasını sağlamak;
 - iii. uluslararası toplumu Sözleşme ilkelerine uymaya zorlamak ve
- c. Forum'un karşılıklı çıkarları ilgilendiren konularda istişarî bir araç görevi görmesi.

5 Bahsi geçen makale aynı zamanda, küçük devletleri fiziksel durumlarına göre değil, nüfusa göre tanımlamıştır. O zamanlar 100'den fazla ülkeyi içereceğinden, kriterin 10 milyonluk bir nüfus olması gerektiğini önerdim. Bu, FOSS'a, siyasi nüfuz sahibi

olmak için gerekli sayıları verecekti. Üyelik hem “gelişmiş” hem de “gelişmekte olan” küçük devletleri içerecekti. Dolayısıyla “küçük” terimi, ülkelerin ekonomik statüsüne dayanmayacaktı.

6 Üçümüzün gerçekleştirdiği ilk görüşmelerin ardından, 13 küçük ülkeyi daha tartışmalara katılmaya davet ettik. Bunlar Honduras, Jamaika, Surinam, Uruguay, Botswana, Cibuti, Gabon, Tunus, Bahreyn, Moğolistan, Papua Yeni Gine, Vanuatu ve Malta idi. Bu 16 ülke birlikte küçük devletlerden oluşan bir forumun kurulması için “Çekirdek Grup” oluşturacaklardı.

7 Çekirdek Grup, makaledeki teklifleri somutlaştırmak için aylık toplantılar düzenledi. Haziran 1992’de FOSS fikrini onaylayarak temel amaçları, gerekçesi ve yapısı üzerinde anlaştı. Çekirdek Grup ayrıca 16 Temmuz 1992 tarihinde FOSS’un kuruluşunu resmen yürürlüğe koymaya karar verdi. Başlangıçta, herhangi bir çatışma durumunda olmayan 40 ülke ilk buluşmaya davet edildi. Daha sonraları, başka küçük devletler de katılmak üzere başvurabildi. Fikir benden çıktığından, Çekirdek Grup arasında FOSS’a ilk olarak benim başkanlık etmemin uygun olacağı konusunda mutabakat vardı.

8 FOSS BM’de iyi bir başlangıç yaptı. Büyükelçi Maycock, toplantılarımız için BM tesislerini kullanmamız ve tercüme hizmeti sağlanması konusunda anlaşma sağlamayı başardı. Bu, meşruiyet ve tanıma sağlaması açısından yeni bir gayri resmi oluşum için son derece önemliydi. 1993 ve 1994’te BM mali krizi geliştikçe, tercüme hizmetleri FOSS toplantılarından çekildi. Ancak yine de BM toplantı odalarını kullanabildik.

9 Toplantılarda BM’de yapılacak seçimleri ve FOSS üyelerinin bu seçimlere adaylıklarını tartıştık. Toplantılar ayrıca BM’deki gelişmeler hakkında bilgi paylaşımı yapılmasına da vesile oldu. Bu tür notların tamamen Başkan’ın sorumluluğunda hazırlanabileceği bildirilerek her toplantıdan sonra Başkan’ın kısa bir özet notu dağıtıldı. Üye ülkeler FOSS’a, Güvenlik Konseyi reformu ve bu konuyu dikkate almak üzere oluşturulan Çalışma Grubu’ndaki ilerleme hakkında bir karar taslağı oluşturma müzakereleri gibi çeşitli konularda da bilgi verdiler. 1994’teki FOSS toplantılarında ele alınan diğer konular arasında idari ve mali konular ile Liechtenstein’in 3. Komitede özerklik yoluyla kendi kaderini tayin hakkı hakkındaki kararına ilişkin girişimi yer aldı.

10 1995 yılının ortalarında New York’tan ayrıldım ve halefim Büyükelçi Bilahari Kausikan (daha sonra Dışişleri Bakanlığı Daimî Sekreteri) FOSS üyelerinin oybirliği ile başkanlığını devraldı. FOSS’un seçim niteliğinde olmayan hedefini, üyelere FOSS’u ilgilendiren konularda bilgilendirmek için önde gelen kişilikleri ve uzmanları

getirerek güçlendirdi. Son derece başarılı idi ve üyeleri tarafından takdir edildi. New York'taki görev süresi boyunca BM'nin mali durumu kötüleşti. BM toplantı odalarının FOSS tarafından kullanımı 1995 yılında sona erdirildi. O zamandan beri, tüm FOSS toplantıları Singapur Misyonunda yapıldı. Üyelerin isteği üzerine, FOSS Başkanlığı son yirmi yıldır Singapur'da kaldı.

11 FOSS'un 20. yıldönümü kutlaması, o zamanki Başkan ve Daimi Temsilci Büyükelçi Albert Chua tarafından düzenlendi. FOSS'un başarısı, Küçük Devletlerin BM'deki önem ve etkisini ve FOSS'un uzun ömürlü olacağı öngörüsünü vurguluyor.

Küçük Devletler Forumu Resepsiyonu Açılış Konuşması, 25 Eylül 2019

Lee Hsien Loong

1 Bu akşam hepinize “Singapur Misyonuna hoş geldiniz” demekten mutluluk duyuyorum. Küçük Devletler Forumu (FOSS), yaklaşık 30 yıl önce küçük devletlerin ortak bir paydaşta buluşması amacıyla kurulmuştur. Sadece 16 devletten oluşan ilk zamanlarımızdan bu yana üye sayımız 107’ye ulaştı. Hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ülkeler dâhil olmak üzere, tüm büyük coğrafi bölgeleri temsil eden üyelere sahibiz ve üye sayımız da BM’nin yarısından fazla. Kulüp yıllar geçtikçe büyüdü, çünkü küçük devletlerin temel gerçeklikleri ve kırılganlıkları değişmedi. Ekonomilerimiz nispeten küçük ve küresel ekonomideki dalgalanmalara daha fazla maruz kalmakta.

2 Daha da önemlisi, hata payımız, birden çok darbeye dayanabilen büyük devletlerden çok daha az. Bir savaş varsa, kendimizi savunmak için stratejik derinliğe sahip değiliz. Aşırı bir hava olayına maruz kalırsak, yeniden inşası ve iyileşmesi yıllar alabilir. Aslında, Güneydoğu Asya, Hint Okyanusu, Karayipler ve Güney Pasifik’te ada devletleri olan çoğumuz için iklim değişikliği ve yükselen deniz seviyeleri varlığımız açısından varoluşsal bir tehdittir. Son zamanlarda Bahamalar’ı vuran Dorian kasırgası, küçük devletler olarak kırılganlığımızın korkunç bir hatırlatıcısıdır.

3 Tarihe bakarsak, çok az sayıda küçük devlet, şu anda bir ülkenin parçası olan Venedik ya da hâlâ bağımsız bir devlet olan ve FOSS üyesi olan İsviçre kadar uzun ömürlü olmuştur. Hem İsviçre hem de Venedik yaklaşık bin yıl dayandı. Bunun nedeni, küçük devletlerin uluslararası sistemin işleyişiyle gerçek bir ilgisi olmamasıdır. Daha büyük ve daha güçlü ülkelerin aksine, biz gündemi belirlemiyoruz veya mega eğilimlere karar vermiyoruz. Singapur yarın ortadan kaybolursa, dünya muhtemelen yoluna sorunsuzca devam edecektir. Aslında, dış ilişkilerimizi dikkatli bir şekilde yönetmezsek, kâğıt üzerinde bağımsız veya özgür kalsak bile kendi kaderimizi belirleme özgürlüğümüz ciddi şekilde sınırlandırılabilir.

4 Bu, küçük devletlerin çaresiz oldukları veya kendilerine ait yöntemleri olmadığı anlamına gelmez. Aksine, küçük olmanın en iyi şekilde değerlendirmemiz gereken avantajları vardır. Değişen koşullara daha çevik yanıt verebilir ve daha kolay adapte olabiliriz. Güvensizlik hislerimiz ve hatta paranoya bile, bizi zorluklar ve tehditlerle daha kararlı bir şekilde ilgilenmeye motive ettikleri için yapıcıdır. Seçeneklerimiz daha kısıtlı olduğundan, kolektif zihinlerimiz daha kolay odaklanır ve daha büyük ülkelerin uğraşması gereken bölgesel çıkarlar ve farklılıklar ya da çok kademeli bürokrasi tarafından daha az engelleniriz.

5 Ancak, dünyadaki etkimizi artırmak için küçük devletler olarak ortak çıkarlarımızı ilerletmek amacıyla birlikte çalışmak zorundayız. Bu nedenle, küçük devletler olarak ulusların birliğine katkıda bulunmak için elimizden gelenin en iyisini yaptığımız önemli bir kurum olan BM'ye olan güçlü desteğimiz ve bağlılığımızda birleşiyoruz. FOSS üyelerinin BM'ye önemli katkılarda bulunduğunu belirtmekten memnuniyet duyuyorum. Birçok küçük devlet Güvenlik Konseyi'nde hizmet vermiştir ve önümüzdeki yıllarda da hizmet vermeyi ummaktadır. Bu yıl FOSS Üyeleri, Genel Kurul'un altı Ana Komitesinden beşine başkanlık ediyor. Küçük devletler BM'nin çalışmalarına katkıda bulunabilir ve bulunmalıdır da, çünkü güçlü bir BM ve sağlam ve istikrarlı çok taraflı bir sisteme sahip olmak bizim çıkarımızdır.

Sn. Lee Hsien Loong (ortada), 2019 yılında New York'ta FOSS'un 25. Yıl Dönümü vesilesiyle düzenlenen resepsiyona katılırken

6 Singapur, FOSS Başkanı olarak görev yapma ayrıcalığına nail olmuştur. Bu resmi olmayan FOSS grubunun Cenevre'de de oluşturulmuş olmasından memnunuz.

7 Küçük devletlerin tümüyle birlikte çalışmayı, daha yüksek sesle konuşmayı, kurallara dayalı bir sistemi savunmayı sürdürmeyi ve hepimizi etkileyen zorluklar için kalıcı çözümler bulmayı dört gözle bekliyoruz.

8 Birlikte çalışarak, sadece kendi halkımız için değil, uluslararası toplum için de bir fark yaratabiliriz. Teşekkür ederim.

Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Üzerine Bir Yazı: Devrimci Bir Anlaşma, 30 Nisan 2019

*Tommy Koh*⁸

Deniz Hukukuna İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (UNCLOS), 1982 yılında tamamlanmış ve ülkelerin okyanusları kullanımına dair haklarını ve sorumluluklarını tanımlamıştır. Ayrıca, deniz ortamının korunması ve deniz kaynaklarının yönetilmesi hakkında ilkeler belirlemiştir. Singapur'un Büyükelçisi Tommy Koh, Birleşmiş Milletler Üçüncü Deniz Hukuku Konferansı Başkanı olarak 1980-1982 yılları arasında UNCLOS'un şekillenmesinde çok önemli bir rol oynamıştır.

1 2018 yılında Pekin'de düzenlenen bir konferansta, Singapur'dan biri de dâhil olmak üzere birkaç Çinli bilim insanı, BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin (UNCLOS) Batı'nın bir ürünü olduğu konusunda şaşırtıcı bir açıklama yaptı; Bu nedenle Çin, Sözleşmeye uymak zorunda olmadığı görüşündeydi. Gerçek şu ki, UNCLOS, çoğunluğu gelişmekte olan ülkeler olan 150'den fazla ülke tarafından müzakere edildi. Çin müzakerelere aktif olarak katıldı ve Sözleşmeye kabul oyu verdi.

I. Okyanusların Önemi ve Kurallara Duyulan İhtiyaç

2 Sık sık Dünya yüzeyinin yüzde 70'inin okyanuslarla kaplı olduğunu unutuyoruz. İnsanoğlu okyanuslardan birçok fayda sağlar. Uluslararası ticaret, nakliyeye bağlıdır. Okyanuslar, dünyanın otoyolları olarak hizmet verir. Okyanuslar, bize temel protein kaynaklarımızdan biri olan balığı sağlar. Okyanuslar bize hidrokarbon ve diğer mineral kaynakları sağlar. Okyanuslar ayrıca atmosferden karbondioksiti emen bir karbon yutağı görevi görür. Son olarak, donanması olan ülkeler, hareketlilikleri ve güç projeksiyonları için okyanuslara bağımlıdır. Okyanusların insanlık için önemi göz önüne alındığında, kıyı devletlerinin bölgeleri, yetki alanları ve kaynakları olarak neyi talep edebileceğini belirlemek için kurallara ihtiyacımız var. Ayrıca, örneğin seyir ve uçuş özgürlüğü gibi, uluslararası topluluğun haklarının neler olduğu konusunda da kurallara ihtiyacımız var. Balıkçılık, denizcilik, deniz bilimsel araştırmaları, deniz ortamının korunması vb. ile ilgili kurallara ihtiyacımız var. Ayrıca anlaşmazlıkların çözümü için açık kurallara ihtiyacımız var. Kısacası deniz yasalarına ihtiyacımız var.

⁸ Profesör Tommy Koh, Singapur Dışişleri Bakanlığı'nda Özel Yetkili Büyükelçi olup aynı zamanda Singapur Ulusal Üniversitesi Uluslararası Hukuk Merkezi Başkanı ve Tembusu Koleji Rektörüdür. Profesör Koh, diplomatik kariyeri boyunca ABD Büyükelçiliği ve Birleşmiş Milletler New York Ofisi Daimi Temsilciliği görevlerinde bulunmuştur. Kendisi ayrıca, 1980-1982 yılları arasında Birleşmiş Milletler Üçüncü Deniz Hukuku Konferansı'na ve 1990-1992 yılları arasında Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı Ana Komitesi'ne başkanlık etmiştir.

Profesör Tommy Koh (ortada), bir Birleşmiş Milletler Üçüncü Deniz Hukuku Konferansı toplantısına başkanlık ederken, 1982

II. Deniz Hukuku Tarihi

3 1609'da Hollandalı genç bir hukuk uzmanı olan Hugo Grotius, denizlerle ilgili özgürlüklerin uluslararası hukukun bir parçası olduğu tezini ileri sürdü. Ona göre, kıyı devletleri egemenliklerini sadece Bölgesel Deniz olarak adlandırılan, kıyılarına bitişik, dar bir deniz kuşağında iddia edebilirlerdi. Devlet pratiğinin bir sonucu olarak, genellikle Bölgesel Deniz'in izin verilen maksimum genişliğinin üç deniz mili olduğu kabul edildi. Bu uluslararası hukuk kuralının 300 yıl boyunca hayatta kalması oldukça olağanüstü bir durumdur.

4 Okyanusların eski yasal düzenininin bu denli uzun süre geçerliliğini korumuş olmasının nedeni, denizcilik güçlerinin seyir çıkarlarına, ticarete ve sömürge imparatorluklarının çıkarlarına hizmet etmesidir.

III. Eski Düzenin Bozulması

5 Okyanuslar için eski yasal düzen, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bozulmaya başladı. Bunun üç nedeni vardı: gelişmekte olan ülkelerin ortaya çıkışı, teknolojinin ilerlemesi ve geleneksel yasanın kıyı devletlerinin balıkçılıkla ilgili kaygılarına yeterince cevap vermemesi.

6 İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz, Fransız ve Hollanda imparatorlukları dağıldı. Eski kolonilerin çoğu 1950'lerde ve 1960'larda bağımsızlıklarına kavuştu. Oldukça haklı olarak, çıkarlarına hizmet etmeyen bu eski yasal düzenlemenin yapılanmasında hiçbir rolleri olmadığını düşünmekteydiler. Bu nedenle, geleneksel deniz hukukunun, onların görüşleri ve çıkarları da göz önüne alınacak şekilde, yeniden düzenlenmesini talep ettiler.

7 Dar bir Bölgesel Deniz ve açık denizlerde balık tutma özgürlüğünün birleşimi, herkes için bol miktarda balık olduğu sürece dünya toplumunun çıkarlarına hizmet etti. Teknoloji, durumu değiştirdi. Gelişmiş elektronik izleme radarı ile donatılmış yeni fabrika balıkçı tekneleri, aşırı avlanmaya ve balık stoklarının tükenmesine yol açtı. Hayatta kalmaları kıyı balıkçılığına bağlı olan gelişmekte olan kıyı devletleri, durumun adaletsizliğine karşı ayaklandı.

8 Statükoya karşı protestoda, birçok kıyı devleti tek taraflı iddialarda bulunmaya başladı. Bölgesel Denizlerini üç deniz milinin ötesine uzattılar. Kıyılarının yanında özel bir balıkçılık bölgesi talep ettiler. Amerika Birleşik Devletleri'nin liderliğini takiben, kıta sahanlıkları üzerindeki yetki alanlarını genişlettiler.

9 Sonuç olarak, yasal düzen yerine yasal kaos yaşadık. İzlanda ve İngiltere arasında morina balığı yüzünden kısa bir savaş bile yaşandı. 1958'de BM, İlk BM Deniz Hukuku Konferansı'nı topladı. Konferans, Bölgesel Deniz sınırı konusunda anlaşma sağlamak konusunda başarılı olmadı. Konferansta ayrıca bir kıyı devletinin münhasır balıkçılık haklarının sınırı konusunda da uzlaşamadı. 1960 yılında BM, iki sorunu çözmeye çalışmak için İkinci BM Deniz Hukuku Konferansı'nı topladı. Bu konferans da başarısızlıkla sonuçlandı.

IV. Okyanuslar İçin Yeni Bir Anayasa

10 BM, Aralık 1973'te Üçüncü BM Deniz Hukuku Konferansı'nı topladı. Zorlu dokuz yıllık müzakerelerin ardından konferans UNCLOS'u kabul etti. Son yıl Konferans Başkanı olarak görev yaptım.

11 UNCLOS mevcut kanunu basitçe kodlayan bir antlaşma değildir. Kesinlikle Batı'nın bir ürünü değildir. Aslında, devrimci bir antlaşmadır. Eski yasal düzenin yerine yeni, modern ve daha adil bir düzen getirerek uluslararası hukuka dair yeni kavramlar icat etmiştir. Okyanuslar için bir anayasa olarak tanımlanmıştır.

12 Temel özelliklerinden bazıları:

- a. Bölgesel Deniz Sahasının Genişliği: Bölgesel Denizlerin genişliği konusunda uzun süren anlaşmazlık giderildi. Sözleşme, maksimum genişliğinin 12 deniz mili olduğunu belirtir. Bölgesel Deniz Sahasına ek olarak, kıyı devletleri de 12 deniz mili bitişik bölge talep etme hakkına sahiptir.
- b. Uluslararası Seyrüsefer İçin Kullanılan Boğazlar: Genişliği 24 deniz milinden az olan 116 Boğaz vardır. Bölgesel Deniz 3 ila 12 deniz mili arasında genişletildiğinde, bu boğazlardaki açık deniz koridorları kaybolur. Deniz kuvvetleri, bu kadar önemli geçitlerden geçen gemiler için Zararsız Geçiş rejimini kabul etmedi. Quid pro quo (mukabeleye dayalı) olarak, bu tür boğazları kullanan gemiler için özel bir düzenleme olmasını talep ettiler. Özel düzenlemeye, uluslararası hukukta yeni bir kavram olan Transit Geçiş denir. Singapur ve Malacca Boğazları için geçerli olan Transit Geçiş, Bölgesel Denizdeki gemiler için geçerli rejim olan Zararsız Geçişten daha güçlü bir rejimdir. Zararsız Geçiş rejiminin aksine, Transit Geçiş rejimi hem uçakların üzerinden uçmasına hem de denizaltılar tarafından sualtı transit geçişine izin verir.
- c. Takımada Devletler: Komşularımızdan ikisi, Endonezya ve Filipinler, takımadalardır; yani bölgeleri tamamen ada gruplarından oluşur. 1958 ve 1960 konferanslarında, Takımada Devletleri olarak tanınmayı denediyseler de başarısız oldular. Yeni Takımada Devletleri kavramını kabul eden üçüncü BM Konferansı'nda başarılı oldular. UNCLOS'a göre, bir Takımada Devleti en dış adalarının en dış noktalarını birleştirerek taban çizgisini çizebilir. Taban çizgisi içindeki sular, Takımada Devletinin egemenliğine tabi olan Takımada suları olarak kabul edilir. Sözleşme, takımada sularından geçiş için özel bir rejim içermektedir. Transit Geçişe benzer ve Takımada Deniz Geçışı olarak adlandırılır.
- d. Münhasır Ekonomik Bölge: Hem gelişmekte olan hem de gelişmiş kıyı devletleri için en büyük zafer, Sözleşmedeki yeni Münhasır Ekonomik Bölge (EEZ) kavramıdır. Balıkçılık hakları ile mücadele, kıyı devletleri lehine çözüldü. Onlar 200 deniz mili EEZ talep etme hakkına sahipler, burada balıklar ve diğer kaynaklar için egemen haklara sahipler. Ancak, EEZ'deki sular üzerinde egemenlikleri yoktur. Suların yasal statüsü açık denizleridir.
- e. İnsanlığın Ortak Mirası: UNCLOS'ta bir başka devrimci kavram, insanlığın ortak mirasıdır. Derin deniz yatağının ve okyanus tabanının ulusal yetki

alanının ötesindeki mineral kaynakları, insanlığın ortak mirası olarak kabul edilir. Sözleşme, bu alandaki faaliyetleri yönetmek için yeni bir uluslararası organizasyon olan Uluslararası Deniz Yatağı Otoritesi'ni (ISA) kurmuştur. Sözleşme ayrıca deniz yatağı madenciliğinin faydalarının gelişmekte olan ülkeler arasında paylaşılması gerektiğini de öngörmektedir. Bir Singapur şirketi olan OMS'nin sağlamış olduğu bir maden sahasında an itibariyle bu sahanın arazisi ve biyolojik çeşitliliğini daha iyi anlamak ve manganez nodüllerinin yoğunluğunu ve bunları işleme amacıyla geri kazanmanın ticari fizibilitesini belirlemek için keşif faaliyetleri yürütülmektedir. Singapur, ISA'nın çalışmasında aktif ve yapıcı bir rol oynamaktadır. Singapurlu bir avukat ve diplomat olan Sn. Rena Lee, Hukuk ve Teknik Komisyon üyesidir.

- f. Deniz Çevresinin Korunması: UNCLOS, deniz çevresinin korunması ve himayesi açısından uluslararası yasal sistemi güçlendirmektedir. Sözleşme tüm devletlere deniz çevresini koruma ve himaye yükümlülüğü getirmekle kalmaz, aynı zamanda devletlere bu hedefe yönelik bölgesel ve küresel işbirliği yapma yükümlülüğünü de getirir. Sözleşme, gemilerden sintine tahliyesi ve kirlilik gibi farklı deniz kirliliği kaynaklarını ele almaktadır. Şu anda yürürlükte olan en etkili çevre antlaşmalarından biridir.

V. Sonuç

13 UNCLOS 30 Nisan 1982'de New York'ta kabul edildi. Bugün, kabulünün 37. yıldönümü. 1994 yılında yürürlüğe girdi ve bu yıl Sözleşmenin yürürlüğe girmesinin 25. yıldönümü oldu. UNCLOS evrensel olarak denizin modern kanunu olarak kabul edilmektedir; kargaşayı düzene çevirdi, denizlerdeki barışı korudu, dünyaya fayda sağladı. Hükümlerini yerine getirmek ve bunlara uymak bireysel ve kolektif çıkarlarımızdır. Onu zayıflatmak, hiçbirimizin çıkarına değildir. Son olarak, UNCLOS yeni zorluklara ve fırsatlara cevap verebilir. Örneğin BM, Lee'nin başkanlığında, ulusal yargıların ötesinde açık denizlerin biyolojik çeşitliliği hakkında bir konferans düzenledi. Konferans tarafından kabul edilen herhangi bir anlaşma UNCLOS kapsamında olacaktır.

Singapur Sözleşmesi İmza Töreni ve Konferansı Sırasında Yapılan Konuşma, 7 Ağustos 2019

Lee Hsien Loong

Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi, resmi adıyla Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, 20 Aralık 2018'de Kabul edilmiştir. Singapur Sözleşmesi, uyuşmazlık yaşayan tarafların sınırların ötesinde kolayca uzlaşma anlaşmalarını uygulamalarına ve bu anlaşmalara başvurmalarına imkân vererek uluslararası ticareti kolaylaştıracaktır. İşletmeler, sınırlar arası uyuşmazlıkların çözümünde dava açma ve tahkime ek olarak arabuluculuktan da faydalanabilecektir. Bu Sözleşme, adını Singapur'dan alan ilk BM sözleşmesidir.

1 Bugün Birleşmiş Milletler Arabuluculuk Sonucu Uluslararası Uzlaşma Anlaşmaları hakkındaki Sözleşmeyi imzalamak için toplandık. Singapur, imzaya ev sahipliği yapmak üzere BM üye ülkeleri tarafından seçilmiş olmaktan büyük onur duyuyor. Ve özellikle bu sözleşmeye Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi adının verilmiş olmasından dolayı mutluyuz.

2 Singapur Sözleşmesi geçen Aralık ayında BM Genel Kurulu tarafından kabul edildi. Ülke temsilcileri ve gözlemci kuruluşlar, hükümetler arası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarından teknik uzmanlar da dâhil olmak üzere 100'den fazla delegasyon, 2015-2018 yılları arasında bu sözleşme üzerine çalıştı. Arabuluculuk çözümlerinin uygulanmasına yönelik uluslararası bir yaklaşım için son benzer girişim 2002 yılında, Uluslararası Ticari Uzlaşmaya İlişkin Model Yasası müzakere edildiği dönemde yapılmıştı. Ancak o zaman hiçbir anlaşmaya varılamadı. Bu nedenle, bugünkü atılımı mümkün kılmak için çok çalışan çok sayıda delege ve destek ekibini kutluyorum.

3 Singapur Sözleşmesi, uluslararası bir ticari anlaşmazlıkta arabuluculuk yoluyla çözüme ulaşan tarafların, sözleşmeyi imzalayan ülkelerin mahkemelerinde uzlaşma koşullarını uygulamalarına imkân tanır. Bu, uluslararası ticaret, alışveriş ve yatırımın ilerlemesine yardımcı olacaktır. Uzun ticari anlaşmazlıklar normal iş operasyonlarını ciddi şekilde bozabilir. İtibarları zedeler, hisse fiyatlarına zarar verir ve şirketlerin sermaye artırımını zorlaştırır. Ayrıca çalışanların, hissedarların ve diğer paydaşların güvenini ve motivasyonunu azaltır. Bu tür çatışmaları yönetmek için sağlam bir çerçeve, bu gibi anlaşmazlıkların gereksiz şekilde artmasını veya istenmeyen sonuçlara neden olmasını önleyebilir.

4 Bugün birçok işletme, sınır ötesi anlaşmazlıklar için ya New York Sözleşmesi kapsamında uygulanan tahkim sürecine ya da mahkeme sürecine güveniyor. Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi, uluslararası uyuşmazlık çözümü uygulama çerçevesindeki eksik üçüncü parçadır. İşletmeler daha fazla esneklik, verimlilik ve daha düşük maliyetlerden faydalanırken, devletler, aracılıklı anlaşmaların uygulanmasını kolaylaştırarak adalete erişimi artırabilir.

5 Singapur Sözleşmesi ayrıca çok taraflılığı destekleyen güçlü bir bildiridir. Çok taraflılık baskı altındadır, ancak çözüm ondan vazgeçmek değil, onu geliştirmektir. Mevcut çok taraflı kurumlar mükemmel değil. Birçoğunun acil bir reforma ihtiyacı var, güven kaybı yaşıyorlar veya artık amaca uygun olmayan uygulamalara ve yapılarla sahipler. Ancak bu kurumların varlığının, dünyadaki büyümeyi ve refahı sağladığını ve onlarca yıldır keyfini sürdürdüğümüz barış, güvenlik ve uluslararası düzene katkıda bulunduğunu kabul etmeliyiz. Onları terk etmek, titizlikle inşa ettiğimiz kurallara dayalı dünya düzenini altüst eder. Bunun yerine, onları yeniden yapılandırmalı ve güncellemeliyiz. Mevcut ekonomik ve politik gerçekleri yansıttıklarından emin olmalı ve onları teknolojinin ve küreselleşmenin ilerlemesinin yarattığı yeni sorunlarla başa çıkmaya hazırlamalıyız.

6 Uluslararası kuruluşlar ve yaygın olarak kabul gören uluslararası kuralların olmadığı bir dünyanın alternatifi, güçlünün haklı olduğu bir dünyadır ve bu, büyük-küçük tüm ülkelerin dezavantajındadır. Böyle bir dünya özellikle Singapur gibi küçük ülkeler için zorlayıcı olurdu. Bu nedenle uluslararası anlaşmalar ve hukukun üstünlüğü bizim için özellikle önemlidir. Her kelime bir fark yaratır ve bir antlaşma imzaladığımızda, ciddiyetle taahhüt ettiğimiz şeyi korumaya titizlikle devam ederiz.

7 Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi, ülkelerin çaba, yaratıcılık ve liderlik yoluyla fikir birliğine varabildiklerini göstermektedir. Bugün, bir grup Devlet çok taraflılığa kendilerini adanmak üzere bir araya geldi. İş yapmaya açık olduğumuzu beyan etmek için bağlayıcı taahhütlerde bulunmaya hazırız ve ilişkilerimizi korumaya kararlıyız.

8 Birleşmiş Milletler'in rolü de yadsınamaz. Singapur, bağımsız bir Cumhuriyet olduktan bir ay sonra, Eylül 1965'te Birleşmiş Milletler'e kabul edildi. Bu vesileyle, ilk Dışişleri Bakanımız Sn. S. Rajaratnam, Genel Kurul'a, Singapur'un BM Sözleşmesinin amaçlarını ve hedeflerini gerçekleştirme çabalarında diğer milletlere katılacağını garanti etti ve Singapur'un bu çabalar için BM'ye sadakatine ve kaçınılmaz desteğine dair söz verdi. Son 54 yılda sözümüze sadık kaldık.

9 Singapur Arabuluculuk Sözleşmesi, Singapur'un BM'ye ve onun aracılığıyla, ait olduğu uluslararası topluma bağlılığının en son örneğidir. Sınırlı insan gücüne sahip ve doğal kaynağı olmayan küçük bir ülke olabiliriz, ancak yine de üzerimize düşeni yapmak için elimizden geleni yapıyoruz. Birçoğunuz en saygın diplomatlarımızdan Profesör Tommy Koh'u tanıyorsunuz. Kendisi, BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni müzakere eden Üçüncü Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı'na başkanlık etmişti. Daha yeni bir örnek, geçen yıl Ulusal Yetki Alanının Ötesindeki Alanların Deniz Biyoçeşitliliği Konferansı (BBNJ) Başkanı seçilen Sn. Rena Lee'dir. Singapurlu iki genç kadın, Singapur Sözleşmesi'ni hayata geçirmek konusunda etkili oldu: Singapur, UNCITRAL'deki Sözleşmeyi müzakere etmekten sorumlu Çalışma Grubu Başkanı Sn. Natalie Morris-Sharma'ya ve müzakerelerde Singapur heyetine başkanlık eden Sn. Sharon Ong'a çabalarından dolayı minnettardır.

10 İşimiz burada bitmiyor. Singapur Sözleşmesinin imzalanması, bu sözleşmeyi tanıtmak ve kabul edildiğinden emin olmak için uzun vadeli bir taahhüdünün başlangıcıdır. Bugün ilerleyen saatlerde, Singapur ve BM, UNCITRAL Akademi'de, uluslararası uyuşmazlık çözümü araçlarının küresel olarak geliştirilmesi, anlaşılması ve kullanımını teşvik edecek bir Mutabakat Zaptı imzalayacak. Ayrıca, adaletin yerini bulması konusunda ilerleme sağlamak için arkadaşlarımız ve ortaklarımızla çalışma konusundaki geniş çabalarımızı sürdüreceğiz. Yıllar boyunca, sağlam ve kapsamlı bir kurallar, yasalar ve anlaşmalar sistemi oluşturduk ve birçok işletme için güvenilir bir Asya üssü olduk. İşletmeler, Singapur'da bulabilecekleri bağlantı, öngörülebilirlik, uzun vadeli istikrar, hukukun üstünlüğü taahhüdü ve uluslararası uzmanlığa değer vermektedir.

11 Singapur Sözleşmesinin imzalanmasının yanı sıra, bu hafta uluslararası anlaşmazlıkların çözümü ile ilgili diğer önemli girişimler de gerçekleşiyor. Yeniden yapılandırma ve tasfiye uzmanlarından oluşan ve dünya çapında 44 üye dernek federasyonu olan INSOL International, Asya merkezli olarak hizmet vermek üzere Londra dışındaki ilk yurtdışı ofisini Singapur'da açtı. Ticari uyuşmazlıklarda taraflar için alternatif uyuşmazlık çözümü hizmetleri sağlayan önde gelen merkezlerden olan Amerikan Tahkim Birliği - Uluslararası Uyuşmazlık Çözümü Merkezi (AAA-ICDR), Asya Merkezini ve Vaka Yönetimi Merkezini Singapur'daki açacak. Uluslararası Barolar Birliği Asya Pasifik Tahkim Konferansı açılışını dün gerçekleştirdi. Yarın, dünya çapında en çok sayıda uyuşmazlık çözümü kurumunun vaka yönetim ofisine ev sahipliği yapan dünyanın ilk entegre uyuşmazlık çözümü kompleksi olan Maxwell

Chambers Suites, yenilenen binalarının büyük açılışını yapacak. Toplu olarak, bu etkinlikler Singapur'un önde gelen bir uluslararası iş ve hukuk merkezi olarak rolünü teyit etmektedir.

2019 yılında gerçekleşen İmza Töreninde Singapur Sözleşmesi'nin İlk 46 İmzacısı

12 Bir kez daha, tüm delegelere “Singapur’a hoş geldiniz” diyorum. 46 ülkeyi Singapur Sözleşmesi’ni imzaladıkları için ve diğer 24 ülkeyi de Sözleşmenin temsil ettiklerine destek olmak amacıyla bize katıldıkları için kutluyorum. Burada verimli bir konferans ve keyifli bir konaklama geçirmeniz dileğiyle. Sözleşmesi Konferansına katılmak için tekrar aramıza katılırsınız.

13 Çok teşekkür ederim.

SİNGAPUR'UN DİĞER ÇOK TARAFLI İŞBİRLİĞİ PLATFORMLARINI DESTEKLEMEDEKİ ROLÜ

Birinci Asya- Avrupa Toplantısı (ASEM) Dışışleri Bakanları Toplantısı Açılış Yemeği Konuşması, 15 Şubat 1997

S Jayakumar⁹

Asya-Avrupa Toplantısı (ASEM), Asya ile Avrupa arasındaki işbirliğini kuvvetlendirmek amacıyla 1996 yılında başlamıştır. Singapur, ASEM'in öncülerinden ve kurucu üyelerinden olup dönemin Başbakanı Goh Chok Tong, ASEM'in Asya ile Avrupa arasındaki bağları kuvvetlendirmeye yönelik bir platform olduğunu düşünmüştür.

ASEM Zirvesi, üye ülkelerin Devlet ve Hükümet Başkanları, Avrupa Konseyi, Avrupa Komisyonu ve ASEAN Genel Sekreteri arasında iki yılda bir düzenlenen bir toplantıdır. Buna ek olarak, ASEM Bakanları ve Kıdemli Yöneticileri, kendi alanlarındaki konular ile ilgili de düzenli aralıklarla bir araya gelirler.

1 İlk olarak, ASEM Dışışleri Bakanlarının bu açılış toplantısı için tüm meslektaşlarıma, ASEM Dışışleri Bakanlarına ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı'na "Singapur'a hoş geldiniz" demek istiyorum. Singapur bu toplantıya ev sahipliği yapmaktan onur duyar. Singapur'daki verimli bir ASEM Toplantısının ASEM'in geleceği üzerinde önemli bir etkisi olabileceğinin farkındayız. Bu bağlamda, hepimizin bildiği gibi ASEM'in doğuşunun arkasındaki ana güçlerden biri olan Başbakan Goh Chok Tong'un bu akşam bizimle olmasından memnuniyet duyduğumuzu söyleyeyim. Bu fikri ilk olarak Ekim 1994'te Singapur'da gerçekleşmiş olan Dünya Ekonomik Forumu'ndaki konuşması sırasında öne sürdü. Bu gece onun varlığı, ASEM'e olan bağlılığını ve desteğini göstermektedir.

2 Asya ve Avrupa liderlerinin ASEM Liderler Toplantısı açılış töreni için Bangkok'ta bir araya gelmelerinin üzerinden yalnızca on bir ay geçtiğine inanmak zor. Bangkok'ta olan bizler, o toplantının canlı hatıralarını hâlâ saklıyoruz. Tarihi bir olaya tanıklık ettiğimizin farkındaydık.

3 Fikir, Başbakan Goh Chok Tong tarafından ilk kez dile getirildiğinde, kendisi dünya ekonomisinin Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Doğu Asya'nın üç büyük ekonomi merkezi tarafından desteklendiğini vurguladı. Bu üç grubun birbirleriyle güçlü ve karşılıklı olarak avantajlı bağlar mı kuracağının yoksa birbirleriyle olan ilişkilerini bitirme arayışına mı gireceklerinin, önümüzdeki on yıllarda küresel refahın sürdürülüp

⁹ Profesör S. Jayakumar, 1980 yılında siyasete atılmadan önce, Singapur Ulusal Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığı ve Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği görevlerinde bulunmuştur. Siyasi kariyeri boyunca, 1994 yılından 2004 yılına kadar Singapur Dışışleri Bakanlığı, 2004 yılından 2009 yılına kadar ise Başbakan Yardımcılığı yapmıştır.

sürdürülmeyeceğini belirleyen unsur olacağını vurgulamıştı. O sırada Kuzey Amerika ve Doğu Asya, ticaret ve yatırım engellerini azaltmak için APEC’de birlikte çalışmaktaydı. Avrupa ve Kuzey Amerika’nın da köklü kurumsal bağları vardı. Bu üç taraflı ilişkideki zayıf halka, Asya ile Avrupa arasındaki idi. Bu nedenle Başbakan Goh, hem bölge hem de dünya halkının yararına, Asya ve Avrupa arasında bu bağlantıyı kurmak amacıyla en üst düzeyde bir diyaloga girme zamanının geldiğini öne sürmüştü.

4 Bu nedenle, ASEM vakti gelmiş olan bir fikirdi. Hem Asya hem de Avrupalı liderler kayıp bağlantının kurulması gerektiğine karar verdiler. Bu nedenle, hem AB hem de on Asya üyesi rekor sürede ASEM’i başlatmak için büyük bir kararlılıkla çalıştı. Fikrin ortaya çıkışı ile hayata geçirilmesi arasında sadece 16 ay var. Yavaş yavaş ve yükselen ivmeyle büyüyen diğer bölgeler arası işbirliği kurumlarının aksine, ASEM, süreci hızla tamamlamak amacıyla en üst seviyede kurulmuştur.

5 ASEM’in ana gündemi ekonomi olmasına rağmen, uzun vadede yalnızca ekonomik işbirliği için bir forum olmaktan fazlası olursa başarılı olabilir. Bu nedenle liderlerimiz, ASEM’in siyasi, ekonomik, kültürel, eğitimsel ve diğer alanlar da dâhil olmak üzere tüm faaliyet yelpazesini kapsayan çok yönlü ve geniş tabanlı bir diyalog olması konusunda anlaştılar. ASEM, eşitlik ve karşılıklı saygı temelinde iki bölge arasındaki siyasi diyalogu güçlendirmelidir. İki kıtanın halkı ve toplumları arasında beşeri köprüler kurmak için insanlar arası temaslar da önemlidir.

6 ASEM, Asya ve Avrupa’ya küresel düzeyde işbirliği yapma fırsatı da sunmaktadır. Asya ve Avrupa, BM, DTÖ, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlarda işbirliği yaparak küresel barışı ve istikrarı artırmak için birlikte çalışabilir.

7 Yarın sabah tartışmamıza başladığımızda, gerçekleştireceğimiz çok önemli görevlerimiz olacak. Bangkok Liderler Toplantısından bu yana sağlanan genel ilerlemeyi değerlendirmemiz gerekecek. İngiltere’nin 1998’de ev sahipliği yapacağı ASEM II’ye hazırlanmamız gerekecek. İncelenecek çok şey var. 1996 Mart ayından bu yana ASEM ile ilgili on toplantı hâlihazırda gerçekleştirilmiştir. Birçok alanda işbirliği yapılmıştır. Yarın Asya-Avrupa Vakfı’nı hayata geçireceğiz. 1997 yılı takvimine baktığımda, Maliye ve Ekonomi Bakanlarının bakanlık düzeyinde iki toplantısı da dâhil olmak üzere hâlihazırda 15 ASEM etkinliğinin planlandığını fark ettim.

8 Ancak, bu hızlı ilerlemeye rağmen, ASEM’in hala tomurcuklanma aşamasında olduğunu unutmamalıyız. Rehavete kapılırsak, ASEM’e başta gösterilen ilgi kolayca kaybolabilir. Bu nedenle tomurcuğu çiçeklenene kadar beslemeliyiz. Bu bağlamda, lütfen sizler de ayağa kalkın ve ASEM’in geleceğine kadeh kaldırmak üzere bana katılın.

Asya ile Orta Doğu: 21. Yüzyıl Ortaklığına Doğru, Arap ve Asya Diyalogu için Küresel Eylem Forumu'nda Yapılan Konuşma, 27 Nisan 2007

Goh Chok Tong¹⁰

1 Bay Saeed Al-Muntafiq geçen Ekim ayında görüştüğümüz sırada bana Arap ve Asya Diyalogu için Küresel Eylem Forumu'nun açılış toplantısına Singapur'un ev sahipliği yapmasını önerdiğinde hemen kabul ettim. Kendisinin genç liderler için dünya çapında küresel ortaklıklar kurma vizyonunu, bizler Singapur'da güçlü bir şekilde desteklemekteyiz. Farklı bölgeler arasında anlayışı teşvik etmenin ve kültürler arasında köprüler kurmanın kritik önemine daima inanmışımdır. Bu nedenle ASEM'e (Asya-Avrupa Toplantısı), FEALAC'a (Doğu Asya-Latin Amerika İşbirliği Forumu) ve iki yıl önce de AMED'e (Asya-Ortadoğu Diyalogu) öncülük ettim. Singapur, bu Küresel Eylem Forumu'na ev sahipliği yapmaktan mutluluk ve onur duymaktadır.

2 Ama aslında, Asya ve Orta Doğu eski dosttur. İki bin yıl öncesine dayanan uzun ve verimli bir ticaret öykümüz vardır. Ünlü İpek Yolu ve Baharat Yoluna ek olarak, Arap tüccarlar Deniz İpek Yolunun kurulmasına yardımcı oldular. Bunlar ticaret akışı, insanlar, fikirler ve dini inançlar için önemli kanallar olarak hizmet ettiler. Ancak, geçen yüzyıl boyunca Asya ile Orta Doğu arasındaki temaslar zayıfladı. Asya iç gelişmelere odaklandı ve Orta Doğu, dikkatini Batı'ya çevirdi. Ancak, Dünya 11 Eylül'den sonra değişti ve yükselen bir Asya ile bu eski bağlantılar yeniden canlandırılıyor.

3 Bugünkü tamam, Asya ve Ortadoğu'nun heyecan verici bir gelecek inşa etmek için nasıl bir araya gelebileceğidir. Bu ortaklığı yönlendiren faktörleri inceleyeceğim ve nasıl derinleştirilebileceğini araştıracağım.

I. Yükselen Asya

4 Son yıllarda, Orta Doğu ülkeleri, dikkatlerini Çin ve Hindistan'ın liderliğinde yükselen Asya'ya yönlendirdiler.

5 Çin son 10 yılda ortalama %9 büyümüştür. Analistler, Çin'in önümüzdeki on yıl boyunca yılda en az %8 büyümesini bekliyor. Çin'i düzenli olarak ziyaret ederim, hatta dün gece Pekin'den yeni döndüm. Çin'in liderleri, Çin'in büyümesini sürdürmek ve siyasi ve sosyal istikrarı sağlamak için gerekli olanı yapma bilgeliğine ve isteğine sahiptir. Çin'in geleceği konusunda iyimserim.

¹⁰ Goh Chok Tong, Singapur Emekli Kıdemli Bakanı ve Singapur Para Otoritesi (MAS) Emekli Kıdemli Bakanı'dır. Parlamento'ya 1976 yılında giren Sn. Goh, 1990 yılından 2004 yılına dek Singapur Başbakanı olarak görev yapmıştır.

6 Hindistan da 1991 yılında ekonomisini yeniden düzenlemeye başladığından beri hızlı bir büyüme kaydetti. Son üç yılda, Hindistan yılda %8,4 oranında büyüdü. Hintli liderler, bu büyüme hızının devam edebileceğinden ve hatta önümüzdeki yıllarda aşılabileceğinden emindir. Gerçekten de, Hindistan büyük bir yetenek havuzu ve gelişen hizmetler sektörüne sahip olduğu için bunu yapabilir. Şimdi imalat sektörünü güçlendiriyor ve Özel Ekonomik Bölgeler'i ilerletiyorlar.

7 ASEAN ise Çin ile Hindistan arasında stratejik olarak konumlandırılmış durumda. Başka bir yerde ASEAN'ın, kanat görevi gören Çin ve Hindistan tarafından kaldırılan bir jumbo jet gövdesi gibi olduğunu söyledim. Ama ASEAN bir gövdeden daha fazlası olmak niyetinde. ASEAN kendini güçlü bir büyüme motoruna dönüştürüyor. ASEAN ülkeleri, 2015 yılına kadar ASEAN Ekonomik Topluluğu'nu oluşturma hedefi için çalışıyor. Bu, serbest mal, hizmet ve yatırım akışına imkan tanıyan entegre bir pazar ve üretim bölgesi olacak. Bu Kasım ayında Singapur'da imzalanacak olan ASEAN Sözleşmesini sonuçlandırıyoruz. Bu ASEAN'ı belirli temel ilke ve değerleri paylaşan, daha etkili kurallara dayalı bir organizasyona dönüştürecektir. Bu hareketler ASEAN'ı canlandıracaktır.

II. Kendinden Emin Bir Ortadoğu

8 Tıpkı Asya gibi Ortadoğu da ilerleme kaydediyor. Orta Doğu'nun küresel stratejik dengede önemli bir oyuncu olduğunu kabul eden Asya, Orta Doğu'yla ilişki kurma ve bölgeyi daha iyi anlama çabalarını hızlandırdı.

9 Yüksek petrol fiyatları birçok Orta Doğu ülkesine, yatırım yapmaları için muazzam bir sermaye sağlamaktadır. Devasa bir altyapı inşa ediyor ve ekonomilerini çeşitlendirmek ve büyütme için yeni sektörlerle yatırım yapıyorlar. Asya ülkeleri bu projelere katılabilir ve Ortadoğu bölgesinin büyümesine katkıda bulunabilir. Aynı şekilde, Orta Doğu ülkeleri de Asya'nın büyümesine katkıda bulunabilir.

10 Son üç yılda, Mısır'dan, Ürdün'e, Körfez Ülkeleri'nden İran'a ve İsrail'den Filistin Topraklarına kadar pek çok Orta Doğu ülkesine yolculuk yaptım. Birkaç Mağrip ülkesinde de buldum. Bu ülkeleri ilk elden hissetmek ve liderleriyle yüz yüze görüşmek çok değerli olmuştur. Öğrendiğim şey, gerçekliğin medya tarafından iletilen görüntülerden çok farklı olduğudur. Orada birçok olumlu ve ilham verici gelişme var.

11 Orta Doğu önemli siyasi zorluklarla ve ciddi güvenlik tehditleriyle karşı karşıya olsa da, bölgede dikkate değer dönüşümler de yaşanıyor. Medya tarafından bildirilen çatışma ve şiddet imgelerinin ötesinde, sıradan insanların hayatlarında etkileyici gelişmeler ve

gerçek iyileşmeler var. Dinamizm ve canlılıkla dolup taşan, kendine güvenen bir Orta Doğu ortaya çıkıyor.

12 Görüştüğüm Orta Doğu liderleri, küresel ekonomideki stratejik değişimlerin ve bu değişimlerin ülkeleri üzerindeki etkilerinin farkındalar. Ekonomilerini yeniden düzenliyorlar ve petrole bağımlılığı azaltıyorlar. Geçen ay Riyad'daki Arap Ligi Zirvesi'nde Arap liderler, 2008 yılına kadar bir Arap Serbest Ticaret ve Gümrük Birliği kurulması yönünde çalışmaya karar verdiler ve bu da sonunda 2014 yılında bir Ortak Arap Pazarının oluşmasına önayak olacak. Bu gelişme, Orta Doğu'yu dönüştürecek. Umarım bu Ortak Arap Pazarı, ASEAN Ekonomik Topluluğu ile bağlantı kurar.

III. Asya-Orta Doğu Ortaklığını Yenilemek

13 Son on yılda Orta Doğu ile Asya arasındaki ticaret ve yatırım dört kat arttı ve artmaya da devam edecek. Asya'nın Orta Doğu'ya enerji bağımlılığı da büyümeye devam edecek. Bazı analistler, Ortadoğu ve Asya arasındaki ticari bağlantıların canlanmasını “Yeni İpek Yolu”nun kurulması olarak tanımladılar.

14 Bana göre, Asya ile Orta Doğu arasında kurulan yenilenen ortaklık, ticaretin tek boyutunun ötesine geçiyor. Politika, kültür ve insanlar arası ilişkiler de dâhil olmak üzere birçok alanı kapsıyor.

15 Bu etkileşimi öne çıkararak, hem Asya'nın hem de Ortadoğu'nun dostluk ve işbirliğini pekiştirmekten fayda sağlayabileceği konusundaki inancıdır. Önemli kültürel farklılıklara rağmen, benzer çıkarları ve ortak zorlukları da paylaşıyoruz. Daha yakın ilişkiler geliştirmemizi engelleyen derin bir tarihsel yükümüz veya ideolojik engelimiz yok. Deneyimlerimizi birbirimizle paylaşmaktan ve birlikte çalışmaktan yararlanabiliriz.

16 Bu nedenle, konuşmamın geri kalanında her iki bölgemizin de karşı karşıya olduğu üç ana sorundan bahsetmek istiyorum.

IV. Geleneği Yenilik ile Uzlaştırma

17 İlk zorluk: gelenek ile yenilik ve değişimin nasıl uzlaştırılacağı.

18 Asya'da son 200 yılda yaşanan olaylar, Batı ile temaslar sonucunda başlayan modernlik ile başa çıkmak için verilen uzun mücadelenin bir parçası olarak görülebilir.

19 Batı sömürge güçlerinin sömürsü altında Çin'in aşağılanması, Çing (Qing) Hanedanlığını devrilmeye zorladı ve iki bin yıldan uzun süren sömürgeci egemenliğe son

verdi. Sonrasında yaşananlar ve devrimler nedeniyle, Çin halkı, bir yandan geleneklerini ve kültürlerini koruyup diğer yandan ülkelerini modernleştirme ve güçlendirmeye çalışmanın zorluğu ile boğuştu.

20 Commodore Perry'nin "kara gemilerinin"(19. yüzyılda Japonya'ya gelen Batılı gemilere verilen ad) 1853 yılında Japonya'ya gelişi, Meiji döneminin başlangıcını tetikledi. Bu durum, Japonya'yı 20. yüzyılın başında bir dünya gücü haline getiren kapsamlı bir modernleşme programını da beraberinde getirdi.

21 Arap deneyimi de pek farklı değildi. Napolyon'un 1798'de Mısır'a yaptığı deniz seferi, Orta Doğu'nun kalbine ilk Batı girişimi oldu ve beraberinde Batı gücünü, nüfuzunu ve teknolojisini getirdi. Aynı zamanda, bölgede geleneği korumak ve modernliği kucaklamak arasında yaşanan uzun bir mücadeleyi de tetikledi - yaklaşık iki yüzyıl boyunca genç Arapları ve diğer Orta Doğu reformcularını meşgul eden ve bugün de meşgul etmeye devam eden bir ikilem.

22 Asya ve Orta Doğu'daki gelişmelerin arkasındaki ortak itici güç, halklarının kendi temel değerlerini ve kültürlerini korurken Batı'ya yetişme konusundaki derin arzusu olmuştur. Gelenek ve modernlik arasındaki dayanak noktasının nerede olduğunu belirlemek için kolay bir formül yoktur, ancak yine de bu hepimizin ele alması gereken kritik bir zorluktur.

V. İnsan Kaynaklarını En Üst Düzeye Çıkarmak

23 İkinci zorluğa gelecek olursak: İnsan kaynaklarını en üst düzeye çıkarma ihtiyacı.

24 Geçmişte, bir ülkenin ekonomik gücü, toprak ve doğal kaynaklardaki karşılaştırmalı avantajlarla belirlenirdi. Küreselleşen dünyada, yetenek ve becerilerin kalitesi tüm ülkeler için temel rekabet avantajıdır. Sürünün önünde kimin koşacağını insan sermayesi belirleyecek.

25 Bugün, Asya nüfusunun neredeyse yarısı 24 yaşın altında iken, Ortadoğu nüfusunun yarısından fazlası bu yaş grubundadır. Genç nüfus, uygun şekilde eğitildiği takdirde büyük bir servettir. Potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilirsek, ülkelerimizde büyümeyi ve değişimi yönlendiren müthiş bir güç olacaklardır.

26 Eğitim anahtardır.

27 Singapur'un bu konuda deneyimlemiş oldukları kesinlikle bu yöndedir. İnsanlar dışında doğal kaynaklarımız, bağlı olduğumuz bir anakara veya tarım faaliyetimiz

yok. Bu nedenle eğitim sistemimiz, her çocuğun potansiyelini en üst düzeye çıkarmak ve çocuklarımızı faydalı, üretken ve sorumlu vatandaşlar olmaya hazırlamak üzere tasarlanmıştır. Örneğin, medreselere gidecek olan Müslüman öğrenciler İngilizce, Matematik ve Fen gibi konularda ders almak ve asgari standartlara ulaşmak zorundadırlar. Bu şekilde medreseler hem öğrencilere dini bilgi verme rollerini yerine getirmekte, hem de onları okuldan ayrıldıktan sonra modern dünyada geçimlerini sağlayabilmeleri için hazırlamaktadırlar.

28 Birçok Orta Doğu ülkesi insan kaynaklarının geliştirilmesine hâlihazırda büyük yatırımlar yapıyor; “petrol sondajı” kadar “insan sondajı”yla da uğraşıyorlar. Dubai bir eğitim kenti olarak hizmet vermek üzere bir Bilgi Köyü kurarken, Katar bir Eğitim Kenti kurdu. Orta Doğu’daki insan kaynaklarının gelişimine katkıda bulunmak için Singapur, AMED kapsamında iki bölgesel eğitim merkezi kurmak için Ürdün ve Katar ile birlikte çalıştı.

29 Asya’da, Tayvan, Çin ve Hindistan’ın deneyimlerinin de gösterdiği gibi, öğrencileri yurtdışına okumaya göndermekten yararlandık. Birçok Ortadoğu ülkesi de aynı şeyi yapıyor. Bir Suudi Bakanı bana, Batı’ya ek olarak Suudi öğrencilerinin giderek Çin, Japonya, Kore, Hindistan, Malezya ve Singapur’a gittiklerini söyledi. Ona, bu öğrencilerin yeni ve liberal fikirlerle yurda dönmelerinden endişe duyup duymadıklarını sorduğumda, gerginlikler yaşanabileceğini ama sonuçta bunun Suudi Arabistan için iyi olacağını söyledi. “Dünyayı kucaklamak” gerektiğini de ekledi.

VI. Siyasi Zorlukları ve Güvenlik Tehditlerini Yönetme

30 Son olarak, bölgelerimizdeki zorlukları ve güvenlik tehditlerini yönetmeliyiz.

31 Neyse ki Asya için jeostratejik manzara nispeten olumlu olmaya devam ediyor. Ancak, iki bölgesel sıcak nokta izlenmeye devam ediliyor: Kuzey Kore ve çapraz boğaz ilişkileri.

32 ABD, Çin, Japonya, Güney Kore, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Rusya’dan oluşan Altı Taraflı Görüşmeler, Kore Yarımadası’ndaki gerilimleri kontrol altına almaya ve yönetmeye yardımcı oluyor. Kuzey Kore’nin ekonomik yardım ve ABD ile ilişkilerin normalleşmesi karşılığında nükleer programını ortadan kaldırması için yakın zamanda imzalanan anlaşma, büyük bir ilerlemeydi. Anlaşmanın uygulanması konusundaki belirsizliğin aşılabileceğini umuyoruz.

33 Ardından, çapraz boğaz ilişkileri. Tayvan ekonomisini anakaraya entegre eden ekonomik güçler ile anakaradan uzaklaştıran siyasi gelişmeler arasında giderek artan bir çelişki var. Tayvan'da yapılacak seçimlerde - bu yıl yapılacak olan Yasama Yuan seçimlerinde ve gelecek yıl yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde - çapraz boğaz ilişkileri gerginleşebilir. Tayvan'ın işleri uçuruma itmesi durumunda yanlış hesaplama olasılığı göz ardı edilemez.

34 Ortadoğu; Irak, İran ve İsrail-Filistin çatışması gibi ciddi sorunlarla boğuşmaya devam ediyor.

35 Irak'taki durum kolay çözümlere meydan okuyor. Zaman akıp gidiyor. Irak'ta bulunan tüm taraflar; ABD ve Irak'ın komşuları, güvenliğin sağlanması ve kalkınma için doğru koşulların yaratılabilmesi amacıyla istikrarlı bir şekilde ve birlikte çalışmalıdır. Irak'ta kaos meydana gelirse, Orta Doğu'nun istikrarı bozulur. Irak aynı zamanda terörizm için bir üreme alanı haline gelir ve bu durumun sadece Orta Doğu için değil, tüm dünya için bazı sonuçları olur.

36 İran uzun bir tarihe ve zengin bir kültüre sahiptir. İran halkı, uluslarının bölgedeki yerinin bilincinde, tarih ve medeniyetinden gurur duyuyor. İran'ı geçen ay ikinci kez ziyaret ettim. İranlı liderlere, İran'ın bölgesel bir oyuncu olarak sahneye çıkmakta olduğunu gördüğümü söyledim. Tıpkı Çin'in, ortaya çıkışının bölgeye barışçıl ve yararlı olacağına dair komşularının içini rahatlatma yönünde çaba göstermesi gibi İranlı liderler de Ortadoğu'ya, özellikle Irak ve Afganistan'a barış ve istikrar getirmeye yardımcı olacak yapıcı bir rol oynamalıdır. Ayrıca İran'ı Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ile işbirliği yapmaya ve uluslararası toplumda güven oluşturmaya teşvik ettim. İran'ın nükleer programı üzerindeki çıkmazın barışçıl yollarla çözülebileceğini umuyoruz.

37 Ardından İsrail-Filistin çatışması. Yakın zamanda imzalanan ve Ramallah'ta Birlik Hükümeti'nin kurulmasına imkân sağlayan Mekke Anlaşması ileriye doğru atılan bir adımı temsil ediyor. Suudi Arabistan Kralı Abdullah tarafından diriltilen Arap Barış İnisiyatifini ve Riyad Zirvesi'ne katılan Arap Devlet Başkanlarının oybirliğiyle desteklerini memnuniyetle karşılıyoruz. İsrail Başbakanı Ehud Olmert, Girişimi reddetmedi ve Arap liderlerle bir toplantıyı memnuniyetle karşıladı. Filistin Cumhurbaşkanı Mahmud Abbas ile iki haftada bir görüşüyor. Daha yapılacak çok iş olduğu kesin. Orta Doğu'da adil ve kalıcı bir barış sağlanabileceğini umuyoruz.

38 Son olarak, bu bölgesel zorlukların üzerine bir de terörizm tehdidi var. Terörizm

hem acil hem de uzun vadeli küresel bir tehdittir. Cezayir ve Kazablanka'daki son intihar bombası saldırıları, sadece Orta Doğu ve Asya ülkelerinin değil, dünyadaki tüm uygar ülkelerin bu küresel musibet ile savaşmak için birleşmesi gerektiğini hatırlatıyor.

39 Teröre karşı savaş, orduların ve güvenlik güçlerinin yanı sıra ideolojik olarak da yürütülmelidir. Ancak, genç Müslümanların kalpleri ve zihinleri için savaş Müslümanların kendileri tarafından yapılmalıdır. Suudi Arabistan Kralı Abdullah, Ürdün Kralı II. Abdullah ve Fas Kralı VI. Muhammed gibi liderlerin ideolojik mücadeleye öncülük etmeleri çok cesaret vericidir. Uluslararası toplum, aşırılık yanlılarını ve teröristleri yenmek için İslam'ın ılımlı seslerini destekleyerek yardımcı olabilir.

VII.Sonuç

40 Sonuca gelirse.

41 Asya ve Ortadoğu'nun kaderleri iç içe geçmektedir. İki bölgenin geleceği bizzat bizim ellerimizde. Sizin gibi genç liderlerin bu geleceği şekillendirdiğini görmek istiyorum. Bunun gibi Eylem Forumları, bunu sağlamanın iyi bir yoludur. Asya ve Orta Doğu arasındaki 21. Yüzyıl Ortaklığının temellerini güçlendirmek için önümüzdeki iki günü iyi kullanın.

42 Teşekkür ederim.

Singapur İşbirliği Programı'nın (SCP) 20. Yıldönümü Vesilesiyle Gerçekleştirilen Etkinlikte Yapılan Açılış Konuşması, 29 Kasım 2012

*K Shanmugam*¹¹

1 İyi akşamlar ve hoş geldiniz. Bugün, Singapur İşbirliği Programının (SCP) 20. yılını kutluyoruz. Bu özel günü kutlamak amacıyla bize katıldığımız için hepinize teşekkür ederim.

I. Genel Bakış

2 Bu gece SCP'nin ne yaptığı ve nasıl diplomasimizin önemli bir parçası haline geldiğine değineceğim. Ayrıca SCP'nin Singapur ve dünyadaki Singapur dostları için neden önemli olduğunu açıklayacağım.

II. SCP Nedir?

3 SCP'yi 1992 yılında kurduk. Belli bir kalkınma düzeyine erişmiştik ve uluslararası topluma bir şeyler sunmak istedik.

4 Finansal yardımın ya da finansal altyapı projelerinin bizim izleyeceğimiz yol olmadığına en başından karar verdik. Kendi tecrübelerimizden, teknik yardımın büyüme için doğru koşulları yaratmada eşit derecede veya daha etkili olduğunu anladık. Buna göre, SCP, Singapur'un güçlü olduğu Kamu Yönetimi, Ekonomik Kalkınma, Liman Yönetimi, Sivil Havacılık ve Su Yönetimi gibi alanlarda eğitim ve deneyim paylaşımı sağlamaktadır.

5 Birkaç ülkeden yetkilileri eğitiyoruz; onları, kendi halklarının yaşamlarını daha iyi hale getirmek için gerçek bir etki yaratmalarına yardımcı olacak beceri ve bilgilerle donatıyoruz. Ayrıca, yabancı yetkilileri limanlarımızı, altyapımızı, bahçelerimizi, sistemlerimizi ilk elden görmek için Singapur'u ziyaret etmeye davet ediyoruz. Singapur'un kalkınma deneyimlerini – başarılarımızın yanı sıra yol boyunca yaptığımız hataları da paylaşıyoruz.

6 SCP, Singapur'un dostları ve ortakları tarafından çok iyi karşılandı. Son yirmi yılda SCP, 170 ülkeden 80.000'den fazla yetkiliye eğitim verdi.

¹¹ Sn. K Shanmugam, İçişleri Bakanı ve aynı zamanda Adalet Bakanı'dır. Mevcut görevinden önce Dışişleri Bakanlığı görevinde bulunmuştur. Sn. Shanmugam hükümet görevlisi olmadan önce Asya ve Singapur'daki en başarılı dava, tahkim ve icra-iflas avukatlarından biri idi. 1998 yılında, Kıdemli Hukuk Danışmanı unvanına layık görülen en genç Singapurlu avukatlardan olmuştur.

III. SCP'nin Ardındaki Felsefe

7 SCP'nin arkasındaki felsefe üç yönlüdür. İlk olarak ve en basit şekliyle, elde etmiş olduklarımız karşılığında uluslararası topluma bir şeyler vermek, yapılacak doğru şeydir. Tüm halkların sosyal ve ekonomik kalkınma hakkına sahip olduklarına inanıyoruz.

8 Singapur, teknik yardımdan önemli ölçüde yararlandı. 1959'da özerkliğe eriştiğimizde, hükümetimiz Singapur için bir ekonomik plan geliştirmek amacıyla UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı)'ye başvurdu. UNDP, Hollandalı iktisatçı Dr. Albert Winsemius başkanlığında yapılan bir ankete öncülük etti. Dr. Winsemius daha sonra Singapur hükümetinin Baş Ekonomik Danışmanı oldu. İlk önerileri arasında, her yıl milyarlarca dolar getiren başarımızın anahtarı - şimdi EDB olarak bildiğimiz - tek noktadan yatırımcı bir ajansın kurulmasıydı. Singapur'un bir finans merkezi kurmasını tavsiye etti.

9 İlk on yıllarımızda neredeyse her sektörden teknik uzmanlık arayışında olduk ve aradığımız desteği gördük. Uzmanların tavsiyelerinden yararlandık:

- o FAO (BM Gıda ve Tarım Örgütü), ILO (BM Uluslararası Çalışma Örgütü), ITU (BM Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) ve WHO (BM Dünya Sağlık Örgütü)'dan
- o UNESCO (BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü), UNIDO (BM Sınai Kalkınma Teşkilatı) ve UNCTAD (BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı)'dan,
- o ve ayrıca ADB (Asya Kalkınma Bankası) ve Dünya Bankası'ndan

10 1980'lerde endüstriyel verimliliği artırmaya çalışırken Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı'ndan (JICA) önemli teknik destek aldık.

11 Singapur gelişmiş bir ekonomi haline gelmiş olsa da, geçmişte aldığımız yardımları unutmadık. Bunun karşılığında, uluslararası toplumun ekonomik kalkınmanın faydalarından yararlanmasına yardım etmeyi ve bu amaçla katkı sağlamayı görevimiz olarak görüyoruz. Bu nedenle, uzmanlığımızı ve deneyimlerimizi paylaştığımız SCP'yi başlattık.

12 SCP'nin kuruluşunun ikinci nedeni, kişisel entelektüel çıkarlarımıza hizmet etmesidir. Yani, diğer ülkelere yardım etmek Singapur'a da yardım eder. Biz küçük bir devletiz ve uluslararası ilişkilerde belirlenen fiyatı kabul eden tarafız. Çalkantılı

ve dengesiz bir ortamda kalkınamayız. Bölgemizin iyi yönetilmesi, müreffeh, küreselleşmeden yararlanmak için donanımlı ve uluslararası yatırımlar açısından cazip olması bizim çıkarımızdır. Benzer şekilde, Singapur, dünyanın dört bir yanındaki ülkelerin finansal krizler, terörizm ve salgın hastalık gibi zorluklarla başa çıkmak için iyi donanımlı olmasından da fayda sağlar. Bu tehditler bugün dünyamızın karşılıklı bağlantılara sahip olması nedeniyle büyüyor.

13 SCP komşularımıza yardım ediyor ve Singapur'a da fayda sağlıyor. Örneğin, SCP'nin önemli bir kısmı ASEAN'ı güçlendirmeyi amaçlamaktadır. ASEAN Topluluk Yapısını desteklemek için ticaretin serbestleştirilmesi ve gümrük yönetimi gibi konulara odaklandık. ASEAN Entegrasyonu Girişimi kapsamında, kalkınma açığını daraltmak için 170 milyon USD taahhüt ettik. 50.000'den fazla ASEAN yetkilisini eğittik. Bu kaynaklar, ASEAN ülkelerinin insan kaynakları ve yönetim kapasitelerinin artırılması için harcanacaktır. Daha fazla insana ulaşmak için Kamboçya, Laos, Myanmar ve Vietnam'da eğitim merkezleri kurduk.

14 Ekonomik olarak bütünleşmiş, güçlü ve istikrarlı bir ASEAN, yatırımları daha iyi çekebilir, istihdam yaratabilir, bölgesel zorlukları yönetebilir ve daha büyük güçler ile iletişim halinde olan bir platform hâline gelebilir.

15 SCP'nin üçüncü nedeni, Singapur'un dostluklar kurmasına yardımcı olmasıdır. Kişisel düzeyde, denizaşırı ülkelerde tanıştığım SCP mezunu olan üst düzey yetkililerin Singapur ve Singapurlularla ilgili hoş anıları var. Laos Başbakan Yardımcısı Thoungloun Sisoulith bir SCP mezunu. Birçoğu benimle SCP eğitiminin çalışmalarında onlara nasıl yardımcı olduğunu ve zihinlerini nasıl yeni fikirlere açtığını paylaştı.

16 Ülkeler arası düzeyde ise, birçok kişi Singapur'un eğitim ve teknik yardım konusundaki istikrarlı desteğini takdir ediyor. Bizim gibi küçük bir ülke için bu uluslararası dostluk ağına sahip olmak önemlidir. Bu ağ, Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kuruluşlardaki çıkarlarımızı korumak açısından daha iyi bir konuma gelmemize olanak tanıyor. Bu tür forumlarda Singapur'un etkisi sadece yeteneklerimize ve ortaya koyabildiklerimize değil, aynı zamanda diğer ülkelerin bize olan iyi niyetine ve güvenine de bağlıdır.

IV. Daha İleri – Daha Akıllı Yardım

17 SCP başarılı oldu çünkü Singapur başarılı oldu. Tecrübelerimiz güçlü bir örnek, çünkü doğal kaynakları olmayan küçük bir ülkenin iyi liderlik, siyasi istikrar, hukukun üstünlüğü, iyi yönetilen ve geleceğe dönük kurumların yanı sıra halkına sürekli

yatırımlar yaparak hayatta kalabileceğini ve gelişebileceğini gösterdik. Ve ayrıca pragmatizm, başkalarından öğrenme isteği ve iyi uygulamaları sürekli olarak yerel koşullara uyarlama becerisi.

18 Sınırlı kaynağımız var ve tüm yardım taleplerini karşılayamıyoruz. Bununla birlikte, daha önce açıkladığım nedenlerle, daha fazlasını yapmak istiyoruz ve yapabiliriz de. Daha akıllı yardım sağlayacağız:

- o Çabalarımızı en büyük olumlu etkiyi yaratabileceğimiz alanlara yoğunlaştıracamız;
- o Mevcut programları iyileştirmek ve yeni programları özelleştirmek için geri bildirimlerden faydalanacağız;
- o Yeni kurslar ve beceriler geliştireceğiz;
- o Kamu-Özel Ortaklıkları gibi yeni araçlardan faydalanmayı deneyeceğiz;
- o Yardım ajansları, Uluslararası Kuruluşlar ve diğer gelişmiş ülkelerle ortaklık ağımızı canlandıracağız ve
- o Öncelikli olarak Singapurlulara hizmet vermeye odaklansalar da, yabancı yetkilileri eğitime konusundaki deneyimlerinden ve uzmanlıklarından faydalanmak amacıyla devletin tüm kurumlarını dâhil ederek “yerel” kuruluşlarımızla daha yakın çalışacağız.

19 Bu konular üzerine çalışmalarımıza çoktan başladık. Bu yılın Ocak ayında, Myanmar’ın reform çabalarını desteklemek için Myanmar’ın mevcut ihtiyaçlarına göre uyarlanmış, gelişmiş bir teknik yardım paketi hazırladık. Şubat ayında, başta ASEAN’ın topluluk oluşturma çabalarını desteklemek amacıyla, Singapur-ABD Üçüncü Ülke Eğitim Programını oluşturmak için Hillary Clinton ile bir Mutabakat Zaptı imzaladım.

20 Ayrıca, küçük ada devletlerini ve en az gelişmiş ülkelere özel olarak, sürdürülebilir kalkınma ve iklim değişikliği üzerine yeni bir program geliştirdik.

21 Çin hükümeti ile toplumsal yönetim deneyimlerini paylaşma yolları konusunda işbirliği yapıyoruz.

V. S R Nathan Bursu

22 Bu girişimlerin yanı sıra, yeni bir burs programı hazırlıyoruz. SCP kapsamında, yabancı yetkililerin sorunları ve zorlukları nasıl ele aldığımızı gözlemleyebilmeleri için

sık sık Singapur'u ziyaret etmelerine önyak oluyoruz. Bu süreçte bizi daha iyi tanıyor ve daha iyi anlıyorlar.

23 Bu gece, Dış İşleri Bakanlığı'nın yeni bir üst düzey burs başlatacağını duyurmak benim için bir zevk. Bu, dünyanın dört bir yanından gelen kabine bakanları, parlamenterler, belediye başkanları, gazeteciler ve akademisyenler gibi liderlerle ve insanların fikirlerini şekillendirmede etkili olan kişiler ile daha derin bağlantılar kurmamıza yardımcı olacaktır. Onları Singapur'a, mevcut ve uzun vadeli zorluklarla ilgili fikir, deneyim ve perspektif paylaşımında bulunmaya davet edeceğiz.

24 Eski Başkan Nathan'ın Singapur'a ve Singapur dış politikasına sağladığı büyük katkıları onurlandırmak için bu yeni üst düzey bursa, "SR Nathan Bursu" adını veriyoruz. Bay Nathan, Dış İşleri Bakanlığı'daki uzun süreli görevi ve 2 dönem başkanlığı sırasında Singapur'un birçok dost edinmesine yardımcı oldu. Kendisi, başarılarını ve ruhunu bu yeni ve prestijli bursla ilişkilendirebileceğimiz en doğru kişi. Bu bursun, Singapur'un dünya çapındaki dost ve destek ağını genişleteceğini umuyoruz. Bir kez daha, bu akşam bize katıldığı için, uzun yıllar süren kamu hizmeti için ve bu bursa adının verilmesini nazikçe kabul ettiği için Sayın Nathan'a teşekkür etmek istiyorum.

VI. Kapanış

25 Sözlerimi sonlandırmadan önce, SCP'nin başarısının arka planında önemli rol oynayan birçok yetkiliye şükranlarımı sunmak istiyorum.

- o Sadece profesyonel uzmanlıklarını paylaşmakla kalmayıp aynı zamanda SCP katılımcılarına Singapur ve yaşam tarzımız hakkında daha fazla bilgi vermek için zaman ayıran çeşitli Singapurlu kuruluşlardan ve üniversitelerden ortaklarımız;
- o SCP katılımcılarının Singapur'da gördüğü ilk ve son kişiler olan irtibat ekibimize; SCP katılımcılarına kendilerini evlerinde gibi hissettirdiğiniz için teşekkür ederiz;
- o Son olarak, Dış İşleri Bakanlığı Teknik İşbirliği Direktörlüğü'nün geçmişteki ve şimdiki personeli. Lojistik düzenlemelere özen göstermek, içerik ve müfredatın kalitesini sağlamak ve SCP katılımcılarının Singapur'da kaldıkları süre boyunca rahat etmelerini sağlamak ciddi emek harcadılar.

26 Hepiniz SCP'nin başarısı ile gurur duyabilirsiniz.

Otuz üçüncü ASEAN Zirvesi ve İlgili Zirvelerin Açılış Töreninde Yapılan Açılış Konuşması, 13 Nisan 2018

Lee Hsien Loong

Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN), Güneydoğu Asya'da bulunan 10 üye devletten oluşan bölgesel bir hükümetlerarası organizasyondur. Bölgesel barış ve istikrarı desteklemek ve ekonomik, sosyal, kültürel, teknik, bilimsel ve idari alanlarda etkin işbirliği ve dayanışmayı teşvik etmek amacıyla 1967 yılında kurulmuştur. ASEAN, 2015 yılında bölgedeki ekonomik bağlantıları ve ilişkileri kuvvetlendirmeyi amaçlayan ASEAN Topluluğu'nu kurmuştur. ASEAN ortak kaygıları ve ASEAN ile bu ülkeler arasındaki ekonomik ilişkileri görüşmek amacıyla düzenli aralıklarla ABD, Çin ve Rusya gibi büyük güçlerle iletişim kurar. Türkiye, 2017 yılında ASEAN'ın Sektörel Diyaloğ Ortaklarından biri olmuştur.

- 1 Majesteleri, Ekselansları, seçkin konuklar, Hanımefendiler ve Beyefendiler, Singapur'a hoş geldiniz.
- 2 Her şeyden önce, Singapur'un Başkanlığına verdikleri güçlü destek için ASEAN'daki meslektaşlarıma ve ortaklarımıza en derin şükranlarımı sunmak istiyorum. Yoğun ve verimli bir yıl oldu. ASEAN'ı geliştirmek için birçok toplantı yaptık ve önemli adımlar attık.
- 3 Singapur Başkanlığı devraldığı anda önemli bir sorumluluk kabul ettiğimizi biliyorduk. Geçen yıl 50 yaşına giren ASEAN, yeni bir sayfa açıyor ve yeni yönler çiziyor. ASEAN, halklarımız ve ortaklarımız için nasıl birleşik, etkili ve yararlı kalabilir?
- 4 Bu soru özellikle hızla değişen dış ortam göz önüne alındığında geçerlidir. Uluslararası düzen bir dönüm noktasındadır. ASEAN'ın büyümesini ve istikrarını destekleyen mevcut özgür, açık ve kurallara dayalı çok taraflı sistem baskı altına girmiştir. Büyük güçler de dâhil olmak üzere, ülkeler, tek taraflı eylemlere ve ikili anlaşmalara başvurmakta ve hatta çok taraflı yaklaşımları ve kurumları açıkça reddetmektedirler. Dünya yeni uluslararası iletişim kurallarına ve normlarına alışacak mı yoksa uluslararası düzen, rakip bloklara mı bölünecek, bu henüz belli değil.
- 5 Büyük güç rekabetine ve çok taraflılığa karşı kaymalara olan bu stratejik eğilimler, ASEAN üye ülkelerini farklı yönlerde çekiyor. Her üye devletin kendi stratejik bakış açısı, siyasi hesapları ve ulusal çıkarları vardır. Buna rağmen ASEAN, hala birlikte çalışılabileceğini ve ortak bir zemin bulunabileceğini göstermiştir.

33. ASEAN Zirvesi Açılış Töreni, 2018

6 Bunun nedeni, ASEAN üyelerinin, ASEAN'ın parçalarının toplamından daha büyük olduğuna inanmasıdır. ASEAN üyeleri, on farklı ülke olarak ayrı yollara gitmek yerine tek bir kolektif sesle bir araya gelerek dünyadaki konumumuzu güçlendirdi. ASEAN aracılığıyla, ASEAN + 3 ve Doğu Asya Zirvesi gibi çeşitli ASEAN merkezli platformları kullanarak büyük ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla bağlantı kurduk ve işbirliği yaptık. Önümüzdeki birkaç gün içinde bu forumlarda buluşacağız. Ekonomilerimizi entegre ederek halklarımızın bölgesel bir iş bölümünden faydalanmasını sağladık ve yatırımcılar nezdinde ASEAN'ın değer önermesini artırdık. Bugün ASEAN, dünyanın en canlı ekonomik topluluklarından biridir. Büyüyen bir orta sınıf ve genç bir işgücü ile ASEAN'ın, 2030 yılına kadar dünyanın dördüncü büyük ekonomisi olacağı öngörülüyor.

7 ASEAN'ın geleceği parlaktır. Aynı zamanda, ASEAN yeni zorlukları da ele almalıdır. Yeni stratejik ortamın yanı sıra, bir başka önemli değişiklik de dijital teknoloji konusunda yaşanmıştır. Dijital teknoloji ekonomilerimizi akamete uğrattı ve yaşama, çalışma ve birbirimizle iletişim kurma biçimimizi önemli ölçüde değiştirdi. Ayrıca, bizi siber saldırılara daha açık hâle getirdi. Bu arada, terörizm ve iklim değişikliği gibi geleneksel olmayan ve ulus ötesi tehditler ufukta beliriyor. Terörizm sadece bir fiziksel güvenlik meselesi değil, aynı zamanda birçok ASEAN ülkesinin hassas çok etnikli ve çok dinli sosyal dokusu açısından da büyük bir tehdittir. İklim değişikliği, ASEAN ülkelerini uzun sahil şeridimiz ve alçakta bulunan alanlarımız nedeniyle yükselen deniz seviyelerine karşı savunmasız hale getiriyor. Daha yüksek sıcaklıklar ve aşırı hava

koşulları mahsullerimizin verimliliğini etkiler, tropikal hastalıkları yayar ve halkımızın yaşamını ve geçim kaynaklarını tehdit eder.

8 Bütün bunlar, çok taraflı işbirliğinin artık her zamankinden daha acil olduğu anlamına geliyor. Bu ortak zorluklar, karmaşık ve daha önce benzeri görülmemiş zorluklardır. Hepimize veya sorunların tümüne uygun olacak tek bir çözüm olmamakla birlikte hiçbir ülke bu zorlukların üstesinden kendi başına gelemez. Bu sorunları birlikte ele almak için fikirlerimizi ve kaynaklarımızı bir araya getirmemiz gerekiyor.

9 İşte bu yüzden Singapur olarak, ASEAN Başkanlığımızın temaları için “dayanıklılık” ve “inovasyon”u seçtik. Bu zorluklara karşı ortak savunmamızı oluşturmak ve ASEAN’ı geleceğe daha iyi hazırlamak için teknolojiyi kullanmak istedik.

10 Başkan olarak görev yaptığımız dönemde üye ülkelerin entegrasyon çabalarımızı ikiye katlaması ve birleşik, etkili ve yararlı bir ASEAN için zemin hazırlayan somut tedbir önerileri sunması bizleri çok memnun etti. Örneğin, ASEAN çok taraflı ticaret konusundaki taahhüdünü tekrar teyit etti ve Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık ile ilgili müzakerelerin tamamlanması yönünde önemli ilerleme kaydetti. ASEAN Akıllı Şehirler Ağı, ASEAN ülkelerindeki şehirlerin halklarımızın yaşam kalitesini artırmak için bağlantı kurması, deneyimleri paylaşması ve birlikte çalışması için bir platform olacaktır. ASEAN Model İade Anlaşması’nın sonuçlandırılmasıyla kurallara dayalı bir bölgesel ortamın temelini güçlendirdik. Siber saldırılar ve iklim değişikliği dâhil sınır ötesi tehditlere karşı kolektif dayanıklılığımızı artırdık.

11 Bu saydıklarım, ASEAN’ın, çok taraflılığın, uluslararası işbirliği ve bölgenin büyümesi ve istikrarı için önemli bir temel olduğuna dair güçlü inancının altını çiziyor. Birbirine bağlı ve birbiriyle ilişkili bir dünyada, ASEAN bu zorluklarla başa çıkmak için dış ortaklarımızla birlikte çalışacaktır. Açık ve kapsayıcı bir ASEAN merkezli bölgesel mimariyi sürdürmeye kararlıyız.

12 ASEAN’a 51. yılda başkanlık etmek Singapur için bir onur olmuştur. Bu zirve toplantıları Başkanlığımızın son etkinlikleri olacak. Ancak ASEAN’ın, tarihinin bu yeni bölümünde yapacağı çok şey var. Singapur, kendimiz ve gelecek nesiller için “yenilikçi ve dayanıklı bir ASEAN” oluşturmak üzere ASEAN meslektaşlarımızla çalışmaya devam etmeyi umuyor. Önümüzdeki birkaç gün boyunca ASEAN’ı ve ortaklığımızı güçlendirmenin yolları hakkında verimli tartışmalar yapmayı sabırsızlıkla bekliyorum.

13 Çok teşekkür ederim.

On sekizinci Shangri-La Diyalogu Açılış Konuşması, 31 Mayıs 2019

Lee Hsien Loong

Her yıl düzenlenen Shangri-La Diyalogu, Asya'nın önde gelen savunma zirvesidir. İlki 2002 yılında Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (IISS) tarafından düzenlenen Shangri-La Diyalogu Singapur'da düzenlenmekte olup Asya'nın önde gelen savunma ve güvenlik politika yapımcıları için bir etkileşim ve diyalog platformu görevi görerek taraflar arasındaki güveni artırma ve güvenlik işbirliğinin uygulanabilir bir biçimde geliştirilmesini destekleme amacı gütmektedir.

1 Singapur'a ve 18. Shangri-La Diyalogu forumuna hoş geldiniz.

I. Singapur ve Güneydoğu Asya'dan Görünüm

2 Dünyamız bir dönüm noktasında. Küreselleşme kuşatma altında. ABD ve Çin arasındaki gerilim artıyor. Singapur'da bizler de herkes gibi endişeliyiz. Geleceğin ne getireceğini ve ülkelerin dünyadaki barışı ve refahı sürdürmek için toplu olarak nasıl bir yol bulabileceğini merak ediyoruz.

3 Güneydoğu Asya tarihi bize yolumuzdaki ayaklanmalardan ve felaketlerden kaçınmak konusunda ne söyleyebilir? Singapur bu sene 200. yılını kutluyor. 200 yıl önce, Stamford Raffles adında bir İngiliz, Singapur'a gelir ve burada bir ticaret merkezi kurar. Bu sırada Hollandalılar, Hollanda Doğu Hint Adaları'nı çoktan kolonileştirmişlerdi, bu yüzden İngilizler aslında Güneydoğu Asya'ya gelmekte gecikmişti. Raffles, Sumatra'nın batı kıyısındaki Bencoolen Valisi idi. Bölgenin ticaret potansiyelini gördü ve Malacca Boğazı boyunca İngiliz Doğu Hindistan Şirketi için yeni bir koloni bölgesi aramaya karar verdi. Singapur'u seçti ve bu bizim kaderimizi değiştirdi.

4 Hollandalılar, Raffles'ın bu girişimini öfkeyle protesto ettiler ama nafile. Tekellerini korumak için Hollandalılar yabancı gemilerin kendi limanlarında çalışmasını ya yasaklamış ya da bedel olarak yüksek tarifeler koymuşlardı. Raffles farklı bir yaklaşım izledi. Singapur'u serbest liman olarak kurdu. Ticaret patladı ve yerleşim zenginleşti. İngilizlerin daha açık yaklaşımı üstün sonuçlar verdi.

5 Takip eden yüzyılda, Güneydoğu Asya; İngilizler, Hollandalılar, İspanyollar, Fransızlar ve daha sonra Amerikalılar arasında bölündü. Rekabet yoğundu. Tüm bölgeye tek başına hâkim olan bir sömürgeci güç yoktu.

Sn. Lee Hsien Loong 2019 yılında Shangri-La Diyalogu açılış konuşmasını yaparken

6 20. yüzyılda, büyük güçlerin çıkarları Güneydoğu Asya’da kesişmeye devam etti. 1941’de Japon İmparatorluğu, Fransız Çinhindi’ni işgal etti. ABD, Japonya’ya petrol ambargosu ile misilleme yaptı. Bu Pasifik Savaşı için doğrudan bir tetikleyiciydi. Japonya, Pearl Harbor’ı bombaladığı gün, Malaya ve Singapur’a da saldırdı. Bunu Japon İşgali izledi: üç yıl sekiz ay süren baskı, korku ve sefalet.

7 Soğuk Savaş sırasında, Güneydoğu Asya yine cephe hattındaydı. Bölge komünist ve komünist olmayan devletler arasında bölündü. Vietnam, iki kamp arasındaki dolaylı savaş için muharebe meydanı oldu. Bu arada Çin, komünist isyanları destekledi ve Malezya ve Singapur da dâhil olmak üzere komünist olmayan ülkelerde silahlı devrimi destekledi.

8 Güneydoğu Asya’daki komünist olmayan beş ülke - Endonezya, Malezya, Singapur, Filipinler ve Tayland - ASEAN’ı oluşturmak için bu şartlar altında bir araya geldiler. Bu, takdire şayan bir devlet idaresi eylemiydi. Ortaklardan birkaçının yakın geçmişte birbiriyle çatışmaları olmuştu ve yaralar henüz tam olarak iyileşmemişti. Ancak ASEAN ile birlikte, bu beş ülke çatışmalardan kaçındı ve diyalog, işbirliği ve dostluk yolunda ilerledi. Dünya ekonomisine entegre olduk, gelişmiş ülkelerle bağlantı kurduk ve başarılı olduk. Bu arada, Çinhindi’ndeki komünist ülkeler, birbirini izleyen savaşlar ve devlet güdümlü ekonomilerinin sertliği ile onlarca yıl boyunca geri kaldılar.

9 Soğuk Savaş sona erdikten sonra, ABD tek süper güç oldu. Güneydoğu Asya yeni bir aşamaya girdi. Çinhindi savaşları nihayet sona erdi ve komünist ülkeler açıldı. Vietnam

daha önce Kamboçya'yı işgal etmişti ve bu durum komünist olmayan komşuları için ciddi bir tehdit oluşturuyordu. Ama o sırada, Vietnam; Kamboçya, Laos ve Myanmar ile birlikte ASEAN'a katıldı. Savaş baltalarının toprağa gömüldüğü bir durumdu.

10 Takip eden on yıllar boyunca, Güneydoğu Asya, elverişli dış ortamdan yararlandı. ABD, Asya Pasifik'teki egemen güç ve istikrarlı bir güvenlik mevcudiyetiydi. Uluslararası ticaret hızla gelişmekteydi. Çoğu ABD liderliğinde, ticaret engelleri azaldı. ASEAN ekonomileri, ihracata dayalı büyüme ve dış yatırımlarla kalkındı. Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve BM Deniz Hukuku Sözleşmesi (UNCLOS) gibi uluslararası çerçeve kuralları oluşturdu, çatışmayı yönetti, rekabet içinde olan çıkarları dengeledi ve büyük ve küçük ülkeler arasında işbirliğini teşvik etti. Başlangıçta Çin sadece küçük bir ekonomik rol oynuyordu, ancak ekonomisi ayağa kalktıkça ASEAN ülkelerinin büyüyen bir ortağı ve bölgesel işlerin önemli bir katılımcısı oldu.

II. ABD-Çin İlişkileri

11 Bu tarihi, Güneydoğu Asya'nın büyük uluslar oyununa yabancı olmadığını göstermek ve mevcut stratejik duruma tarihsel bir bakış açısıyla yaklaşmak için anlatıyorum. ABD-Çin ikili ilişkisi bugün dünyada en önemlisidir. İkisinin gerginliklerini ve sürtünmelerini nasıl çözeceği, gelecek yıllar boyunca uluslararası atmosferi tanımlayacak.

12 İlişki zaten önemli ölçüde değişti. Çin, 40 yıl önce başlayan açılımından bu yana tamamen değişti. Kişi başına düşen GSYİH, reel olarak 25 kattan fazla artmıştır. Çin şimdi dünyanın ikinci büyük ekonomisi.

13 Birçok açıdan, Çin'in büyümesi hem kendisi hem de dünya için muazzam bir nimettir. Çin, tam bir piyasa ekonomisi olmaktan hâlen uzak olmasına rağmen, geriye dönük, merkezi olarak planlanan ekonomisini orta gelirli, piyasa güdümlü bir ekonomiye dönüştürmüştür. 850 milyondan fazla Çinli yoksulluktan kurtuldu ki bu, insanlık tarihinde görülmemiş bir başarıdır.

14 Çin'in gelişimi ve başarısı dünyaya da fayda sağlamıştır. Çin, büyük bir üretim ve imalat üssü haline geldi ve ilk olarak emek-yoğun mallarda ve şimdi de giderek artan bir şekilde yüksek değer ve teknoloji-yoğun üretimde, tüm dünya için maliyetleri düşürüyor. Aynı zamanda büyük bir pazar; emtia ve elektronik bileşenlerinden, uçak ve kaliteli şaraplara kadar her şeyi ithal ediyor. Tüketici tarafında ise, dünya çapında milyarlarca insan, çoğu zaman yabancı bileşenler ve teknoloji içerse dahi, Çin'de üretilen Barbie bebeklerinden basketbol toplarına, insansız hava araçlarına ve cep telefonlarına kadar her türlü ürünü satın alıyor.

15 Tersine, Çin'in kapalı ve gelişmemiş kaldığını hayal edin. Başarısız bir Çin, muhtemelen silahlı devrim de dâhil olmak üzere dünyaya birçok sorun ihraç ederdi. Devasa nüfusu, diğer ülkeler tarafından geride bırakılmış olmaktan dolayı kırgın ve huzursuz olurdu. Bir nesil önce, Çin hala fakirken, ABD Başkanı Jimmy Carter, Deng Xiaoping'den daha fazla insanın göç etmesine izin vermesi istediğinde Xiaoping ona, "Peki, Sayın Başkan, kaç Çin uyruklu göçmen istiyorsunuz? On milyon mu? Yirmi milyon mu? Otuz milyon mu?" diye cevap vermişti.

16 Çin'in başarısı, dünyanın bu feci sonuçlardan kaçınmasını sağlamıştır. Aynı zamanda, Çin'in büyümesi dünyanın stratejik dengesini ve ekonomik ağırlık merkezini değiştirdi ve değişim devam ediyor.

17 Hem Çin hem de dünyanın geri kalanı bu yeni gerçekliğe uyum sağlamak zorunda. Çin, kendi başarısının yarattığı tamamen yeni bir durumda olduğunu kabul etmek zorunda. Artık çok daha küçük ve zayıf olduğu geçmiş yıllardaki gibi muamele görmeyi bekleyemez. Çin, tam gelişmiş bir ülke haline gelmekten on yıllarca uzak olabilir, ancak daha büyük sorumluluklar üstlenmeden on yıllar bekleyemez.

18 Uluslararası sistemden çok şey kazanan Çin, şimdi bu sistemi sürdürmek ve küresel toplum için işe yarar hale getirmek konusunda önemli bir paya sahip. Çinli liderler, küreselleşmeyi ve kurallara dayalı uluslararası düzeni desteklemek için seslerini yükselttiler. Çin şimdi, eylemleri aracılığıyla diğer ülkeleri, alışverişe bağlı ve merkantalist yaklaşımı değil, uzun vadeli çıkarları üzerine entelektüel ve kapsayıcı bir bakış açısını benimsediğine ikna etmelidir.

19 Örneğin, Çin 2001 yılında DTÖ'ye katıldığında, ticareti dünya ticaretinin sadece %4.0'ını oluşturuyordu. O zamandan beri Çin'in payı, %11.8'e, neredeyse üç katına çıktı. Bu nedenle Çin'in DTÖ'ye katıldığında müzakere ettiği ticaret düzenlemeleri ve imtiyazları artık diğer ülkeler için siyasi olarak uygun değildir. Uluslararası ticaret çerçevesinin bozulmasını önlemek ve ticaret ortaklarıyla daha fazla karşılıklılık ve eşitlik getiren, günümüz Çin'inin gelişmiş kalkınmışlığı ile daha tutarlı değişiklikleri zamanında uygulamak Çin'in kendi yararınadır.

20 Benzer şekilde, güvenlik konusunda da, Çin artık dünyanın ikinci büyük savunma bütçesine sahip büyük bir güç olduğundan, sözleri ve eylemleri farklı görülmektedir. Topraklarını ve ticaret yollarını korumak için, Çin'in modern ve yetenekli silahlı kuvvetler geliştirmek ve sadece bir kıta gücü değil, aynı zamanda bir deniz gücü haline gelmek istemesi doğaldır. Aynı zamanda, uluslararası etkisini sert gücün ötesinde büyütme için Çin'in bu gücü kısıtlaması ve meşru zeminde kullanması gerekiyor.

21 Çin ve diğer ülkeler arasında zaman zaman sürtüşmeler ortaya çıkacaktır. Güney Çin Denizi üzerindeki kesişen denizcilik iddiaları buna bir örnektir. Çin, bu anlaşmazlıkları UNCLOS da dâhil olmak üzere uluslararası hukuka uygun olarak barışçıl bir şekilde çözmelidir. Bunu, diğer ülkelerin temel çıkarlarına ve haklarına ağırlık verirken, güç veya güç tehdidi yerine diplomasi ve uzlaşma yoluyla yapmalıdır. Daha sonra, zamanla, korku duyulması gerekmeyen, sorumlu ve yardımsever bir güç olarak itibarını inşa edecektir. Çin, istikrarlı ve barışçıl bir bölgeyi desteklemek için güvenilebilecek bir güç olarak kabul edilecektir. Uzun vadede bu, Çin'in elverişli ve dostane bir uluslararası ortamdan yararlanmaya devam etmesini ve dünyadaki etkisini ve duruşunu geliştirmesini sağlayacaktır.

22 Dünyanın geri kalanı da Çin'in daha büyük bir rol oynayacağı gerçeğine uyum sağlamak zorunda. Ülkeler Çin'in büyümeye ve güçlenmeye devam edeceğini ve bunun olmasını önlemenin ne mümkün ne de akıllıca olduğunu kabul etmek zorundadır. Çin, bilgi iletişimleri ve yapay zekâ gibi yerli olarak gelişmiş teknolojiler geliştirmek de dâhil olmak üzere kendi meşru menfaatlerine ve isteklerine sahip olacak. Uluslararası sistemde önemli bir paydaş olarak Çin, IMF, Dünya Bankası ve DTÖ gibi uluslar üstü kurumlarda orantılı ve yapıcı roller oynamaya teşvik edilmelidir. Çin bunu yapamazsa, kendi alternatiflerini yaratacaktır.

23 Adapte olmak konusunda en çok zorlanacak olan ülke, üstün güç olarak ABD'dir. Ancak, bu ne kadar zor olursa olsun, ABD'nin, Çin'in isteklerini mevcut kurallar ve normlar sistemine entegre edecek yeni bir anlayış oluşturmaya değer. Ticaret ve fikri mülkiyet, siber güvenlik ve sosyal medya gibi birçok alanda yeni uluslararası kurallar oluşturulmalıdır. Çin bu süreçte söz sahibi olmayı bekleyecektir, çünkü geçmişte düzenlenmiş olan mevcut kuralların kendi katılımı olmadan ortaya çıktığını düşünüyor. Bu makul bir beklentidir.

24 Sonuçta, ABD ve Çin'in küresel sistemi güncel hale getirmek ve sistemi ters yüz etmemek için diğer ülkelerle birlikte çalışması gerekiyor. Bunu başarmak için, her biri diğerinin bakış açısını anlamalı ve birbirlerinin çıkarlarını uzlaştırmalıdır.

25 B arada, siber casusluk, 5G teknolojisi, seyrüsefer özgürlüğü, insan hakları ve özellikle iki ülkenin çıkmaza girdiği ticaret de dâhil olmak üzere, bu ikili ilişki üzerinde birden fazla konu üzerinde gerilim ve gerginlikler oluştu.

26 Eğer her iki taraf da ticaret anlaşmazlığı konusunu tamamen kendi içinde değerlendirip sonucunda da buna göre davranırsa, ticaret müzakerecilerinin bu sorunu

çözöbileceğinden şüphem yok. Ancak ikisinden biri, diğerini baskı altında tutmak için ticaret kurallarını kullanıyorsa veya bir taraf diğerinin bunu yapmaya çalıştığı sonucuna varırsa, anlaşmazlık çözülmeyecek ve sonuçları GSYİH kaybından çok daha ağır olacaktır. İkili ilişki, daha geniş kapsamda kirlenecektir. Yatırımlar, teknoloji ve insan ilişkileri de dâhil olmak üzere diğer alanlar da kaçınılmaz olarak etkilenecektir. Bir tarafın yaptığı her eylem, diğer tarafa doğrudan bir meydan okuma olarak görölecek ve bir karşı eylem ortaya çıkaracaktır. Bunun sonucunda ise, hepimiz daha bölünmüş ve sorunlu bir dünyaya yöneleceğiz.

III. ABD ve Çin’de Tutumların Sertleşmesi

27 Endişe verici bir şekilde, bu bahsettiklerim gerçekleşmeye başlıyor. Her iki tarafın da tutumları sertleşiyor. ABD Ulusal Güvenlik Stratejisi ve Ulusal Savunma Stratejisi belgeleri Çin’i bir “revizyonist güç” ve Amerika’nın “stratejik rakibi” olarak tanımlıyor. Bilgi ve iletişim teknolojisi ve hizmet tedarik zincirinin güvence altına alınmasına ilişkin son Başkanlık Kararnamesinde, “yabancı düşmanlar”ın hedef alındığı belirtilmektedir. İşleri belli bir yere vardırmmamak maksadıyla herhangi bir ülkeden ismen bahsedilmese de ABD’nin hangi önlemleri almak istediğı açıkça belirtilmiştir.

28 ABD’de; Çin’in ABD’den çok uzun süre yararlandığı; yapay zekâ ve askeri teknolojinin bazı yönleri gibi ileri teknoloji alanlarında ABD’yi gizlice geçtiğı veya yakında geçeceğı; açılmak ve ABD’ye benzemek yerine, siyasi açıklık hususunda gerilediğı ve bu nedenle Amerikan değerleri ve liderliğine yönelik bir meydan okumayı temsil ettiğine dair, iki siyasi tarafın da desteklediğı, gittikçe kuvvetlenen bir fikir birliği mevcut.

29 Amerikalılar artık açıkça Çin’i kontrol altına almaktan ve bunu çok geç olmadan yapmak gerektiğinden bahsetmekte, tıpkı zamanında SSCB ve Sovyet bloğu hakkında konuştukları gibi. Çin’e dair bu olumsuz görüş, ABD’nin derinlerine nüfuz etmiştir. Bu, Beyaz Saray veya İdare ile sınırlı değildir, Kongre, ordu, medya, akademisyenler ve STK’lar tarafından da geniş çapta paylaşılmakta olan bir görüştür. Çin hakkında nispeten olumlu bir görüşe eğilimli olanlar da marjinalleştirilmiştir.

30 ABD’nin Çin’e yönelik iş duyarlılığı dahi azalmıştır. Amerikan işletmeleri önceleri Çin’in en güçlü destekçileriydi, çünkü Çin’in büyümesinden ve ekonomik fırsatlarından doğrudan yararlanmaktaydılar. Çin’in DTÖ’ye katılmasını şiddetle savunmuşlardı. ABD’de korumacı ya da yerli halkı üstün gören hisler zaman içinde biriktiğinde ise bu hisler, Çin ile iyi ilişkiler kurulması yönünde dengeleyici bir ses görevi görmekteydi.

31 Şimdi, bu iyi niyet ortadan kayboldu. ABD’li işletmeler, Çin işletmeleri ABD’de sınırsız faaliyet gösterirken, Çin kendi ticaret ve yatırım politikalarını uyarlamadığı ve Çin’de faaliyet gösteren yabancı işletmelere sistematik olarak zarar verildiği için kendilerini kandırılmış hissediyorlar. Sadece Çin’i küresel tedarik zincirlerinde kullanmak değil, Çin pazarına daha fazla erişim istiyorlar. Önemli bir müşteri bölgesinde bu iyi niyet kaybı, Çinlilerin gereken önemi vermediği veya ilgilenmediği ciddi bir sorundur.

32 Çin’de de görüşler sertleşiyor. ABD’nin Çin’in meşru hırslarını engellemeye çalıştığını düşünenler var; ne yaparlarsa yapsınlar ya da bireysel meselelerde ne olursa olsun ABD’nin asla tatmin olmayacağına ikna olmuş durumdadır. ABD ile Çin arasında bir “medeniyetler çatışması” söz konusu olduğundan endişe duyuyorlar. ABD’nin siyasi sistemini ve değerlerini Çin’e dayatma çabaları olarak gördükleri için bu yaklaşımı reddediyorlar.

33 Bu, milliyetçi ateşin güçlü damarı ile birleşiyor. Çin televizyon kanalları, Çince’de **抗美援朝战争**, yani “ABD Saldırısına Direnmek ve Kore’ye Yardım Savaşı” olarak bilinen Kore Savaşı’na dair eski filmlerini yeniden yayımlıyor. Hatta, 1960’larda çekilmiş olan ve Çin-Japon Savaşı’nda Japonlara karşı verilen savaşı anlatan popüler bir filmin müziği olan “ABD ile ticarete savaş şarkısı”, internette dolaşiyor! Çin hükümeti, akademisi ya da medyasında, ABD’nin olumlu ve iyi niyetli olduğuna dair bir yorum yapmaya istekli olan neredeyse kimseyi bulamazsınız.

34 ABD ve Çin arasındaki temel sorun, karşılıklı stratejik güven eksikliğidir. Bu, herhangi bir uzlaşma ve anlaşmaya varılamayacağına delalet etmektedir. Ancak mevcut yöntemle devam etmek her iki taraf için de ciddi bir hata olur. ABD-Çin çarpışması konusunda stratejik bir kaçınılmazlık yoktur. Fakat aynı zamanda, böyle bir çarpışma olursa, Soğuk Savaş benzeri bir durum söz konusu olmayacaktır.

35 Birincisi, ABD ile Çin arasında uzlaştırılmaz ideolojik bir ayrım yoktur. Çin siyasi yapısı açısından komünist olabilir, ancak birçok alanda pazar ilkelerini benimsemiştir. Sovyetler dünya düzenini bozmaya çalışmıştı. Ancak Çin mevcut çok taraflı kurumların varlığından yararlandı ve büyük ölçüde bunlar dâhilinde çalıştı. Soğuk Savaş sırasında Komünist blok, Komünizmi dünyaya ihraç etmeye çalıştı. Fakat Çin bugün diğer ülkeleri komünist yapmaya yeltenmiyor. Hatta itibarları veya duruşları ne olursa olsun ülkeler ve liderlerle iş yapmak için çok istekli olmaları ve diğer ülkelerin içişlerine karışmamaları nedeniyle sıklıkla eleştiriliyorlar.

36 İkincisi, Çin dünyanın geri kalanıyla geniş ekonomik ve ticari bağlantılara sahiptir. Sovyet bloğu dışındaki ekonomik bağlantıları göz ardı edilebilir olan SSCB'nin aksine, Çin, dünya ekonomisinde önemli bir merkezi noktadır. Aslında, Japonya, Güney Kore, Filipinler, Tayland ve Avustralya dâhil olmak üzere ABD'nin Asya'daki tüm müttefikleri ve Singapur da dâhil olmak üzere birçok dostu ve ortağı Çin'in en büyük ticaret ortağıdır. Hepsi ABD ve Çin'in farklılıklarını çözeceğini umuyor. Her ikisiyle de dost olmak ve Çin ile iş bağlantılarını büyütürken ABD ile güvenlik ve ekonomik bağlarını ilerletmek istiyorlar. Yeni bir Soğuk Savaşta, dost ve düşman arasında net bir ayrım olamaz. Asya'nın ya da Pasifik Okyanusu'nun ortasından geçen sert bir çizgi ile NATO ya da Varşova Paktı eşdeğerleri oluşturmak da mümkün değildir.

37 Öte yandan, ABD ile Çin arasında gerçekten bir çatışma varsa, nerede bitecek? Soğuk Savaş, muazzam savunma harcamalarının baskısı altında Sovyetler Birliği ve müttefiklerinin bozuk planlı ekonomilerinin tamamen çökmesiyle sona erdi. O zaman bile, bu 40 yıl sürdü. Güçlü Çin ekonomisinin de aynı şekilde çökmesi son derece imkânsızdır.

38 Çin de ABD'yi deviremez. ABD hala dünyanın en güçlü ülkesi. Ekonomisi en yenilikçi ve güçlü ekonomi ve askeri yetenekleri ve harcamaları diğer ülkelerinkinden çok daha fazla. Amerikalılar Çin'in ABD'ye yetişmesinden endişe ediyorlar, ancak Çin bazı alanlarda ileride olsa da, ABD'ye eşit olması yıllar alacak. Ve Çin'deki bazı insanların düşündüğünün aksine, ABD düşmekte olan bir güç değil, dünyadan çekilmiyor. Aksine, ABD, eskisinden farklı bir usulde olsa da güçlü bir şekilde rekabet etme niyetini açıkça ortaya koydu.

39 Kesin çatışmalar olmasa bile, uzun süreli gerginlik ve belirsizlikler de çok zarar verici olacaktır. Kore'deki durum, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi ve iklim değişikliği gibi birçok ciddi uluslararası sorun, diğer ülkelerle beraber ABD ve Çin'in de tam katılımı olmadan ele alınamaz. Ekonomik açıdan kayıp, sadece dünya GSYİH'sının yüzde bir veya ikisi değil, aynı zamanda küreselleşmiş pazarların ve üretim zincirlerinin büyük faydaları ve tüm ülkelerin birlikte daha hızlı ilerlemesini sağlayan bilgi ve atılımların paylaşımı da olacaktır.

40 Bu nedenle, çatışma yolunda ilerlemekten kaçınmak ve her iki tarafta da nesiller boyu sürecek düşmanlığa neden olmamak için elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız. Elbette, düşünülemez olanı düşünmek ve en kötü durum senaryolarını planlamak, güvenlik ve savunma kurumlarının görevidir. Ancak bu aşırı sonuçların üstesinden gelmek için çözüm bulmak siyasi liderlerin sorumluluğundadır.

41 Bunu yapmak zor; çünkü her iki tarafın da güçlü iç baskılarla karşı karşıya olan liderleri var. ABD’de siyasi ruh hali derinden bölünmüş ve hoşnutsuz durumda. Amerikan toplumunun büyük kesimleri küreselleşme ve çok taraflılığa olan güvenini kaybetti. Geçen yıl yapılan bir Pew anketine göre, Amerikalıların neredeyse yarısı Çin hakkında olumsuz görüşlere sahip. Başkanlık seçimleri yaklaştıkça, bu tutumlar kesinlikle derinleşecektir, çünkü Cumhuriyetçiler de Demokratlar da Çin’e karşı “yumuşak” davranmakla suçlanmak istemeyeceklerdir. Başkan Trump’ın yeniden seçilip seçilmemesine veya başka bir Cumhuriyetçi veya Demokratın kazanmasından bağımsız olarak, bu düşüncelerin ortadan kalkmayacağını söylemek mümkün.

42 Çin’in ABD tarzı başkanlık seçimleri olmayabilir, ancak Çinli liderler de güçlü iç baskılarla karşı karşıya. Aslında, Çin liderliğinin yönelimi öncelikle kendi ülkeleridir. İçeride başa çıkmaları gereken önemli sorunları olduğunu biliyorlar. Bunlar arasında eşit olmayan dağılımlı büyüme, önemli kırsal yoksulluk, yaşlanan nüfus ve daha iyi bir yaşam kalitesi için artan beklentiler bulunmaktadır.

43 Her iki taraf da zayıf olarak algılanmak konusunda hassas. Siyasi zorunluluk yüzünden ABD, anlaşmalarda öne çıktığını göstermek istiyor. Öte yandan, Çin’in Batı ile olan uzun tarihi nedeniyle, liderleri “eşitsiz” bir anlaşmayı kabul etmek için Batı baskısına boyun eğmiş görünmeyi göze alamazlar. Sadece birkaç hafta önce, Çin, 4 Mayıs hareketinin yüzüncü yılını kutladı. 1919’da, Versay Barış Konferansı’nda, zayıf bir Çin, büyük güçlerin kararlarını kabul etmek zorunda kalmıştı. Çin kazanan taraftaydı, ancak anlaşma onların çıkarlarına aykırıydı. Bu, Pekin Üniversitesi öğrencilerinin protesto gösterileri yapmalarına neden oldu ve ülkeyi modernize etmek ve canlandırmak için milliyetçi bir hareket başlattı. Bu, modern Çin tarihinde önemli bir andı.

44 Bu sıfır sonuçlu dinamik, her iki taraf için politik olarak kabul edilebilir bir anlaşma yapılmasını zorlaştırmaktadır. Ancak nihayetinde böyle bir uzlaşmaya ulaşmak ve yerli halkını kabul etmeye ikna etmek hem ABD’nin hem de Çin’in yararına. Her ikisinin de ilişkilerini sabit tutmaya ihtiyacı var, böylece her ikisi de ilgili iç önceliklerine odaklanabilir ve diğeri ile olan sorunlu ilişkileri nedeniyle dikkati dağılmaz.

IV. Çok Taraflılık

45 Artan düşmanlığı ve istikrarsızlığı engellemek için diğer ülkeler toplu olarak ne yapabilir? Singapur gibi küçük devletler, büyük güçleri etkilemek için çok az şey yapabilirler, ancak bizler de tamamen çaresiz değiliz.

46 Küçük ülkelerin ekonomik işbirliğini derinleştirmek, bölgesel entegrasyonu güçlendirmek ve çok taraflı kurumlar inşa etmek amacıyla birlikte çalışmalarını için birçok fırsat vardır. Bu şekilde, bir grup olarak etkimizi güçlendirebilir ve ticaret, güvenlik veya teknoloji gibi bizim için önemli olan konularda kolektif bir konum geliştirebiliriz.

47 Bugün çok taraflı kurumlarımız mükemmel olmaktan uzaktır. DTÖ savaş sonrası küresel düzenin en önemli kurumlarından biri, ama şimdi neredeyse felç oldu ve acil reform gerektiriyor. Anlaşmanın son derece farklı çıkarlar ve felsefelere sahip 164 üye ülke arasında tam bir mutabakat gerektirdiği durumda, Uruguay Görüşmeleri gibi çok taraflı küresel anlaşmalar artık uygulanabilir değildir. Dahası, DTÖ tarım ve üretime dayalı bir dünya ekonomisi için tasarlanmıştı, ancak dünya, hizmetler ve -giderek artan bir şekilde- dijital ve fikri mülkiyete bağlı bir düzene geçiş yaptı ki bunlar daha karmaşık kuralların mevcudiyetini gerektirmektedir.

48 ABD, DTÖ'ye olan inancını kaybetti. Genellikle tek taraflı hareket eder ve DTÖ kuralları dışında tarifeler ve ticaret yaptırımları uygular duruma geldi. Güç denemelerinde, daha küçük ülkelere karşı ikili anlaşmaları birbir müzakere etmeyi tercih ediyor. Mevcut ihtilaflar konusunda ABD'nin sağlayacağı direkt faydalara, çok taraflı sistemi destekleme konusundaki geniş çıkarlarından daha fazla ağırlık veriyor. Bu, ABD'nin birçok dostu ve müttefiki için endişe yaratmış durumda.

49 Singapur aynı bakış açısını benimseyemez. Küçük olmamız hasebiyle, ikili görüşmelerde doğal olarak dezavantajlı durumdayız. Çok taraflı kurumları sakatlamak ya da engellemek değil, reformlar vasıtasıyla güçlendirmemiz gerekiyor. Daha temelde, kendimizi ikili bir yaklaşımla sınırlamak, daha fazla ortakla birlikte çalışan ülkelerden gelen kazan-kazan fırsatlarından yoksun kalmak manasına gelir. Daha geniş bir bölgesel ve uluslararası işbirliği mimarisi oluşturmamız gerekiyor. Ülke grupları ekonomik işbirliklerini derinleştirdiklerinde, sadece paylaşılan refahlarını değil, aynı zamanda kolektif güvenliklerini de artıracaklar. Birbirlerinin başarılarından fayda sağlayacak olmaları, elverişli ve barışçı bir uluslararası düzeni sürdürmek konusunda teşvik olmalarını da beraberinde getirecektir. Bu, büyük ve küçük birçok ülkeye fayda sağlayacaktır.

50 Bu nedenle, evrensel ticaret anlaşmaları için değilse de, en azından bölgesel veya çok taraflı düzenlemeler için çabalamalıyız. Bu en iyi çözüm yolu olmayabilir ancak daha düşük ticaret engelleri ve daha yüksek standartlar için aşamalı olarak destek oluşturmanın pratik bir yoludur ve bu daha sonra diğer ülkeler tarafından benimsenebilir.

51 Trans-Pasifik Ortaklığının (TPP) arkasındaki mantık da buydu. ABD başlangıçta TPP'ye girdi, çünkü stratejik faydalarını gördü, fakat sonradan ayrıldı. Neyse ki, geri kalan 11 üye müzakere edilenlerin neredeyse tamamını koruyabildi ve bu nedenle Trans-Pasifik Ortaklığı için Kapsamlı ve İlerici Anlaşma (CPTPP) şu anda yürürlükte.

52 Güney Kore, Tayland ve İngiltere gibi daha fazla ülkenin de CPTPP'ye katılmaya ilgi duyduklarını ifade etmelerine sevindim. Çin de CPTPP'yi dikkatle izliyor. Şimdi katılmaya hazır değiller, ama umarım gelecekte bir ara bunu yapmayı ciddi olarak düşünürler. Benzer şekilde, umarım bir gün ABD yönetimi için, ABD'nin konumunu yeniden düşünmek ve tasarımında böylesine öncü bir rol oynadığı ortaklığa üye olmanın ona ekonomik ve stratejik olarak kazanç sağlayacağını fark etmek, politik anlamda mümkün olur.

53 Bu arada, Asya Pasifik'teki ülkeler Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP) üzerinde çalışıyorlar. RCEP'in kapsamı, CPTPP'ninkinden farklıdır. Kuzeydoğu Asya ve Güneydoğu Asya dâhil olmak üzere Pasifik'in batı tarafındaki tüm önemli ülkeleri ve aynı zamanda Hindistan, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı kapsamaktadır. Bu kapsayıcı yapılanma, RCEP'nin ABD'yi ve dostlarını dışlayan bir blok olarak yanlış algılanma riskini en aza indirir. Bu kadar geniş bir katılımcı yelpazesıyla, RCEP standartları doğal olarak CPTPP'lerden daha az iddialıdır ve anlaşmanın müzakere edilmesi çok daha zordur. Buna rağmen, umarım katılımcılar RCEP'yi tamamlamak için gereken son adımı bu yıl sonuna kadar, ya da en azından kilit oyuncuların iç politikaları izin verir vermez atabilirler.

54 Tabii ki, bölgesel işbirliği ticaretin ötesine geçer. Güneydoğu Asya'da, ASEAN, 10 farklı ülkeye diyalog ve işbirliği için etkili bir platform sağlamıştır. ASEAN, üyeleri arasındaki bağları derinleştirmiş ve barışı korumuştur. Ülkelerin etkili bir bölgesel ortağı haline gelmiş ve üyelerinin grup olarak daha güçlü bir dış varlığını yansıtmasını sağlamıştır.

55 ASEAN, fikir birliği temelinde çalışır. Bazı alanlarda diğerlerinden daha fazla aşama kaydeder, çünkü ASEAN üyeleri bizi farklı yönlere çeken stratejik güçlere karşı bağımsız değildir. Bu, birden çok dış etkiye maruz kalan bir bölgedeki işbirliğinin gerçekliğidir. Kısıtlamalarına rağmen ASEAN, üyelerinin refahına ve bölgenin güvenliğine büyük katkıda bulunmuştur ve ASEAN'ın ortakları ASEAN Merkeziyetinin değerini kabul etmektedir.

56 Jeopolitik değişimlerin ortasında, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi (BRI) başta olmak üzere bölgesel işbirliği için yeni kavramlar ve platformlar ortaya çıktı. Singapur BRI'yı destekliyor. Çin'in bölge ve ötesiyle olumlu bir ilişki içinde olmasını yapıcı bir mekanizma olarak görüyoruz. Bu yüzden aktif bir katılımcıyız. Örneğin, finans ve altyapı bağlantılarını geliştirmek için Dünya Bankası ile çalışıyoruz ve BRI ülkelerine destekleyici profesyonel ve yasal hizmetler sunuyoruz. Ayrıca Çin-Singapur (Chongqing) Bağlantı Girişimi (CCI-ILSTC) kapsamında Batı Çin'i Güneydoğu Asya'ya bağlayan Yeni Uluslararası Kara-Deniz Ticaret Koridoru'nu geliştirmek için Çin ile ortaklık yapıyoruz.

57 Elbette BRI'nın özü ve uygulanma şekli önemlidir. Belirli projeler ekonomik olarak sağlam ve ticari olarak uygulanabilir olmalı ve ortaklarına uzun vadeli faydalar sağlamalıdır. Bu her zaman böyle olmamıştır; bazı BRI projeleri önemli sorunlarla karşılaşmıştır. Genel olarak, BRI açık ve kapsayıcı olmalı ve bölgeyi tek bir büyük ekonomiye odaklanmış kapalı bir bloğa dönüştürmemelidir. Asya ülkeleri Çin ile bağlantılarını derinleştirdikçe, ABD, Avrupa, Japonya ve diğerleriyle de ilişkilerini büyütmeleri gerekiyor. Başka bir deyişle, BRI, Çin'in dünya ile bütünleşmesine yardımcı olmalıdır. Elde edilen sonuç, dünyayı rakip etki alanlarına bölmek değil, küreselleşmeyi güçlendirmek olmalıdır.

58 Çin'in de bunu önemli bulduğuna inanıyorum. Pekin'deki son Kuşak ve Yol Forumu'nda Çinli liderler, BRI'nın "açık, yeşil ve temiz" olacağını açıkça belirtti. Çin Maliye Bakanı, Kuşak ve Yol projeleri için IMF'nin memnuniyetle karşıladığı borç sürdürülebilirlik şartları belirledi. Bu tür güvencelerin esas sınavı, bu niyet beyanlarının pratikte nasıl uygulandığı olacaktır, ancak bunlar doğru yönde atılan adımlardır.

59 Bu arada, bölgesel işbirliği için başka girişimler önerilmiştir. Örneğin, bazı ülkeler "Hint-Pasifik işbirliği" ile ilgili çeşitli kavramlar önermişlerdir. Bu fikirler BRI'ya kıyasla daha az ayrıntılıdır ve daha az hayata geçirilmiştir, ancak Singapur'un bunlar karşısındaki tavrı tutarlıdır. Ülkelerin yapıcı işbirliği içinde olmaları ve bölgesel entegrasyonu derinleştirmeleri için açık ve kapsayıcı bir platform olan bölgesel işbirliği girişimlerini destekliyoruz. Bu girişimler, ASEAN merkezli mevcut işbirliği düzenlemelerini güçlendirmelidir. Onları baltalamamalı, rakip bloklar oluşturmamalı, fay hatlarını derinleştirmemeli veya ülkeleri taraf tutmaya zorlamamalıdır. Ülkeleri birbirinden ayırmak yerine bir araya getirmeye yardımcı olmalıdırlar.

V. Sonuç

60 ABD-Çin ilişkileri önümüzdeki yıllarda uluslararası ilişkilerin mahiyetini tanımlayacaktır. İki gücün güç ve nüfuz için mücadele etmesi doğaldır, ancak rekabet kaçınılmaz olarak çatışmaya yol açmamalıdır. Umarız ABD ve Çin ileriye dönük yapıcı bir yol bulurlar; rekabet edecekleri kesin, fakat aynı zamanda karşılıklı çıkarların önemli olduğu konularda da işbirliği yapacaklarını ümit ediyoruz.

61 Bazı insanlar, ABD ve Çin bu kadar farklı değerlere sahip iken uzlaşmanın mümkün, hatta arzu edilebilir bile olmadığını iddia ediyorlar. Gerçekten de, bir ABD’li yetkili geçtiğimiz günlerde Çin’le olan çatışmayı “gerçekten farklı bir medeniyet ve farklı bir ideoloji ile mücadele” olarak tanımladı. Diğerleri, Çin başka kimsenin kendisi gibi olamayacağına inanan eski bir ülke iken ABD’nin herkesin kendisi gibi olmasını isteyen genç bir ülke olduğunu gözlemlemektedirler.

62 Her ülkenin aynı kültürel değerleri ve siyasi sistemi benimsemesini beklemek ne makul ne de gerçekçidir. Aslında, insanlığın çeşitliliği onun gücüdür. Birbirimizden; değerlerimiz, bakış açılarımız, sistemlerimiz ve politikalarımızdaki farklılıklardan öğrenebileceğimiz çok şey var. İnsanlığın ilerlemesinin öyküsü, fikir alışverişi, sürekli öğrenme ve adaptasyon üzerine kurulmuştur.

63 Henry Kissinger geçen yıl, “dünya açısından çok ama çok ciddi bir dönemdeyiz” dedi. Hiç kimse olayların hangi şekilde gelişeceğini tahmin edemez. Güneydoğu Asya, son iki yüzyıl içerisinde farklı zamanlarda, büyük güçler arasında rekabet gördü. Savaş ve işgal nedeniyle yıkım ve acıya maruz kaldı. Zıt kamplara bölündü. Dünya ekonomisinden soyutlanmanın nasıl durgunluğa ve bazen çatışmaya yol açtığını gördü. Bunun haricindeki zamanlarda ise ülkelerin huzur içinde başarılı olabileceği, açık ve istikrarlı bir ortam yaratan uluslararası işbirliğinden faydalandı.

64 Uzun bir bakış açısıyla, bu olasılıkların hiçbirini göz ardı edemeyiz. Ancak kendi neslimizde, ülkelerin doğru seçimleri yapma, açıklık ve entegrasyon, barış ve işbirliğini seçme ve böylece birlikte kaydettiğimiz ilerlemeyi koruma ve iyileştirme bilgeliğine ve cesaretine sahip olma şansını en üst düzeye çıkarmak için birlikte çalışmalıyız.

65 Çok teşekkür ederim.

"Küçük Kırmızı Nokta II: Singapur'un Çok Taraflılıktaki Rolü" kitabında yer alan seçilmiş makaleler ve konuşmalar, Singapur'un Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşlara ve hukukun üstünlüğüne verdiği öneme dair bir içgörü sunar. Bununla beraber, Küçük Devletler Forumu (Forum of Small States- FOSS) gibi, küçük ülkelerin görüşlerini ortaya koymak amacıyla çok taraflı platformlar yaratmak da dâhil olmak üzere, Singapur'un çok taraflı diplomasiye olan yaklaşımına ve verdiği desteğe dair bir bakış açısı kazandırır.

Bizi takip edin:

@SingaporeEmbassyAnkara

@sg.embassy.ankara

Websitesi: <https://www.mfa.gov.sg/overseas-mission/ankara>